

Τ. Ε. Ι. Π Α Τ Ρ Α Σ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ Σ. Ε. Υ. Π.

ΘΕΜΑ: "Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑΣ - ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΝΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ "

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΩΝ

Μ Ο Υ Σ Τ Ο Γ Ι Α Ν Ν Η Θ Ε Ω Ν Η

Ν Ι Κ Α Ε Υ Σ Τ Α Β Ι Α

Υ Π Ε Υ Θ Υ Ν Η

Π Α Π Α Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Υ Μ Α Ρ Ι Α

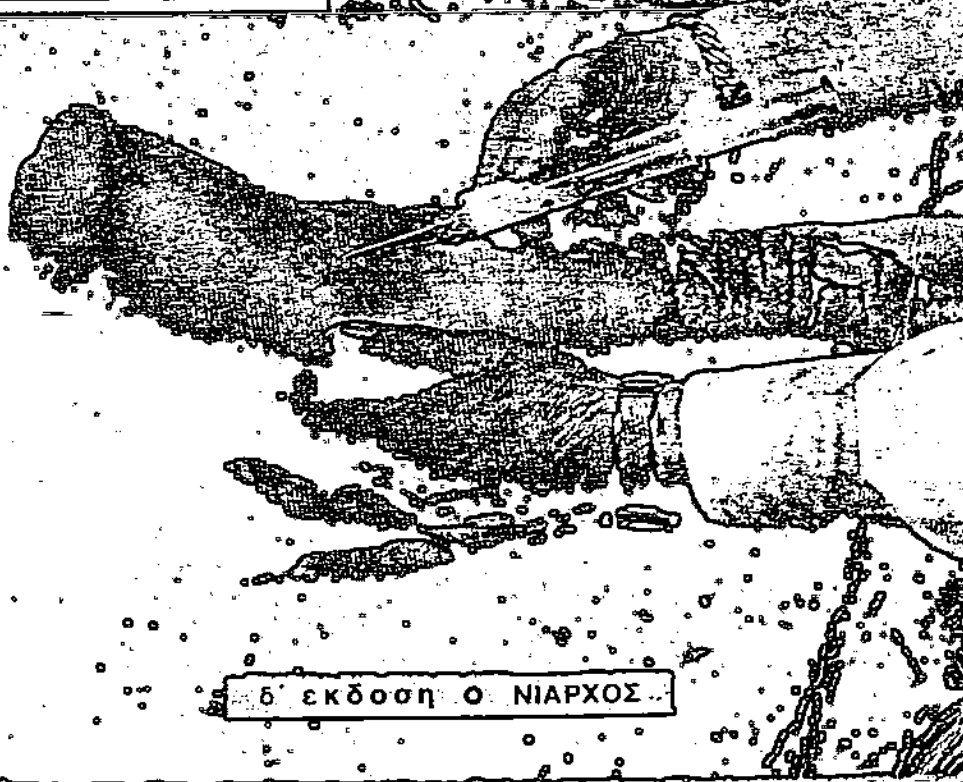
Κ Α Θ Η Γ Η Τ Ρ Ι Α Τ. Ε. Ι.

ΑΡΙΘ. ΠΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	374
---------------------	-----

ΝΙΚΟΣ Ι. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΠΕΡΑΣΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΜΑΣ

5' ΕΚΔΟΣΗ Ο ΝΙΑΡΧΟΣ

Ε. ΣΕΥΡΩΤΗΣ

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΠΕΡΑΣΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΜΑΣ ΝΙΚΟΣ Ι. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Η χειρότερη μάστιγα του αιώνα μας τα ναρκωτικά απειλεί θανάσιμα την ανθρωπότητα. Εκατομμύρια άτομα σε όλο το κόσμο είναι δούλοι κάποιου είδους ναρκωτικού και μέρα με τη μέρα οδηγούνται στο θάνατο.

Την πρώτη θέση σ' αυτήν την πορεία κρατούν σταθερά οι νέοι. Κι αυτό δεν ισχύει μονάχα για άλλες χώρες αλλά και για την Ελλάδα.

Οι ειδήσεις για τον θάνατο ενός νέου ή μιας νέας από ναρκωτικά, είναι πια καθημερινό στοιχείο του αστυνομικού δελτίου. Τα ναρκωτικά δεν βρίσκονται πια προ των πυλών τις έχουν ήδη διαβεί και μάλιστα πανηγυρικά έχουν μπει μέσα στα σχολεία, στα μπάρ, στα σπίτια, έχουν δηλ. ξεπεράσει το χώρο του περιθωρίου.

Από παντού ακούγονται εκκλήσεις-ακόμα και εκκλήσεις σωτηρίας- κι είναι άχρηστο σε τέτοιους καιρούς να κλείνουμε τα μάτια μας και τ' ευτιά μας.

Αν σε μας το πρόβλημα αυτό κάρνει τώρα τελευταία επικίνδυνες διαστάσεις, αλλά αποτελεί κοινωνική μάστιγα.

Όσο όμως κι εμείς αναπτυσσόμαστε τόσο καλύπτουμε τη διαφορά. Οι ευκαιρίες για τεχνητούς παραδείσους γίνονται μεγαλύτερες οι αναζητήσεις τους, πιο εύκολες, η είσοδος σ' αυτές, πιο προσιτή.

" Και ήρχισεν ο Νώε να είναι γεωργός και εφύτευσεν αμπελώνα. Και ήπιε εκ του οίνου και εμεθύσθη, κι εγυμνώθη εν τη σκηνή αυτού".-

Γένεση, Κεφ. 9B

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο "ναρκωτικά" εννοούμε διάφορες χημικές ουσίες που έχουν φαρμακολογική, εξειδικευμένη δράση στο Κ.Ν. Σ. διεγερτική ή κατασταλτική και που ύστερα από συνεχή πρόσληψη, οδηγούν σε ανεχή του οργανισμού και εξάρτηση φυσική ή ψυχική.

Η χρήση των τοξικών ουσιών, που διαφοροποιούν τη σκέψη, είναι τόσο παλιά όσο και η ανθρωπότητα. Οι προϊστορικοί άνθρωποι χρησιμοποιούσαν ίσως ζυμώσεις ποτών και οι χρήσεις του κρασιού και της μύρας περιγράφονται στα αρχαία αιγυπτιακά γραπτά. Το όπιο και η μαριχουάνα χρησιμοποιούνται εδώ και αιώνες και οι αναληπτικές ιδιότητες του φυτού κέκα ήταν γνωστές στους ινδιάνους της Νότιας Αμερικής πολλούς αιώνες πριν την κατάκτησή τους από τους Ισπανούς.

Η μέθη με αλκοόλ μπορεί να οδηγήσει σε ατυχήματα, στην απόλεια κοινωνικών αναστολών ή στη βία.

Μια υπερβολική δόση όπιοιου είτε παίρνεται σαν αναλγητικό είτε για ευχαρίστηση μπορεί να προκαλέσει το θάνατο. Τα παραισθησιογόνα μπορεί να κάνουν κάποιον να πιστέψει, πως μπορεί να πετάξει εβρήθητος, με μωραίες συνέπειες, αν το επιχειρήσει.

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Η Α Ν Α Δ Ρ Ο Μ Η

Από πολύ νωρίς ο άνθρωπος, με ένα απόλυτα ενστικτώδη τρόπο, γνώρισε τις θεραπευτικές ιδιότητες ορισμένων φυτών, όπως της ινδικής καννάβης, της παπαρούνας, της κιχχόνης που τα θ-εώρησε ιερά.

1. Από πολύ παλιό το εινόπνευμα θεωρήθηκε σαν θείο δώρο, σαν φάρμακο και σαν ευφραστικό.

2. Από τον 3ο αιώνα ήταν γνωστή η παπαρούνα στους Σουμέριους του Τίγρη και του Ευφράτη. Το ανέμαζαν μάλιστα "φυτό της καρδιάς".

3. Στην Παρσία και την Αίγυπτο διαδόθηκε από τους Βαβυλώνιους μετέπειτα.

4. Στους Πάπυρους του Έβανς αναφέρεται η χρήση του όπιου από το 1700 π.χ.

5. Στην Οδύσσεια επίσης ο Όμηρος μιλάει για ένα αρκετά μυστηριώδες φυτό, το "νηπενθές". Όποιος έπινε από το ποτό αυτό θα περνούσε την ημέρα του ευτυχής.

Ακόμη ο Όμηρος αναφέρει πως η Ελένη έφτιαχνε κάποιο βοτάνι στο κρασί των συνδαιτημένων για να ξεχνούν τις πίκρες τους. Το χρησιμοποιούσαν πάλι και οι ιερομόντες στην αρχαιότητα για θρησκευτικούς σκοπούς, καθώς και η χρησιμεύοντα Πυθία.

6. Ο Θεόφραστος το 300π.χ. περιγράφει το όπιο.

7. Οι Άραβες το χρησιμοποιούσαν για τις δυσεντέριες.

8. Ο Παράκελσος παρασκεύασε το λάνθανο για τις διάρροειες και τις δυσεντέριες όπως κυκλοφορεί και σήμερα.

9. 1680: Ο SUDFR λέει: " Δεν θα ήθελα να είμαι γιατρός χωρίς όπιο" και "μεταξύ των φαρμάκων, τα όπιοι ευφραστήθηκαν

ο Παντοδύναμος Θεός να προσφέρει στον άνθρωπο προς ανακούφιση από τα βασανιά του, κανένα δεν είναι τόσο πλατιά διαβεδομένο και τόσο αποτελεσματικό, όσο το όπιο".

10. 1803: Το αλκαλοειδές μορφίνη απομονώθηκε ονομάστηκε από το θεό του όπνου της Αρχαίας Ελλάδας, τον Μορφέα.

11. 1880: Το χασίς και το όπιο, έρχονται στην Ελλάδα, στη Σύρο, το πρώτο της λιμάνι, από τη Μικρή Ασία ή την Αίγυπτο.

12. 1903: Κυκλοφόρησε το πρώτο βαρβιτουρικό, ή βαρβιτάλη.

13. 1925: Το απλό συνέδριο επί των ναρκωτικών ουσιών συγκαλείται στη Γενεύη της Ελβετίας.

14. 1931: Συνέδριο επί του περιορισμού της παραγωγής και καθορισμού κανονισμού της διάθεσης των ναρκωτικών ουσιών, στον ίδιο χώρο.

15. 1935: Η αμφεταμίνη εφαρμόστηκε κλινικά στην ναρκοληψία.

16. 1948: Πρωτόκολλο του Διεθνούς Συμβουλίου ελέγχου των Ναρκωτικών, που έφερε τα ναρκωτικά σε διεθνή έλεγχο πέρα από τις αρμοδιότητες του συνεδρίου του 1931.

17. 1953: Πρωτόκολλο για τον περιορισμό και καθορισμό κανονισμών για την καλλιέργεια της Παπαρούνας της παραγωγής της, του διεθνούς και καθολικού εμπόριου της και τις χρήσεις του οπίου.

18. 1961: Απλό συνέδριο επί των ναρκωτικών ουσιών.

19. 1970: Νόμος 743/40 στην Ελλάδα.

20. 1972: Πρωτόκολλο του Συμβουλίου στη Γενεύη της Ελβετίας, που βελτίωσε το απλό συνέδριο του 1961.

Ε Π Ι Δ Η Μ Ι Ο Λ Ο Γ Ι Κ Α Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α

Μερικά επιδημιολογικά στοιχεία βασισμένα σε μελέτες του πληθυσμού του Κρατικού Βεραπειτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Αθηνών στα χρόνια 1926-1971.

Στη διάρκεια των 46 ετών 1926- 1971 πραγματοποιήθηκαν 49000 περίπου εισοδοί ασθενών στο Κ.Β.Ψ.Π.Α. Από την επιδημιολογική μελέτη των εισόδων αυτών προέκυψαν, τα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Οι τοξικομανείς μαζί με τον αλκοολισμό παίρνουν από απόψεως πλήθους εισόδων μια σημαντική θέση, την 4η κατά σειρά με 9 τoις εκατό περίπου, στο σύνολο των εισόδων.

2. Στην ομάδα αυτή ασθενών είναι πολύ χαρακτηριστική η υπερχή των εισόδων αρρένων, που παρατηρείται σταθερά και ανέρχεται σε ποσοστό 95 τoις εκατό περίπου. Η υπερχή αυτή είναι εξαιρετικά εντυπωσιακή δεδομένου ότι στο σύνολο των εισόδων, οι εισοδοί αρρένων δεν ξεπερνούν το 65 τoις εκατό περίπου.

3. Οι εισοδοί τοξικομανών ασθενών παρουσιάζουν ιδιαίτερα πορεία χαρακτηριστικά σημεία της οποίας είναι.

α. Η μεγάλη αύξηση εισόδων τοξικομανών κατά τη δίαιτα 1923-33 και η ακόμα μεγαλύτερη κατά την κατιχική δίαιτα 1942-43.

β. Η βαθμιαία εν συνεχεία πτώση εισόδων τοξικομανών που φτάνει στο χαμηλότερο σημείο της κατά τη δίαιτα 1952-53.

γ. Η κατόπιν ελαφρά τάση προς ανοδική πορεία των εισόδων τοξικομανών σε αντίθεση προς την απολύτως σαφή αυξητική τάση των εισόδων αλκοολικών, που αρχίζει αμέσως μετά την κατιχική περίοδο και συνεχίζεται από τότε σταθερά.

Η παρατηρούμενη διακύμανση των εισόδων τοξικομανών στις διάφορες απεγραφές του πληθυσμού του Κ.Β.Ψ.Π.Α.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι στην απογραφή της 1.7.43 η ομάδα "τοξικομανείς-Αλκοολιστές" αντιστοιχεί στο 15 τοις εκατό των νοσηλευομένων στην ημέρα αυτή, ενώ σε καμμία άλλη από τις υπόλοιπες δέκα απογραφές που έγιναν, η ομάδα αυτή δεν ξεπέρασε το 4 τοις εκατό των νοσηλευομένων.

4. Οι εισερχόμενοι στο Κ.Θ.Ψ.Π.Α τοξικομανείς έχουν τέτοια διαμενής την περιφέρεια της πρωτεύουσας σε ποσοστό 92 τοις εκατό. Το φαινόμενο είναι εξαιρετικής σημασίας, γιατί δεν παρυσιάζεται σε κανένα άλλο νόσημα. Για τους αλκοολικούς το αντίστοιχο ποσοστό δεν ξεπερνάει το 52 τοις εκατό.

Τα αποτελέσματα των στατιστικών υπηρεσιών για τη χώρα μας είναι ανησυχητικά.

Το 1966 συνεπληρώθησαν 94 άτομα με 147 κιλά χασίς και παράγωγα και 379 γραμμάρια ηρωΐνης. Το 1967 81 άτομα με 30 κιλά χασίς και 5 κιλά ηρωΐνης. Το 1968 73 άτομα με 67 κιλά χασίς. Το 1969 115 άτομα με 60 κιλά χασίς. Το 1970 199 άτομα με 52 κιλά χασίς.

Την τριετία 1975-1977 συνελήφθησαν συνολικώς, 845 άτομα και κατασχέθηκαν ποσότητες 195 κιλά χασίς, 730 κιλά ρητινώδους χασίς, 3.418 γραμμάρια ηρωΐνης, 170 γραμμάρια οπίου, 523 χάπια L.S.D και 1387 βαρβιτουρικά χάπια.

Τον Μάρτιο του 1978 το Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως ανέφερε ότι ενώ το 1975 οι τοξικομανείς ανήρχοντο στους 2.547, το 1976 2.888 και το 1977 3.826. Αλλού αναφέρεται ότι εις το αριθμό των εθιζομένων εις τα ναρκωτικά τα πρώτα έχει η περίοδος της ηλικίας 19-49 ετών, δηλαδή η πλέον παραγωγική περίοδος της ηλικίας του Άλφους και της ελληνίδος.

Το 1977 ο αρχηγός της αστυνομίας δήλωσε ότι "συνελήφθησαν για χρήση ναρκωτικών και παιδιά ηλικίας 13, 15, 17, ετών, το δε ποσοστό των νέων μας για χρήση ναρκωτικών είναι 50 τοις εκατό περίπου.

Επίσης κατά το Β' Παγκόσμιο Συνέδριο Κοινωνικών Λειτουργών του Νοσοκομείου ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ανέφερε ότι ανάμεσα στα 215 περιστατικά τοξικομανών τα 30 άτομα είναι ηλικίας 13-20 χρονών, δηλαδή ποσοστό 13 περίπου τοις εκατό.

Δεν υπάρχουν λοιπόν, περιθώρια για να αναρωτιέται κανείς αν υπάρχει πρόβλημα ναρκωτικών για τον τόπο μας. Αυτό είναι πια δεδομένο, το βλέπουμε στο δρόμο μας, στη δουλειά μας, στα σχολεία μας, το τονίζει καθημερινά ο ελληνικός τύπος.

Στην Ελλάδα δεν έχουμε τεκμηριωμένα στοιχεία από επιδημιολογική έρευνα για την έκταση του προβλήματος, κυρίως στους νέους, έχουμε όμως ενδείξεις ότι το πρόβλημα υπάρχει.

Από επιδημιολογικής πλευράς έχουμε στοιχεία από έρευνες ότι ένας στους τρεις νέους που κάνουν χρήση ουσιών προέρχονται από διαλυμένες οικογένειες. Με τον όρο διαλυμένη οικογένεια δεν εννοούμε απαραίτητα χωρισμένους γονείς, αλλά οικογένειες που τα μέλη ζουν μαζί αλλά δεν επικοινωνούν μεταξύ τους.

Επίσης έχει βρεθεί ότι οι γονείς παιδιών που κάνουν χρήση ναρκωτικών παίρνουν οι ίδιοι με μεγάλη ευκολία φάρμακα (υπνωτικά, καταπνικτικά, παυσίπονα).

Ένα άλλο επιδημιολογικό εύρημα είναι ότι ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό γονιών που τα παιδιά τους κάνουν χρήση ναρκωτικών είναι αλκοολικοί ή παίρνουν οι ίδιοι ναρκωτικά.

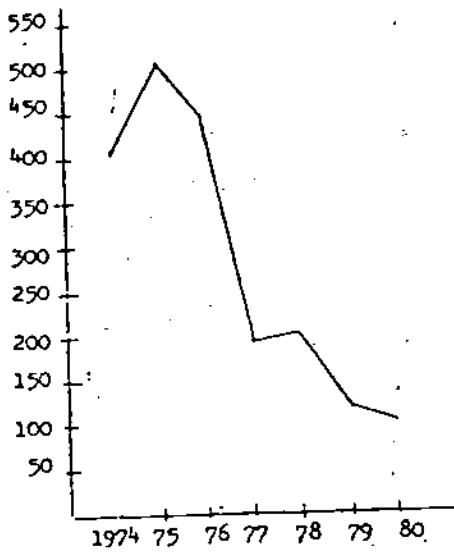
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΧΩΡΟ

Ι. ΓΑΛΛΙΑ Το 1976 συνελήφθησαν 235 έμποροι ναρκωτικών (αύξηση κατά 50 περίπου τοις εκατό) έναντι του 1975. Οι ναρκωμανείς κατά το 1976 ανήλθαν σε 40.000 (αύξηση 28 τοις εκατό έναντι του 1975. Στα δύο τελευταία χρόνια παρατηρείται αληθινή έκρηξη στη ζήτηση ηρωΐνης. Το 1976 πέθαναν 59 άτομα από λήψη υπερβολικής δόσης ναρκωτικού.

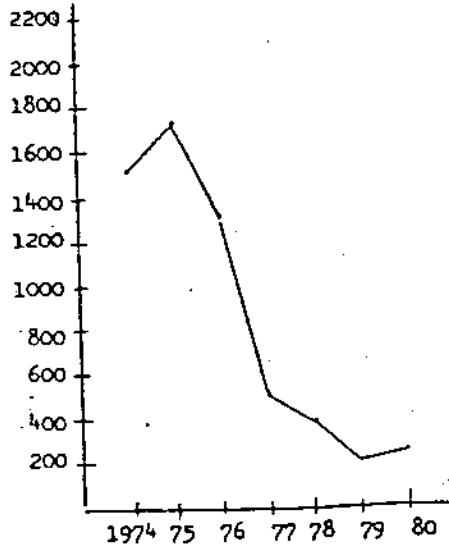
ΛΙΤΙΑ Αναζήτηση νέων εμπειριών, έλλειψη ενδιαφερόντων, φτώχεια, έλλειψη πόρων προσέλκυσης του ενδιαφέροντος των νέων.

COUNTY OF LOS ANGELES
1974-1980

Αναφερόμενοι θάνατοι
από ηρωίνη

Αναφερόμενες εισαγωγές
σε Η.Ε.Θ από ηρωίνη

ΘΑΝΑΤΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ 1981 ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ΧΩΡΑ	1981	1980	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΝΑΘ ΘΑΝΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΛΗΘΥ- ΣΜΟ
ΑΥΣΤΡΙΑ	36	57	7.540.000	209.444 Κατ.
ΒΕΛΓΙΟ	30	31	9.825.000	327.500 Κατ.
Δανία	150	165	5.075.000	33.833 Κατ.
ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	360	494	61.775.000	171.597 Κατ.
ΓΑΛΛΙΑ	141	172	52.920.000	375.319 Κατ.
ΙΤΑΛΙΑ	237	207	56.325.000	237.658 Κατ.
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2		360.000	180.000 Κατ.
ΟΛΛΑΝΔΙΑ			13.770.000	91.795 Κατ.
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	44		4.039.000	
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ			8.804.000	
ΙΣΠΑΝΙΑ	57	30	35.684.000	624.631 Κατ.
ΣΟΥΗΔΙΑ	67		8.220.000	
ΕΛΒΕΤΙΑ	107		6.446.000	60.242 Κατ.
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ			55.970.000	
ΕΛΛΑΔΑ	13		9.707.000	746.692 Κατ.
Η.Π.Α.	2.092		215.120.000	102.829 Κατ.
ΣΥΝΟΛΟ	3.336			

σωστό 9

2. Δ ΓΕΡΜΑΝΙΑ Το 1976 οι ναρκομανείς ανήλθαν σε 35.000 άτομα έναντι 27.000 του 1975. Οι θάνατοι από υπερδόσεις ανήλθαν σε 306 το 1975.

ΑΙΤΙΑ Οι νέοι αγωνισούν, αγχώνται κάτω από την ανάγκη να ανταπεκρίθουν στα σχολεία, την τεχνολογία, τον ανηλεή αγώνα για το χρήμα. Αναζητούν μάταια εσωτερική ικανοποίηση και όχι μόνο ευημερία.

3. ΑΓΓΛΙΑ Ραγδαία αύξηση στην κατανάλωση ηρωΐνης. Το 1976 κατεσχέθηκαν 33 λίμπρες ηρωΐνης έναντι 10 του 1975. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει μόνο το 10 τοις εκατό της πράγματι εισαγόμενης στη χώρα αυτή ηρωΐνης. Οι ναρκομανείς πιστεύεται ότι ανέρχονται στις 8.000. Σοβαρή είναι επίσης η κατάχρηση βαρβιτουρικών που αποκτώνται ευκολότερα από την ηρωΐνη.

4. ΙΤΑΛΙΑ Οι ηρωΐνομανείς ανήλθαν κατά το 1976 σε 50.000 έναντι 20.000 που υπήρχαν το 1975. Οι περισσότεροι διαβιούν στη Ρώμη 10.000 και στο Μιλάνο 15.000.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΙΘΙΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

ΧΩΡΕΣ 1981 1980 ΠΛΗΘΥΣΜΟ

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι τα δεδομένα αυτά δεν μπορεί να αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα για αυτό και δεν πρέπει να υπολογίζονται παρά σαν δείκτες και μόνο. Έτσι, όταν το 1982 αναφέρονται 360 περίπου καταδικασθέντες για αδικήματα πάνω στα ναρκωτικά δεν σημαίνει ΜΕ ΚΑΜΜΙΑ ΛΟΓΙΚΗ ότι το πρόβλημα έχει αυτή τη διάσταση. Αναφέρονται κατά καιρούς αριθμοί όπως 10 -15000 τοξικομανών μόνο στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Και μπορεί βέβαια να είμαστε, σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας στις χώρες με πολύ χαμηλό ποσοστό και δείκτες σχετικά με ευρωπαϊκά ή αμερικανικά δεδομένα, αλλά ουσιαστικά ΔΕΝ ΞΕΡΟΥΜΕ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ. Εδώ πρέπει να τονίσει κανείς την προσοχή που χρειάζεται ώστε να μη βασιζόμαστε μόνο στους μικρούς αριθμούς και επαναπαυόμαστε, αλλά και να μην επικρατεί πανικός.

Για σύγκριση και επαγρύπνιση παραθέτω μερικά στοιχεία, από το 1974-1980, από την περιοχή του Λος Άντζελες της Καλιφόρνιας

- α. Αναφερόμενα περιστατικά θανάτων από ηρωίνη.
- β. Αναφερόμενες εισαγωγές σε νοσοκομεία (έκτατα περιστατικά από υπερβολική λήψη ηρωίνης).

ΠΗΓΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Α. Οι πηγές παραγωγής ναρκωτικών διακρίνονται σε νόμιμες και παράνομες. Τέσσε οι νόμιμες όσο και οι παράνομες διακρίνονται σε ενδοκρατικές και εξωκρατικές πηγές.

α. Νόμιμες πηγές παραγωγής.

Ι. Ενδοκρατικές Είναι οι βιομηχανίες μικρές ή μεγάλες, που παράγουν προϊόντα που είναι χρήσιμα στη θεραπευτική αλλά μπορούν να δημιουργήσουν τοξικομανία. Τέτοια είναι τα κατασταλτικά φάρμακα όπως τα βαρβιτουρικά, τα βρωμιούχα, τα διεγερτικά που με ενθουσιασμό λαμβάνονται στην θεραπευτική, χωρίς να έχει ερευνηθεί ικανοποιητικά η δυνατότητα δημιουργίας εξαρτήσεως.

Σε ορισμένα κράτη νόμιμες πηγές παραγωγής είναι επιπλέον και οι καλλιέργειες για τη νόμιμη παραγωγή σπύρου μαζί με τις νόμιμες βιομηχανίες επεξεργασίας του για παραγωγή μορφίνης, ημισυνθετικής ή φυσικής κωδεΐνης ή άλλων ημισυνθετικών φαρμάκων.

το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί με

1. Διακρατικές ή διεθνείς συμβάσεις για αυστηρό έλεγχο στις καλλιέργειες που παράγουν νόμιμα ναρκωτικά π.χ θα πρέπει η Τουρκία, το Πακιστάν, η Ινδία το Μεξικό κ.λ.π. να εθεωρήσουν ελέγχους στις νόμιμες καλλιέργειες και να ενισχυθούν σε αυτή την προσπάθεια από άλλα κράτη, στα οποία έχει αντίκτυπο ο ελαττωματικός έλεγχος. Αυτές οι καλλιέργειες θα πρέπει πάντα να βρίσκονται κάτω από κρατικό έλεγχο και ιδιοκτησία.

Η διακίνηση να γίνεται μόνο με κρατικά μέσα και με μέριμνα του κράτους που θα αγοράσει την ποσότητα του προϊόντος. Η φύλαξη να είναι αυστηρή και οι ποινές στους καταχραστές της κρατικής εμπιστοσύνης τέτοιες που να αποτελούν ισχυρό ανασταλτικό παράγοντα.

2. Αυστηρή νομοθεσία για το λανθάνον νέου φαρμάκου που παράγεται από βιομηχανία του κράτους. Να τεθεί απαραίτητος όρος ότι κατά τη διάρκεια της έρευνας για τις ιδιότητες του φαρμάκου, θα ελέγχεται η δυνατότητα για πρόκληση εξάρτησης. Αυστηρές ποινές να θεσπισθούν για την παράβαση του νόμου.

3. Συγκρότηση επίσημης κρατικής επιτροπής, σε μόνιμη βάση για τη συνεχή αξιολόγηση των θεραπευτικών ιδιοτήτων όλων των κυκλοφορούντων φαρμάκων, που μπορεί να προκαλέσουν εξάρτηση και εξέταση για πιθανή απόσυρση από την κυκλοφορία, χωρίς να ζημιώνεται η θεραπευτική οριζώνων από αυτά. Ιδιαίτερη στροφή της προσοχής πρέπει να γίνει στα βαρβιτουρικά, των οποίων το σύνδρομο στέρησης είναι βαρύτερο και από αυτό της ηρωίνης ακόμα.

4. Για τα φάρμακα που είναι απαραίτητα στη θεραπευτική και που αναπόφευκτα κυκλοφορούν, ταξινόμηση σε κατηγορίες με βάση τη δυνατότητα που προκαλούν εξάρτηση.

Η κάθε κατηγορία θα έχει τυποποιημένους τρόπους ελέγχου, που θα αρχίζουν από τον καθορισμό της ποσότητας που θα παρασκευάζει το εργοστάσιο. Θα προχωρούν στον έλεγχο του τυποποιημέ-

νου τρόπου φυλάξεως για κάθε φάρμακο και στον τρόπο διακίνησεως προς τα χονδρικά μέσα διανομής ως το φαρμακείο, όπου θα ελέγχεται αν τηρούνται οι περιορισμοί των κατηγοριών, όπως ορίζει ο νόμος.

Για να γίνει η ταξινόμηση, όμως είναι απαραίτητο να θεσπισθούν κριτήρια, τα οποία θα καθορίσουν την κατηγορία στην οποία θα ενταχθεί το φάρμακο και τα οποία θα είναι υποχρεωτικά για την επιτροπή. Έτσι, κάθε παλιό ή νέο φάρμακο, που με βάση τα κριτήρια ταξινομείται σε κάποια κατηγορία θα υποκειται αυτόματα στους περιορισμούς που προβλέπει η κατηγορία, όπως και στις ποινές για την παράβαση των διατάξεων της.

Προσπάθεια για κατάργηση του μύθου ότι ο ανδρισμός ή η απελευθέρωση της γυναίκας εκδηλώνεται με το κάπνισμα. -Κατάργηση κάθε διαφημίσεως-. Προσπάθεια για μετατροπή όλων των φυτειών του καπνού σε άλλες καλλιέργειες σε συνεργασία με φερείς που ενδιαφέρονται επίσης για την καταπολέμηση της ζημιογόνου δράσεώς του. Περιορισμός των καταστημάτων που πουλάνε τσιγάρα, για καλύτερο έλεγχο της καταναλώσεως και αξιολόγηση της προσπάθειας για μείωση. Μεγάλη διαφώτιση και συνεχής εκστρατεία για τη ζημιογόνο δράση του καπνού. Περιορισμός της εισαγωγής του.

ΕΞΟΚΡΑΤΙΚΕΣ

Είναι όλες οι πηγές του εξωτερικού από όπου το κράτος προμηθεύεται το φάρμακο. Τα προβλήματα που προκύπτουν μπορούν να αντιμετωπισθούν με:

1. Σύναψη συμφωνίας με το κράτος ή τα κράτη που από τη βιομηχανία τους εισάγονται φάρμακα, ώστε να υπάρχουν οι ίδιοι περιορισμοί και εκεί.

2. Επανάληψη του ελέγχου για τη δυνατότητα να προκαλεί εξάρτηση το νέο ξένο φάρμακο, θεραπευτική αξιολόγηση και ένταξη σε μια από τις κατηγορίες.

3. Αν το νέο φάρμακο αντικαθιστά ένα άλλο παλαιότερο, που ήδη κυκλοφορεί, εξέταση για το αν θα πρέπει να συνεχίσει να κυκλοφορεί το παλαιότερο φάρμακο ή να αποσυρθεί, με βάση τις δυνατότητες για εξάρτηση του νέου φαρμάκου και σε σχέση με την θεραπευτική διαφορά. Ενημέρωση της χώρας από την οποία εισάγεται το νέο φάρμακο για τα αποτελέσματα της έρευνας.

Β ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οι παράνομες πηγές παραγωγής αφορούν τόσο τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται νόμιμα στη θεραπευτική όσο και στις τοξικομανιογόνες ουσίες, χωρίς θεραπευτική χρησιμοποίηση.

1. ΕΝΔΟΥΚΡΑΤΙΚΕΣ

Τέτοιες πηγές είναι τα παράνομα εργαστήρια παρασκευής φαρμάκων που χρησιμοποιούνται ή όχι στη θεραπευτική και που ελέγχονται από την Κρατική επιτροπή, και κυρίως οι παράνομες φυτείες.

Για την αντιμετώπιση των παράνομων αυτών πηγών παραγωγής, και κυρίως των παράνομων φυτειών, θα πρέπει να θεσπίσουν για τους υπευθυνούς βαρύτερες ποινές χωρίς εξαγορά επειδή πρόκειται για τεράστια κέρδη, οι χρηματικές ποινές να προστίθενται στις ποινικές που δεν θα μπορούν να εξαγοραστούν. Είναι απαραίτητη η θέσπιση ειδικής μέριμνας για τα θύματα της παράνομης εμπορίας, η σύσταση ειδικών κρατικών ιδρυμάτων αποτοξινώσεως και κυρίως αποκαταστάσεως, όπως και η νομοθετική υποχρέωση για διοχέτευση των εσόδων από τις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται στους εμπόρους κατευθείαν στα ιδρύματα αυτά.

2. ΕΞΟΥΚΡΑΤΙΚΕΣ

Οι παράνομες αυτές πηγές παραγωγής μπορούν και πρέπει να αντιμετωπισθούν με:

1. Συνάψεις συμφωνιών με τα κράτη από τα οποία εισάγεται λαθραία η παράνομη παραγωγή, για τον συντονισμό στον έλεγχο τόσο του ποσοστού διαφυγής από τα παράνομα εργαστήρια ή φυτείες με βάση την ανταλλαγή των πληροφοριών.

2. Θεσπιση αυστηρότερων ποινών για τους εισαγωγείς λαθραμπέ-ρους. Έχουμε μάλιστα τη γνώμη ότι μέρος της ποινής θα έπρεπε να εκτελείτε-ορισμένες ώρες τη μέρα, με φύλαξη μέσα στα ιδρύματα αποτοξινώσεως, ώστε να έλθει ο θύτης κατά πρόσωπο με το θύμα.

3. Ανάπτυξη ειδικής υπηρεσίας εξωτερικού, που σε συνεργασία με τις ανάλογες υπηρεσίες του ξένου κράτους θα εντοπίζει αποστολές και δίκτυα που αφορούν, στη χώρα.

4. Ίδρυση ιδιαίτερης υπηρεσίας που θα κλαισιώνει κάθε τελωνειακό σταθμό, με αποκλειστική αποστολή την εντόπιση παράνομης ουσίας. Η ειδική αυτή υπηρεσία θα είναι εφοδιασμένη με όλα τα ισχύοντα σήμερα μέσα για την ανίχνευση ουσίας π.χ για το χασίς σκύλοι.

5. Ιδιαίτερη συμμετοχή του τύπου στον κατασμή του λαθρεμπορίου με παράλληλη προσπάθεια ενημέρωσης του κοινού για τοξικομανιογόνα φάρμακα.

6. Αμοιβές για κάθε εφεύρεση ή ανακάλυψη στον τομέα της ανιχνεύσεως κρυμμένων τοξικομανιογόνων φαρμάκων.

Τα ναρκωτικά όπως παρουσιάζονται με την διακίνησή τους μέσα στον κοινωνικό χώρο, μπορούμε να τα κατατάξουμε σε δύο κατηγορίες. Στην πρώτη ανήκουν εκείνα, που παράγονται από φυτικές ουσίες έμμεσα ή άμεσα. Στην δεύτερη ανήκουν εκείνα που παράγονται με χημικές συνθέσεις μέσα στις φαρμακοβιομηχανίες και τα εργαστήρια.

- φυσικά (όπιο, μορφίνη, κωδεΐνη)
- ημισυνθετικά(ηρωΐνη, υδρομορφίνη, οξυκοδόνη, ετερομορφίνη)
- συνθετικά (μεθαδόνη, μεπεριδΐνη, άλλα συνθετικά ναρκωτικά)

I. ΦΥΣΙΚΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

A. Όπιο

α. Φαρμακολογία

Το όπιο είναι ο αποξηραμένος χυμός που τρέχει από τις τομές που γίνονται στις άγουρες κωδιές της υποφάρου παπαρούνας. Έχει πικρή και τσουχτερή γεύση και απόλυτα ξεχωριστή-δική του οσμή.

Κυκλοφορεί στο εμπόριο σε πλακίδια ή μικρούς σβώλους. Καπνίζεται, τρώγεται, ή πίνεται σε διάλυμα.

Αναφέρεται πως στην έξοδο του Μεσολογγίου οι μανάδες πέτισαν τα παιδιά τους με κηρίνι για να κοιμηθούν βαριά και να μην τα ακούσουν οι Τούρκοι.

β. Συμπτώματα-σημεία

Η χρήση και η καταχρηστική του προκαλεί την πιο βάρετα μορφή τοξικομανίας. Στην αρχή αίσθημα ηρεμίας, ευφορία και αυξημένη ερωτική επιθυμία. Ακολουθεί ύπνος βαθύς με όνειρα ηδονικά. Σε μεγάλη χρήση, έχουμε μέθη με διανοητική σύγχυση, ονειρικές ψευδαισθήσεις και υπνηλία.

Σε μεγάλες ποσότητες μπορεί να εκδηλωθεί πραγματικό τρομάδες παραλήληση, όπως στους αλκοολικούς. Καμμιά φορά έντονη τάση για ανθρωποκτονία που παρατηρείται πιο συχνά στην Ινδία και στην Ινδονησία σε μορφή έντονης διεγέρσεως για ανθρωποκτονία. Αργότερα, στη χρόνια δηλητηρίαση, παρατηρείται καχεξία και βάνατος.

Ένας μέτριος καπνιστής όμως, παραμένει σωματοψυχικά και διανοητικά ανέπαφος για πολλά χρόνια.

β. ΜΟΡΦΙΝΗ

α. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Είναι μια άλλη μορφή του οπίου και προέρχεται ύστερα από ειδική επεξεργασία. Παράγεται με χημική επεξεργασία, αφού πρώτα περάσει το στάδιο της απόσταξης. Κυκλοφορεί σε διάφορες μορφές στα εμπορικά κυκλώματα. Μπορεί κανείς να το πρωρηθευτεί και σε σκόνη, λευκή, άοσμη με πικρή γεύση και σε ταμπλέτες ή σε υγρή κατάσταση. Προσφέρεται στον οργανισμό με ενέσεις. Χρησιμοποιείται και σαν ναρκωτικό και σαν παυσίπονο, (πόνος καρκίνου, κωλικός, άσθμα, στηθάγχη κ.λ.π.). Η ναρκωτική της ιδιότητα είναι πολύ πιο μεγάλη από εκείνη του οπίου.

Η κατάσταση που δημιουργείται στο άτομο από παρατεταμένη χρήση της μορφίνης ονομάζεται μορφινισμός. Ο μορφινόμενης για να ικανοποιήσει το ελάχιστο πάθος του του χρειάζεται όλο και περισσότερη ποσότητα που τελικά τον οδηγεί στο θάνατο.

β. Φυσιολογία-Συμπτώματα-Σημεία

Η μορφίνη δρα στο κεντρικό Νευρικό σύστημα, όπου κύρια

ενέργεια της είναι η καταστολή του πόνου. Αυτός είναι και ο λόγος που έγινε γνωστή. Δρα, ακόμα, στο κέντρο του βήχα και το καταστέλλει. Επίσης δρα κατασταλτικά και στο κέντρο της αναπνοής.

Γενικότερα, προκαλεί διέγερση του παρασυμπαθητικού νευρικού συστήματος, για αυτό και βρίσκεται κάτω από την επίδρασή της παρουσιάζει τα εξής: Υπνηλία, βραδυκαρδία, μύση(στένωμα της κόρης του ματιού), σιελόρροια, ιδρώτες, ναυτία, έμετο, Πτώση της αρτηριακής πίεσης, κατακράτηση ούρων, προκαλεί επίσης δυσκοιλιότητα, επειδή έχει ξεχωριστή επίδραση στο στομάχι και στο έντερο.

Η μορφίνη έχει δύο σοβαρές ιδιότητες που πρέπει να τις γνωρίζει κανείς για την περίπτωση που θα συναντήσει οξεία δηλητηρίαση.

1. Καταστέλλει μέχρι παραλύσεως το κέντρο της αναπνοής

2. Αποβάλλει από το στομάχι κατά ένα μεγάλο μέρος, ανεξάρτητα από τον τρόπο που εισήλθε στον οργανισμό.

Τους μορφινομανείς τους βλέπουμε γεμάτους αποστήματα στις ραχιαίες ή καμπτικές επιφάνειες των πλάτων, που δημιουργούνται από τις ένεσεις, ποτ τις κάνουν μόνιους, χωρίς να παίρνονται μέτρα ασηψίας, όπως και με ουλές από παλιά αποστήματα, που θεραπεύτηκαν. Η όψη τους είναι γερασμένη.

Στις χρόνιες καταστάσεις μπορεί να έχουμε μυδρίαση, πράγμα που μπορεί να αποπροσανατιλίσει τον γιατρό. Ο χρόνιος τοξικομανής απευθύνει με πολλή φροντίδα την επαφή με τους γιατρούς, ή τη σωματική ιατρική εξέταση, γιατί φοβάται ότι θα γίνει αντιληπτή η συνήθειά του αυτή.

γ. Δηλητηρίαση με μορφίνη - θεραπεία.

Πολλές φορές από λάθος (όπως ένεση μεγάλης ποσότητας μορφίνης αντί άλλου φαρμάκου, π.χ. αντιβιοτικού, όπως έγινε κάποτε σε νοσηλευτικό ίδρυμα) ή από κακή εκτίμηση, έχουμε δηλητηρίαση από υπερβολική δόση μορφίνης.

Στην δηλητηρίαση από μορφίνη, πρέπει να θυμηθεί κανείς τις δύο βασικές ιδιότητες, δηλ. την παράλυση της αναπνοής και την αποβολή της από το στομάχι, που θα οδηγήσουν στη σωστή θεραπεία. Ο άρρωστος πρέπει να τεθεί αμέσως σε αναπνευστικό έλεγχο και μέχρι να μπει στον αναπνευστήρα να του δοθούν 10 χιλιοστά του γραμμαρίου υδροχλωρικής λοβελλίνης ενδομυϊκά ή ενδοφλεβίως.

Εισπνοές με αμμωνία, εντριβές με οινόπνευμα ή κρύο νερό μπορεί να τον διατηρήσουν μέχρι τον αναπνευστήρα, όπως επίσης και τεχνική αναπνοής. Παράλληλα πρέπει να γίνει πλύση στομάχου, ώστε η μορφίνη που αποβλήθηκε από το βλεννογόνο του στομάχου να μην απορροφηθεί ξανά από το έντερο.

Σύνδρομο στερήσεως.

Από την τελευταία δόση το άτομο μετά από 12-14 ώρες εμφανίζει απλή ανυπαχία, παρακλήσεις και απαντήσεις για το φάρμακο, αδιαθεσία που εξελίσσεται σε έντονο άγχος μέχρι απελπισία με έντονες νευροφυτικές διαταραχές, όπως κρύο και κολλώδες δέρμα, ρίγη και εξάψεις, άφθονοι ιδρώτες, κράμπες στους μύς των άκρων και του στομάχου, οστικά άλγη στα σκέλη, στα χέρια και στην πλάτη, βαθμιαία η κατάσταση χειροτερεύει και παρατηρείται αύξηση της αρτηριακής πίεσεως, πυρετός και COLLAPΣΚΣ που οδηγεί στο θάνατο.

Αν διαφύγει το σύνδρομο προχωρεί, επίταση των πόνων, της ναυτίας και των εμετών, εμφάνιση σπασμών και τινάγμάτων των σκελών που στο τέλος κούραζουν πολύ τον άρρωστο.

Τα άκρα του πέφτουν άτανα, το σαγόνι του ανοίγει χαλαρό και η γλώσσα του μπορεί να φράξει τον λάρυγγα και να επέλθει ο θάνατος από ασφυξία.

Β ΗΜΙΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Α ΗΡΩΪΝΗ

α. Φαρμακολογία

Η ηρωίνη είναι παράγωγο της μορφίνης. Στη θεραπευτική χρησιμοποίηθηκε για δύο κύριους λόγους:

1. Έχει τριπλάσια καυσίπνη ενέργεια από τη μορφίνη.

2. Έχει ισχυρότατη κατασταλτική ενέργεια στο κέντρο του βήχα. Διαλύεται μέσα στο νερό. Στον οργανισμό ή ηρωΐνη εισάγεται με εισπνοή από την μύτη ή με ένεση από τις φλέβες.

Μια από τις χαρακτηριστικές εικόνες που μπορούν να παρατηρηθούν στο διάστημα λήψως ηρωΐνης, είναι το σύνδρομο στερήσεως. Το σύνδρομο στερήσεως-αποτέλεσμα απότομης διακοπής της ηρωΐνης-εντυπωσιάζει με την ποικιλία, την ένταση, την διάρκεια και τις συνέπειες στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και ο θάνατος των σωματικών και ψυχικών εκδηλώσεων.

Το σύνδρομο στερήσεως εισβάλλει λίγες ώρες μετά την τελευταία δόση, και φθάνει στο ύψιστο σημείο 36-72 ώρες από την έναρξη. Αρχίζει συνήθως με ρινόρροια, επιδρώσεις, χασμουρητά, διαταραχές στον ύπνο. Στη συνέχεια παρατηρούνται μυδρίαση, ανορεξία, ανησυχία, τρόμος, κατάθλιψη, ναυτία, έμετος, κατέρρευση, θάνατος. Ο θάνατος δεν είναι η βέβαιη κατάλιξη του συνδρόμου στερήσεως, αλλά η πιθανή.

ΚΟΚΑΪΝΗ

Παράγεται αφού κατάλληλα επεξεργαστεί, από τα φύλλα ενός θάμνου ο οποίος ονομάζεται ερυθρόξυνο της κόκας. Είναι και αυτή ισχυρό ναρκωτικό. Στο λαθρεμπόριο κυκλοφορεί σαν σκόνη, σε υγρή κατάσταση και σε ταμπλέτες. Στην ιατρική η κοκαΐνη χρησιμοποιείται για την πρόκληση τοπικών αναισθησιών, για την κατάπαυση συχνών εμέτων ή της ναυτίας, κατά της μορφινομανίας και ακόμα για την παρασκευή αλοιφών του δέρματος. Στον οργανισμό εισάγεται με εισπνοή από τη μύτη ή με ενδοφλέβιες ενέσεις σε ποσότητα 2-3 γραμμαρίων την ημέρα.

Σε μερικές δόσεις η κοκαΐνη προκαλεί εγκεφαλική διέγερση που φέρνει ευθυμία, ευχάριστες ψευδαισθήσεις, διάρκειας περίπου μισής ώρας. Στη συνέχεια ακολουθεί ηρεμία ή καταλήγει σε αδιαθεσία και υπνηλία.

Χαρακτηριστικό της χρήσης του δηλητηρίου είναι η διέγερση στην αρχή της γενετήσιας ορμής, ειδικά στις γυναίκες, που

εκδηλώνεται με διάφορες διαστροφές και ομοφυλικές τάσεις. Στο τέλος όμως επέρχεται πλήρης σεξουαλική ανικανότητα.

ΧΑΣΙΣ

Αυτό προέρχεται από ένα φυτό, το οποίο ονομάζεται ινδική κάνναβις. Σε όλα τα μέρη του, ιδιαίτερα όμως στα άνθη και στα φύλλα του, υπάρχει ρητίνη. Μέσα στην ρητίνη περιέχεται η ναρκωτική ουσία. Το φυτό, τα άνθη ή τα φύλλα θα ξηράνουν και κλέβουν σκόνη η οποία αφού επεξεργαστεί σύντομα και συμπιεσθεί σε πλακίδια, προσφέρεται από τους λαθρεμπόρους για χρήση.

Το χασίς κυκλοφορεί ευρύτατα στην ελληνική χώρα. Κατέχει την πρώτη θέση στην κυκλοφορία των ναρκωτικών.

Το χασίς διαχτετεύεται άφθονο από τους τόπους παραγωγής της Αφρικής, του Μαρόκου, του Λιβάνου του Πακιστάν με τα πλέον απίθανα τεχνάσματα και τους πιο ασυνήθιστους σχεδιασμούς των λαθρεμπόρων. Το χασίς στην απλοϊκή του μορφή, δίχως της συνηθισμένες επεξεργασίες και συνθέσεις είναι το ελαφρύτερο και λαικώτερο ναρκωτικό.

Η Μαριχουάνα είναι επίσης χασίς. Έχει μονάχα απλούστερη επεξεργασία. Το χασίς αναμειγμένο με το οινόπνευμα, σε μια συγκεκριμένη αναλογία, δημιουργεί το χασισέλαιο. Αυτό είναι το δραστικότερο προϊόν του χασίς.

Ο χασισοπότης, κάτω από την επίρεια του χασίς, αισθάνεται ένα έντονο αίσθημα θερμότητας σε όλο του το σώμα, κατέχεται από ευφορία, δίψα για κίνηση, ακατάσχετα γέλια, ή φλυαρία και επιθυμία για χορό. Πολλές φορές ο χασισομανής κάτω από τις ψευδαισθήσεις και τις παραισθήσεις που νιώθει έχει την εντύπωση πως ζει επί αιώνες, πως κατά σαν πουλί και φαντάζεται ότι μπορεί να σηκώσει βάρη χωρίς κόπο. Σε μερικές περιπτώσεις παρατηρείται και γενετήσια ένταση, που εκδηλώνεται με φανταστικές ερωτικές παραστάσεις και τα παρόμοια.

Δεν είναι ασυνήθιστες οι περιπτώσεις που ο χασισομανής

Η παρατεταμένη κατάχρηση χασίς συνεπάγεται μεταβολή της προσωπικότητας του ατόμου και χρόνια οργανική δηλητηρίαση. Ο χασισομανής γίνεται ευέξαπτος, άστατος, καχύπτος, δειλός, ανήσυχος και φυγόπνοος. Μόνιμο μελημά του είναι η εξασφάλιση της δόσης τους χωρίς την οποία είναι αδύνατο να ζήσει. Είναι ένα άτομο ψυχικά και σωματικά βρόχος, που μπορεί να καταλήξει σε τέλεια εξαθλίωση, και ακόμα στην παραφροσύνη.

Η εικόνα από τη χρήση του χασίς παρουσιάζεται σωματικά στις χρόνιες καταστάσεις με:

Ερυθρότητα των επιπεφυκτών.

Λαρυγγο-φαρυγγίτις, βρογχίτις.

Γυναικομαστία.

Δερματικά εξανθήματα, αλλεργία.

Διάρροια.

Ηπατοπάθεια.

L . S . D .

Είναι και αυτό ναρκωτικό. Παράγεται όμοια σε φαρμακευτικά και χημικά εργαστήρια. Ανήκει στα λεγόμενα παραισθησιογόνα ή ψευδαισιογόνα ή ψυχεσιογόνα φάρμακα. Η επιστήμη το χρησιμοποιεί για τη θεραπεία σχιζοφρενών, διανοητικά καθυστερημένων ανθρώπων.

Είναι υγρό, άχρομο, και άγευστο ή σκόνη λευκή. Μετά από 30-40 λεπτά από τη λήψη του L.S.D επέρχονται τα αποτελέσματα της επίδρασης του φαρμάκου που διαρκούν ανάλογα με την δόση τους ως και 10 ώρες.

Το άτομο παρουσιάζει ποικίλα συμπτώματα, όπως μεταβολή της θερμοκρασίας του σώματος, ναυτία τάση για εμετό, άσθημα πείνας, πολυουρία, κεφαλαλγία και ζαλάδα.

Στη συνέχεια τα προβλήματα επιδεινώνονται. Παρατηρείται διαστρέψη των αισθήσεων, ιδιαίτερα της όρασης και της ακοής. Τα χρώματα εμφανίζονται έντονα λαμπρά(περισσότερο το κόκκινο και το πράσινο), τα αντικείμενα και τα μέλη του σώματος φαί-

νονται να αλλάζουν σχήμα και, * μορφή.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

α. Η οξεία δηλητηρίαση: Από τα ναρκωτικά είναι μία από τις συνηθισμένες αιτίες θανάτου των τοξικομανών. Χανάκη για λήψη μεγαλύτερης δόσης λόγω εθισμού, μπορεί να σταθεί μοιραία για τη ζωή του χρήστη. Επειδή σε αυτές τις περιπτώσεις ο τοξικομανής έχει ανάγκη να αυξάνει συνέχεια τη δόση του, φθάνει κάποτε στην υπερδόση του, που ενώ είναι απαραίτητη για τις επιθυμητές εκδηλώσεις, εντούτοις είναι τοξική πια δόση για τον οργανισμό. Έτσι μπορεί να προκύψει δηλητηρίαση, με ποικίλα συμπτώματα, που τελικά οδηγεί σε παράλυση της αναπνοής και της κυκλοφορίας και στο θάνατο.

Ο αριθμός των ατόμων στη χώρα μας που πεθαίνουν από τα ναρκωτικά αυξάνεται ανησυχητικά 5 θάνατοι το 1980, 10 το 1980, 17 το 1982, σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υφυπουργού Νέας Γενιάς που δημοσιεύτηκαν στον ημερήσιο τύπο στις 20/11/83, 10 θάνατοι κατά το α/ τρίμηνο του 1983.

Να πως περιγράφει ένας τοξικομανής την περιπτωσή του. Τέσσερες φορές έχω πάθει οβερντόουζ, τη μία από αυτές είπα, τελείωσα. Μου κόψαν τις φλέβες και με παράτησαν οι φίλοι μου, κατάφερα να γλιτώσω. Μια μέρα μεταφέρθηκα στο λαιμωδών με ηπατικό κόμα, Ηπατίτιδα, Θανατηφόρα υπογλυκαιμία, σπλαιμία και κάτι άλλα ψηλά(Ημερήσιος Τύπος).

β. Η τοξικομανία (η χρόνια δηλητηρίαση).

γ. Οι γενετικές λοιμώξεις, όπως η ηπατίτιδα, ο τέτανος οι πνευμονικές επιπλοκές, η σπλαιμία, η ενδοκαρδίτιδα. Προκαλούνται από άγνοια ή αδυναμία τήρησης των συνθηκών ασηψίας, όταν γίνεται χρήση με ενέσεις.

δ. Ο κίνδυνος από την πρόσμιξη των ναρκωτικών με άλλες ουσίες είναι μεγάλες.

ε. Η λήψη ναρκωτικών στη διάρκεια της εγκυμοσύνης είναι ολέθρια για το παιδί. Τα ναρκωτικά διαπερνούν το πλακούντιο. Το έμβρυο θα δεχτεί την επίδραση του ναρκωτικού και θα αναπτύξει σωματικά εξάρτηση. Επομένως σύντομα μετά την γέννησή του, το βρέφος θα παρουσιάζει το φοβερό πόνο της εξάρτησης από τα ναρκωτικά.

ζ. Οι γενικές κοινωνικές συνέπειες είναι τεράστιες. Μόλις γνωρίζουμε πολλά σχετικά με τις ειδικές συνέπειες από τη χρήση των ναρκωτικών, δεν είναι εύκολο να προσδιορίσουμε και να αναφέρουμε τις άπειρες κοινωνικές προεκτάσεις τους.

" Το κοινωνικό και οικονομικό κόστος είναι τεράστιο από τη κατάχρηση των τοξικών ουσιών είναι υπερβολικό, κυρίως όταν υπολογίσει κανείς τα εγκλήματα και τη βία, όπως επίσημα και τη διάβρωση των ηθικών αξιών που προκαλούν. Ακόμα, ένα μικρό μόνο δείγμα μπορούμε να έχουμε και από τις δύο παρακάτω αφηγήσεις, που τις παραθέτουμε όπως δημοσιεύτηκαν στον ημερήσιο τύπο: " Ο νέος έσκαβε τις φλέβες του με μαγιά, κοντά τέσσερα χρόνια." " Έφτασα να τρυπιέμαι και 9 φορές την μέρα". Γνώρισε την φυλακή. Μετράει αγαπητούς φίλους του, που δεν υπάρχουν πια, βρέθηκαν νεκροί πλάι με μια σύριγγα. " Πέντε φορές κινδύνεψα και εγώ, τη μία από αυτές οι γιατροί με είχαν ξεγράψει". Έκλεβε το σπίτι του, πουλούσε ηρωίνη, γνώρισε εξευτελισμούς για το βαρεμά του. " Πόσες φορές δεν έφτεισα τον εαυτό μου στον καθρέπτη για όσα έκανα, προκειμένου να βγάλω τη δόση μου". Οι δρόμοι, όπως λέει που ανοίγονται σε αυτές τις περιπτώσεις, είναι να γίνει κανείς ληστής, ή λαθρέμπορος, για να εξοικονομήσει τη δόση του. Όσοι δε γίνουν κλέφτες ή λαθρέμποροι, θα γίνουν μαστροφοί ή μικρέμποροι ηρωίνης. Είναι αυτοί που την νοθεύουν και την μία δόση την κάνουν δύο, για να μπορούν να εξοικονομήσουν την επόμενη δόση τους. Αντίστοιχα οι γυναίκες οδηγούνται στην πορνεία. Ο Κώστας άρχισε, πριν ακόμα κλείσει τα δεκάξι του

με δύο χάπια και ένα τσιγαριλίκι. Αργότερα ήρθε η σύριγγα. Όλα αυτά τα χρόνια υπολογίζει ότι κύλησαν 1.500.000 στο αίμα του. Λογαριάζουμε πρέπει να πέρασαν από τα χέρια του 15 εκατομμύρια δραχμές. Όλοι δόθηκαν για τη δόση. Αδύνατον και όμως δεν είναι. Θυμάμαι μέρες, και που έδωσα και 20.000 δρχ. Θα μου πεις, που έβρισκα τα χρήματα, έκλεβα το σπίτι μου, έγινα βαποράκι. Υπήρχαν μέρες που είχα στα χέρια μου και 60.000δρχ. όλα έφευγαν στην πρέζα. Έτσι είναι όλοι.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ AIDS

Έπειτα από έρευνες έχει αποδειχθεί ότι τον ιό του AIDS μπορεί να τον πάρουν και περιστασιακοί χρήστες ναρκωτικών ή ευφορικών ουσιών ενδοφλεβίως, όταν κάνουν ένεση με την ίδια βελόνα την οποία χρησιμοποίησαν προηγουμένως μολυσμένα άτομα, π.χ σε ένα πάρτυ. Τα τέτοια άτομα είναι πολλά.

Αυτό βεβαιώθηκε ύστερα από την ομοιότητα των ανοσολογικών διαταραχών και των ευκαιριακών λοιμώξεων τόσο στους ομοφυλόφιλους όσο και στους συστηματικούς χρήστες ναρκωτικών ενδοφλεβίως, οπότε οδήγησε στην αναζήτηση του κοινού παρονομαστού, και στην ανεύρεση του ιού του AIDS.

Υπάρχουν όμως και αξιόπιστα στοιχεία και επαρκή δεδομένα από τα σπείδια προκύπτει ότι η χρήση ηρωϊνης ενδοφλεβίως προκαλεί από μόνη της και χωρίς το στοιχείο της λοίμωξης, επίκτητη ανοσολογική ανεπάρκεια.

Η ύπαρξη μιας τέτοιας άμεσης σχέσης ενισχύεται από την αντιστροφή των ανωμαλιών στο ανοσολογικό σύστημα με τη ναλεξόνη, που είναι ο ανταγωνιστής της ηρωϊνης, όπως και από το γεγονός ότι η ανοσολογική ανωμαλία αποκαθίσταται ύστερα από 1-9 μήνες μετά την διακοπή της ή την αντικατάστασή της με τη μεθαδόνη, ή οποία είναι το υποκαταστάτο της για λήψη από το στόμα, στη προσπάθεια αποτοξίνωσης. Εκτός από την ηρωϊνη έχουν ενοχοποιηθεί για την αυτοτελή επίκτητη ανοσολογική ανεπάρκεια και η κοκαΐνη, ενδοφλεβίως ή με εισροφήσεις, η μαριχουάνα, το οινόπνευμα.

Το AIDS βρέθηκε σε αναλογία 70 τοις εκατό περίπου μεταξύ των ομοφυλόφιλων και αμφότεροφυλόφιλων ανδρών. Σε αναλογία 16 τοις εκατό μεταξύ των ετεροφυλόφιλων με χρήση ναρκωτικών ενδοφλεβίως. Όμως σε πολύ υψηλότερο ποσοστό στις υποομάδες των ομοφυλόφιλων και αμφότεροφυλόφιλων οι οποίοι έκαναν συγχρόνως και χρήση ναρκωτικών ενδοφλεβίως. Εκφράζεται μάλιστα η σκέψη ότι ενδέχεται, με μια περισσότερη ορθολογική ανάλυση των δεδομένων, να προκύπτει ότι σε καταχρηστές ναρκωτικών ή ευφραντικών ουσιών ενδοφλεβίως, βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο για το AIDS από τους ομοφυλόφιλους. Οποιαδήποτε όμως, προκύπτει ένας συνεχώς αυξανόμενος αριθμός νέων περιπτώσεων AIDS μεταξύ των τοξικομανών.

Το σύνδρομο έχει αναγνωρισθεί και σε παιδιά από μητέρες με AIDS που είχαν σχέσεις με πολλούς σεξουαλικούς συντρόφους ή ήσαν τοξικομανείς ή και τα δύο μαζί. Τα παιδιά αυτά γενιούνται με μικρότερο από το αναμενόμενο βάρος παρουσιάζουν καθυστερημένη και μειονεκτική ανάπτυξη, ηπατοεπληνομεγαλία, παρωτίτιδα και όλα τα άλλα κλινικά, ιστοπαθολογικά και ανοσολογικά χαρακτηριστικά των ενηλίκων ομοφυλόφιλων και τοξικομανών, που πάσχουν από AIDS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

A. Αίτια που οδηγούν τους νέους στην λήψη των ναρκωτικών

Βέβαια αυτό είναι δύσκολο, γιατί κάθε ναρκομανής τις περισσότερες φορές είναι και μια ξεχωριστή προσωπικότητα, ο οποίος καταλήγει στη χρήση του ναρκωτικού για διάφορους προσωπικούς λόγους.

Θα εξετάσουμε όμως τις βασικές αιτίες.

A. Κρίση της οικογένειας.

Η φυσική παράρρηση του ανθρώπου για συγχρωτισμό με τους όμοιους του είναι η αιτία που του ώθησε να δημιουργήσει κοινωνίες. Πρώτη κοινωνική ομάδα και μορφή κοινωνικής ζωής υπήρξε η οικογένεια. Το άτομο μέσα στην οικογένεια δεν εξασφαλίζει μόνο τις βιολογικές προϋποθέσεις για επιβίωση, αλλά και αποκτά κοινωνική προσαρμοστικότητα, που θα το βοηθήσει αργότερα στην ψυχοπνευματική ισορρόπηση του και θα το ικανώσει να σταθεί στην ευρύτερη κοινωνία μονάδα φυσιολογική και εξέλιξη. Κάθε μέλος της οικογένειας ασκεί έντονη επίδραση στα υπόλοιπα, αλλά και το ίδιο δέχεται εξίσου ισχυρές επιδράσεις από τα άλλα μέλη.

Ξεχωριστή όμως επίδραση ασκούν οι γονείς στα παιδιά τους σε σημείο που η διαμόρφωση της προσωπικότητας ενός παιδιού να σημαδεύεται ανεξίτηλα από το βαθμό νημερότητας του γονιού, τη μόρφωση, την κοινωνική και οικονομική θέση, τα "Πιστεύω του και ακόμα από το ενδιαφέρον του, την επιμέλεια και το χρόνο που διαθέτει για την διαπαιδαγώγηση του νεαρού βλαστού. Έτσι οικογένεια με σωστές αρχές και πλήρη συναίσθηση των υποχρεώσεων της που τα μέλη της τα διακρίνει η αγάπη, η ειλικρίνεια, η ευγένεια, η τιμιότητα είναι βέβαιο πως γίνεται το φυτώριο σωστών και κοινωνικά προσαρμοσμένων ανθρώπων.

~~Δυστυχώς σήμερα είμαστε υποχρεωμένοι να παραδεχτούμε πως στις περισσότερες περιπτώσεις η οικογένεια έχει ξεχάσει η παραποιήσει το ρόλο της και δεν εξυπηρετεί το σκοπό, για τον~~

οπότε δημιουργήθηκε. Για αυτό και από όλες τις άλλες καβιερωμένες ηθικές αξίες, που στις μέρες μας διέρχονται κρίση, περισσότερο έκδηλη και επικίνδυνη είναι η κρίση του θεσμού της οικογένειας.

Έλλειψη ψυχικού συνδέσμου στα μέλη της, φιλονικίες γονέων, ασύδοτη ελευθερία στα παιδιά και μεγάλη υποχωρητικότητα σε παράλλογες αξιώσεις, αδικαιολόγητες απουσίες των γονέων από το σπίτι, αδιαφορία για τη σωστή διαπαιδαγώγηση του παιδιού και το χειρότερο τα αλληπάλληλα και χωρίς σεβαστή αιτία διαζύγια είναι ότι χαρακτηρίζει τη σύγχρονη οικογένεια.

Συνέπεια όλων αυτών είναι να δημιουργούνται οι κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε να αναπτύσσεται ευκολότερα η ροπή των νέων σε αντικοινωνικές εκδηλώσεις.

Αν τώρα θεωρήσουμε τη χρήση ναρκωτικών σαν μια από τις χειρότερες μορφές αντικοινωνικής εκδήλωσης των νέων, τότε εξηγείται γιατί ένα μεγάλο ποσοστό ναρκωμανών, όπως έχουν αποδείξει έρευνες εδώ και έξω, προέρχονται από οικογένειες, τα μέλη των οποίων δεν τα συνδέει στενός ψυχικός δεσμός με αποτέλεσμα να λείπει η αγάπη, η στοργή και ο άμεσος έλεγχος της διαγωγής του παιδιού, που είναι οι βασικότεροι παράγοντες ομάλους εξέλιξης της προσωπικότητας του νέου ατόμου.

Μεγάλο είναι επίσης το ποσοστό των ναρκωμανών που προέρχεται από διαλυμένες οικογένειες. Πολλά από τα παιδιά της κατηγορίας αυτής καταφεύγουν στη λύση των ναρκωτικών είτε για να επουλώσουν τα ψυχικά τραύματα της παιδικής ηλικίας και να απαλλαγούν από τα καταπιεστικά ψυχικά τους πλέγματα είτε επειδή πιστεύουν πως η εμπειρία αυτή θα αναπληρώσει τη στοργή και την αγάπη, που τους στέρησαν οι γεννήτορες τους.

Β. Η θεμελίωση της ζωής δίχως Θεό

Ύστερα από την κυριαρχία της ύλης στη ζωή και τη δράση του ανθρώπου της εποχής μας ήλθε η απομάκρυνσή του από τη ζωή της εκκλησίας. Αποξενωμένες από το χώρο, που αγκαλιάζει η σώζουσα παρουσία του Θεού, θεμελίωσε την ύπαρξη του μέσα σε κόσμους, που κυβερνά το παράλογο και την αστάθεια.

~~Δεν είναι υπερβολή να σημειώσουμε ότι τα περιθώρια της ζωής του, πλέον, αναγράφονται συχνά μεταξύ της ηθικής ασυδοσίας και της πνευματικής αναρχίας.~~

Εδώ ακριβώς βρίσκει και την δικαίωση του, την έμπρακτη δικαίωση, των απάνθρωπων ορέξεών του. Έτσι ένα έντονο ανησυχητικό πολύμορφης πλάνης και πνευματικής αδιαφορίας υπάρχει και χαρακτηρίζει τη ζωή και τη δράση του. Η ζωή του είναι ξένη από κάθε εκκλησιολογικό-σωτηριολογικό στοιχείο.

Η απομάκρυνσή του αυτή τον οδηγεί στην υποταγή του μέσα στον κόσμο της παρανομίας. Δεν είναι καθόλου αυτοπητικός ο λόγος, ότι όλοι αυτοί που σαπίζουν και φθείρονται καθημερινά μέσα στα ποικίλα σχήματα της ασυδοσίας και της αναρχίας δεν ανήκουν στη δύναμη της Εκκλησίας. Έχουν χάσει κάθε σχέση και επικοινωνία με τη δυναμογόνο αυτή πηγή των αξιών της αλήθειας του Θεού και του ανθρώπου.

Γ. Ξενομανία Μιμητισμός

Κάθε άτομο, ιδιαίτερα ο έφηβος, έχει έντονη την επιθυμία να συνάπτει φιλικές σχέσεις με άλλα άτομα του περιβάλλοντος του και να μετέχει ενεργά στην κοινωνική ζωή μιας ομάδας σαν μέλος της. Η επιθυμία αυτή είναι μία από τις σημαντικότερες αιτίες, που συμβάλλουν στην κοινωνική εξέλιξη του ατόμου, γιατί το υποβαθμούν να αποκτήσει κοινωνική πείρα και να συμμορφωθεί σε ότι απαιτεί το κοινό πνεύμα.

Μέσα στην ομάδα αυτή το μέλος αισθάνεται την ανάγκη να επιβληθεί ή να τον αναγνωρίσουν οι ικανότητες και οι δεξιότητες του, γενικότερα επιθυμεί να αποκτήσει την εκτίμηση των άλλων μελών της ομάδας, στην οποία ανήκει, η τάση αυτή για αναγνώριση και υπεροχή έχει θετικά και αρνητικά αποτελέσματα.

Μια εκδήλωση, που ανήκει στην αρνητική πλευρά της τάσης αυτής για αναγνώριση και εκτίμηση από το περιβάλλον, είναι και η Ξενομανία. Με τη λέξη αυτή εννοούμε συνήθως την υπερβολική εκτίμηση που δείχνει ένα πρόσωπο για μια ανώτερη κοινωνική θέση και την προσπάθεια που καταβάλει να αποφύγει το συγχρωτισμό με πρόσωπα κοινωνικά κατώτερα. Οι ενέργειες όμως, στις οποίες καταφεύγει το άτομο που κατέχεται από την τάση αυτή της Ξενομανίας, για να ανέβει στο ανώτερο κοινωνικό επίπεδο, δεν είναι ουσιαστικές, ούτε έχουν σχέση με τις ικανότητές του να επιβάλλεται, αλλά είναι περισσότερο ενέργειες καθαρά μιμητικές ορισμένων τρόπων συμπεριφοράς της κοινωνικής ομάδας, που το άτομο θεωρεί σαν ανώτερη. Έτσι το πρόσωπο αυτό συνηθίζει να μιμείται τις ιδιαίτερες συνήθειες, τους τρόπους ενδυμασίας, ένδυσης καλλωπισμού κ.λ.π, των μελών της τάξης, την οποία θαυμάζει.

Όταν τώρα το περιβάλλον, μέσα στο οποίο κινείται ο υποψήφιος ναρκωμανής, είναι πρόσφορο, όταν με άλλα λόγια κάποιος ή κάποιοι από την "παρέα" έχουν τις εμπειρίες τους από τα ναρκωτικά, που τις προπαγανδίζουν κιόλας, ο μιμητισμός, η περιέργεια αλλά και η τάση να φανούμε μοντέρνοι, "δυνατοί", "προβληματιζόμενοι", και "ελεύθεροι", (δίοι επομένων με τα άλλα μέλη της ομάδας που ανήκουμε και θαυμάζουμε, ανοίγουν το δρόμο στο καινούργιο μέλος για την γνωριμία του με το ναρκωτικό τις περισσότερες φορές βέβαια το θύμα, όταν θα πρωτοκάνει το πείραμα, δίνει την υπόσχεση στον εαυτό του πως η δοκιμή αυτή του καινούργιου κήραμου, ξανθίζεται μπροστά του δεβα έχει συνέχεια. Αλλά η πείρα έχει αποδείξει ότι σε ελάχιστες περιπτώσεις η πρώτη φορά θα ήταν και η τελευταία.

Δ. Αναζήτηση καινούργιων δυνατών συγκινήσεων.

Ένα από τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου ανθρώπου και ιδιαίτερα των μεγαλουπόλεων, είναι και η τάση του να θέλει να γνωρίσει όσο το δυνατό περισσότερες καινούργιες εμπειρίες. Η τάση αυτή δεν έχει την αιτία της μόνο στο ανικανοποίητο της ανθρώπινης φύσης, αλλά περισσότερο στο ψυχολογικό κενό που νοιώθει το υπερκορεσμένο από τις απολαύσεις και τις ηδονές σύγχρονο άτομο, "προϊόντα" του σημερινού φτηνού τρόπου ζωής.

Περισσότερο έντονη είναι η αναζήτηση δυνατών συγκινήσεων στον κόσμο των νέων. Έχοντας ο νέος από το πρώτο κιόλας στάδιο της εφηβείας τις προϋποθέσεις να δοκιμάσει ότι ο γονιός του θα το δοκίμαζε μετά την έξοδό του από την εφηβεία, φτάνει στο σημείο να κουράζεται γρήγορα και να αναζητάει όλο και καινούργιους δρόμους, που θα τον πήγαιναν περισσότερο μακριά.

Το διαχωριστικό φράγμα, που εμποδίζει το άτομο να φτάσει ως το ναρκωτικό, γίνεται όλο και πιο ανίσχυρο και ετοιμόρροπο, για να έρθει κάποια στιγμή που θα ισοπεδωθεί μπροστά στην επιμονή και το πάθος να γνωρίσει και αυτό το κάτι καινούργιο, το ξεχωριστό. Ίσως να γνωρίσει και αυτό το κάτι καινούργιο, το ξεχωριστό. Ίσως η εμπειρία του ναρκωτικού να φέρει την πλείρια ικανοποίηση, που οι λογής εμπειρίες πρωτύτερα δεν μπόρεσα να του προσφέρουν.

Ε. Ανάγκης φυγής από το σημερινό κατασκευασμένο τρόπο ζωής.

Η εποχή μας είναι αναμφισβήτητα η πιο παράξενη και αντιφατική από όλες τις προηγούμενες. Οι εκπληκτικοί άθλοι της επιστήμης σε όλους τους τομείς την καθιέρωσαν δίκαια σαν εποχή της γνώσης και της τεχνολογίας. Ο 20 αιώνας σφραγίσθηκε από επαναστατικά επιτεύγματα και καταπληκτικές επινοήσεις, που οι προηγούμενες γενιές δε θα μπορούσαν και να φαντασθούν.

Η τερβάστια όμως αυτά ανάπτυξη της επιστήμης και η διεύρυνση τις ανθρώπινης γνώσης είχαν αποτελέσματα θετικά και αρνητικά.

Σαν θετικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε την καλύτερευση των συνθηκών της ζωής, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου του ανθρώπου, την καταπολέμηση πολλών ασθενειών και μαστίγων, την απελευθέρωση από τις δεισιδαιμονίες και τις προκαταλήψεις.

Σαν αρνητικό θα πρέπει να θεωρήσουμε τη κρίση των καβιερωμένων ηθικών αξιών, την απομάκρυνση του ανθρώπου από τον άνθρωπο, το ιδεολογικό κομφούζιο, την ανασφάλεια, το άγχος και άλλες ψιχονευρωτικές καταστάσεις, που μαστίζουν το σύγχρονο άτομο, ιδιαίτερα των μεγαλουπόλεων.

Έτσι ενώ από το ένα μέρος παρουσιάζεται ο άνθρωπος νικητής και κυρίαρχος, από το άλλο όμως κατακτημένος και ανίσχυρος αντικρύζει με δέος και περίσκεψη των μέλων του. Έχει καταλάβει πια πως η λατρεία της επιστήμης, η μηχανοκρατία, η ολοκληρωτική σχεδόν εξάρτηση του από την ύλη δεν μπόρεσαν να λύσουν βασικά τα προβλήματα και να του δώσουν την ευδαιμονία, που τόσο επιθυμεί. Ξεκούρασε ίσως τα χέρια του, δημιούργησε αφθονία αγαθών, ρίχτηκε με πάθος στην απολαυσή τους, άφησε όμως μέσα του ένα τερβάστιο ψυχολογικό κενό, μια τραγική πνευματική κουφότητα.

Αφημένος σε ένα ανήμπορο κυνηγητό των εφήμερων ηδονών λησμόνησε τον άνθρωπο, ξέχασε να χαμογελάει, να ξαναίγεται, να συντροφεύει πραγματικά με άλλους. Και το χειρότερο δεν κατάφερε να αποδιώξει τον πόλεμο και να παγιώσει την ειρήνη, να νικήσει τα βάρβαρα ένστικτά του, να πατάξει την εκμετάλλευση, να νιώσει ανθρώπινα.

Ενώ λοιπόν κέρδισε τη γνώμη, την ευκολία, την απάλαυση, έχασε όμως την ησυχία του, μέλυνε την ψυχή του, γέμισε από αγωνία, άγχος, φόβο και μοναξιά. Και αντί να αναζητήσει τη θεραπεία του σε ορθόδοξους δρόμους, καταφεύγει από πανικό και αντίδραση ίσως, σε λύσεις πρόχειρες και ρηχές, που τις περσοσότερες φορές κατανοούν επικίνδυνες και επισωρεύουν άλλα προβλήματα, πάνω σε εκείνα που ήδη αντιμετωπίζει.

Έτσι ο περιορισμός του ανθρώπου μέσα στα ασφυκτικά πλαίσια του αισθητού, αποτέλεσμα του τεχνοκρατικού μας αιώνα και της συστηματικής προσπάθειας μιας εγκληματικής μείωσης των "ανθρώπων" για ένα προκατασκευασμένο τρόπο ζωής, όπως θα δούμε στη συνέχεια, απεπρασσανατόλισε το σύγχρονο άτομο από το πραγματικό νόημα της ζωής, και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τη γένεση μιας πραγματικής καταναλωτικής κοινωνίας με δομή τέτοια, που οδηγεί μοιραία τα μέλη της σε ένα τραγικό αδιέξοδο με ανυπολόγιστες μελλοντικές συνέπειες. Ιδιαίτερα αισθητά έγιναν τα επακόλουθα της αντιφατικής μας εποχής στη νεότητα. Ο νέος κάθε εποχής είναι αλήθεια πως φλέγεται από την επιθυμία να δει τον κόσμο του καλύτερο. Οραματίζεται μια ανθρωπότητα χωρίς συμφέροντα, χωρίς πολέμους, δίχως εκμετάλλευση.

Πασκίζει να γκρεμίσει τις σάπιες δομές των συστημάτων εκείνων, μέσα στα οποία συνθλίβονται όνειρα και φιλοδοξίες για μια πιο ανθρώπινη ζωή. Περισσότερο όμως οι σημερινοί γυρεύουν ένα τρόπο ζωής, διαφορετικόν από εκείνον που διάλεξαν οι γονείς τους. Αντιδρούν έντονα, γιατί δεν μπορούν να φαντασθούν πως είναι υποχρεωμένοι σε όλη τους τη ζωή να δέχονται αδιαμαρτύρητα το κατεστημένο, που τους επιβάλλουν οι παλιότεροι. Αποζητούν την αγάπη, την ειρήνη, την ισότητα, την επαφή με την φύση.

Η προηγούμενη γενιά αντιπροσωπεύει έναν κόσμο άσχημο, βρωμισμένο, υποκριτικό της καταλογίζουν ευθύνες για ότι έφτιξε και συντηρεί μία κοινωνία καταναλωτική, που καταπιέζει το άτομο και του στερεί τη δυνατότητα να νιώσει ελεύθερο και ολοκληρωμένο, την κατηγορούν ακόμα, γιατί προκάλεσε πολέμους και προετοιμάζει καινούργιους, γιατί στηρίζει την ειρήνη στους πυρηνικούς εξοπλισμούς και την ισοροπία του τρόμου.

Τη θεωρούν υπεύθυνη για την εκμετάλλευση του αδύνατου για τις κραυγαλέες και προκλητικές ανισότητες στην κατανομή

των αγαθών ή την απονομή της δικαιοσύνης. Την κατακρίνουν για την άγρια καπηλεία της θρησκείας, που κατόντησε, σε πολλές περιπτώσεις, κερδοφόρα επιχείρηση για κείνους, που διατείνονται πως είναι τάχα αντιπρόσωποι του θεού και εξαγγέλλουν το κήρυγμα του ευαγγελίου του.

Την επικρίνουν, γιατί με την υπέκριση της κλόνισε το βεσμή του γάμου και παρεξήγησε την έννοια της Πατρίδας, αφού η φιλοπατρία τις περισσότερες φορές καντόντησε συνώνυμη του σωβινισμού και της αδιαλλαξίας.

Γι αυτό και αρνιούνται να προσαρμοστούν, να υπηρετούν ένα σύστημα βρώμικο και παράλογο να συνεχίζουν να δημιουργούν περπαντώντας στα χνάρια των γονιών τους. Θέλουν να φτιάξουν μάνει τους κάτι καινούργιο, πιο αληθινό περισσότερο ανθρώπινο. Στην προσπάθειά τους αυτή χρησιμοποιούν πολλούς τρόπους, όπως την οργανωμένη πάλη, την πολιτική, την διαδήλωση, την κάθε είδους διαμαρτυρία και ακόμα την άρνηση στη θρησκεία, την ελεύθερη σεξουαλική ζωή, την επιστροφή στη φύση και την απλότητα. Τις πιο πολλές φορές όμως, ενθουσιώδεις, ορμητικοί και μαχητικοί, όπως είναι διαλέγουν δυναμικούς τρόπους, για να επιβάλλουν τη μορφή ζωής που οραματίζονται.

Κάποτε μάλιστα δε διστάζουν να προτάξουν ακόμα τα ετήθη τους στις κάνες των όπλων, εκείνων που θα επιχειρούσαν να τους ανακόψουν την πορεία. Τέτοιες μορφές πάλης και αγώνα όμως των νέων, κάποια συμφέροντα πολιτικοοικονομικά δεν είναι διατεθειμένα να τις δεχτούν. Όσο και αν ηχεί παράξενα στα αυτί μερικών η διαπίστωση τούτη, είναι όμως γεγονός αναμφισβήτητο πως μια τάξη ανθρώπων, μια πολιτικοοικονομική ελιγάρχεια ως την πούμε, που με κυβερνήσεις συνδικάτα, στέες εταιρίες και οργανισμούς κατευθύνει τις τύχες ενός μεγάλου μέρους του κόσμου μας με στόχο να νέμεται εκείνη, ότι δικαιωματικά ανήκει σε όλους μας, έχει λόγους να μη θέλει τις αλλαγές αυτές και το γκρέμισμα του κατεστημένου που επιχειρεί η νέα γενιά. Ξέρει πολύ καλά πως αν

ολιγωρήσει, σύντομα θα αρχίσει να κλονίζεται συθέμελα το οικοδόμημά της. Για αυτό και δραστηριοποιείται έντονα αναζητώντας τρόπους ανακοπής αυτής της πάλης των νέων και εξουδετέρωσης της ορμής τους.

Στα μέσα που θα μεταχειρισθεί, για να πετύχει το σκοπό της, είναι αδίστακτη. Μπορεί να είναι μια στρατευμένη παιδεία ή το όπλο του στρατιώτη και του αστυνομικού. Μπορεί ακόμα να είναι η νόθευση των ιδανικών και των αξιών με την αλλαγή του τρόπου ζωής του νέου. Πάνω στο τελευταίο αυτό, παίζεται ένα ολοκληρωμένο παιχνίδι και συναρμολογείται μια καλοστημένη παγίδα.

Επιστρατεύονται, στα μυστικά κέντρα της, γνώσεις επιστημονικές, στοιχεία στατιστικά και ότι άλλο φαίνεται χρήσιμο, για να κατασκευαστεί ένας τρόπος ζωής με "αξίες", και "ιδανικά", που ανακόπτουν την ορμή και την δράση, αποπροσανατολίζουν και αλλοτριώνουν το άτομο. Παράλληλα, ο τρόπος αυτός ζωής, θα προσφέρει και σημαντικά οικονομικά οφέλη σε εκείνους που θα τον λανσάρουν.

Το κατασκεύασμα αυτό, δοκιμασμένο και αποτελεσματικό, βγαίνει τώρα προς τα έξω. Η τηλεόραση, το ραδιόφωνο, ο κινηματογράφος, το έντυπο, η ψυχαγωγία, όλοι εκείνοι οι χώροι που διαθέτει και ελέγχει η παντοδύναμη αυτή μειοψηφία θα αναλάβουν να διαφημίσουν και να προββάσουν, έντονα και συστηματικά τον "καινούργιο τρόπο ζωής", που σκοπεύει κύρια στο να σπείρει την αμφιβολία, την αμφισβήτηση, το φόβο και την απραξία. Από εδώ και ύστερα, άνετα πια περνάνε τα συνθήματα "δεν είναι εύκολο να αλλάξει ο κόσμος μας", "κόψτα εσύ πως θα την βρεις καλύτερα", "ελευθερία είναι να κάνεις ότι νιμίζεις εσύ σωστό", ότι σε ευχαριστεί και σε γεμίζει.

Ο νέος, περισσότερος ευαίσθητος και αγνός, θα είναι το πρώτο θύμα, μα και αυτός θα αναζητήσει διέξοδο όποια και ότι να είναι. Θα κάνει τα πάντα προσπαθώντας να αποφύγει

αυτή την απολλοτρίωση από το φυσικό τρόπο ζωής, που του επέβαλαν. Πασκίζει απεγνωσμένα να ξεφύγει από μια στυγνή, ψεύτικη πραγματικότητα, που τον περισφίγγει ασφυκτικά το θύμα, κυρίως ο νέος, θα πέσει εύκολα στην καλοστημένη παγίδα.

Ζ. Συναισθηματική ανωριμότητα.

Ο Συναισθηματικά ώριμος είναι κύριος των συγκινήσεων του της χαράς, της οργής, του φόβου.

Άλλα γνωρίσματά του είναι το αίσθημα αυτοτέλειας και της ανεξαρτησίας, η επίγνωση των ευθυνών του, η εμπιστοσύνη στον εαυτό του κ.λ.π.

Η απουσία των χαρακτηριστικών αυτών στοιχείων του συναισθηματικά ώριμου ατόμου έχει ως επακόλουθα τη συναισθηματική αστάθεια, την έλλειψη κοινωνικής προσαρμοστικότητας και τέλος την προδιάθεση για κάθε είδους εγκληματικότητα.

Από κειώ και ύστερα ο δρόμος που οδηγεί και στη δύναμη των ναρκωτικών είναι πια εύκολος και σύντομος για το συναισθηματικά ανώριμο άνθρωπο.

Η. Πολιτιστική Ζωή

Είναι σε όλους γνωστό ότι στη χώρα μας οι νέοι δεν έχουν, σε μεγάλο βαθμό, τη δυνατότητα για άθληση και δημιουργική απασχόληση στον ελεύθερο χρόνο τους, ενώ οι απαιτήσεις τους για ψυχαγωγία γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τα διάφορα κυκλώματα διαφθοράς.

Με την εισβολή της ξένης μαζικής κουλτούρας, που προβάλλει την ατομιστική λύση, την υλική ευημερία, το εύκολο κέρδος την πορνεία, την εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά, οι νέοι βομβαρδίζονται συνέχεια με τέτοια μηνύματα, που του υποβάλλουν μια αρνητική και παθητικά στάση απέναντι στην ίδια τη ζωή.

Β. Η τηλεόραση

Εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να προβάλλει τη βία, το έγκλημα, τη ληστεία, ακόμα και τα ναρκωτικά. Δεν είναι λίγες φορές που έχουμε όλοι μας δει από την μικρή οθόνη τραγουδιστές να επαναλαμβάνουν τις κινήσεις ενός ναρκομανούς, που μόλις έχει πάρει την δόση του και κάνει το "ταξίδι του", πως είναι λοιπόν δυνατόν να μην παρασύρονται οι νέοι, όταν τα ναρκωτικά διαφημίζονται από τα μουσικά είδωλά τους, είδωλα μάλιστα που δεν τα διαλέγουν μόνοι τους αλλά τους τα επιβάλλουν τα τεράστια εμπορικά κυκλώματα της διεθνούς υποκουλτούρας;

Πως είναι δυνατόν να αποκτήσουν τα παιδιά κριτική ικανότητα, όταν η βία, συνδυασμένη με το εξωπραγματικό στοιχείο, αλλοιώνει την αντίληψή του για τη πραγματική βία και για τις συνέπειες που έχει πάνω στη ζωή;

Ι.Θ Κινηματογράφος

Ένας μεγάλος αριθμός από τις ταινίες που παρακολουθεί κανείς στον τόπο μας, προβάλλει κατά πολύ την βία, το έγκλημα, το τρέμο, τη μαγεία, τη διαστροφή κι ενθαρύνει την άρνηση κάθε αρμονικής ανθρώπινης σχέσης, με σκοπό να διδάχθούν οι νέοι πως να μεταβληθούν γρηγορότερα σε κυνηγούς της τύχης, που δε θα στοχεύουν παρά μόνο στην απόκτηση χρημάτων, χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε μέσο.

Τα ποικίλα "δημοφιλή έντυπα", που στην συντριπτική πλειοψηφία τους κάθε άλλο παρά πραγματικές αξίες υπηρετούν, διαβρώνουν σ' έντονο βαθμό τη νέα γενιά και τη διαποτίζουν με μια "παραχαραγμένη" αντίληψη για την κοινωνία και τις απαιτήσεις της.

Κ. Πόσο φταίνε οι παρέες

Η κοινότητα των συνομηλίκων ασκεί σήμερα πολύ μεγάλη επίδραση στους έφηβους και στους νέους.

Η κοινότητα στην οποία θα ενταχθεί ο έφηβος μπορεί να ασκήσει σημαντική, θετική ή αρνητική, επίδραση σ' ό,τι αφορά τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του, τους στόχους ζωής, τη ταυτότητά του μέσα στο κοινωνικό περιβάλλον.

Ποιοί είναι οι νέοι που πέφτουν ευκολότερα στη παγίδα των ναρκωτικών; είναι αυτοί που προέρχονται από προβληματικές ή διαλυμένες οικογένειες, ή εκείνοι που έρχονται απροετοίμαστοι να ζήσουν μόνοι τους από τις αγροτικές περιοχές στις πόλεις, είτε για να σπουδάσουν σε τεχνηκές και επαγγελματικές σχολές είτε, τέλος για να βρουν δουλειά.

Είναι ακόμα οι νέοι που δεν έχουν προσανατολισθεί στη δουλειά και τη μόρφωση, οι απολιτικοί νέοι, χωρίς κοινωνικούς στόχους, που αδυνατούν να κατανοήσουν την όλη σκοπιμότητα των λευκωμάτων του λευκού θανάτου και παρασύρονται από τους κάθε λογής, επιτήδειους, που επιδιώκουν ακριβώς αυτό το πρόσβρο έδαφος για να διασχετεύσουν ποικίλες στρεβλές και αποπροσανατολιστικές αντιλήψεις για τη ζωή.

Αναφέρουμε ένα ιστορικό μιας 12χρονης κοπέλα που έπεσε στο βούρκο των ναρκωτικών.

"Ποτέ μην βρισκετε διέξοδο στην εξαφάνιση και τα ναρκωτικά. Κακό δεν κάνετε σε κανένα, παρά μανάχα στον εαυτό σας. Γιατί να καταστρέψετε τα όνειρά σας, τον εαυτό για διάφορα μικροπροβλήματα; "

Δεν πρόκειται για κήρυγμα κάποιου θεολόγου ή ιεροκήρυκα, αλλά είναι η συμβουλή μιας 17χρονης κοπέλας, της Α.Χ. που το έσκασε από το σπίτι της σε νεαρή ηλικία και γνώρισε τα ναρκωτικά. Αποσπάσματα από το ημερολόγιό της δημοσιεύθηκαν στο υπ' αριθ. 31-8-80 φύλλο της εφημερίδας " ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ "

Η Α.Χ. σε ηλικία 12 χρόνων απέκτησε τις πρώτες εμπειρίες και μετά από μια τετραετία έλεγε. " σιχάθηκα τη ζωή που κάνω, μισώ τον κόσμο, τα βαρέθηκα όλα." Δημοσιεύουμε μερικά αποσπάσματα από το ημερολόγιό της

" Θα σας μιλήσω για την ελευθερία που εμείς η νεολαία

βέλουμε. Όλοι οι νέοι, αν όχι όλοι έστω οι περισσότεροι, όταν νιώσουμε την πρώτη καταπίεση από την οικογένειάς μας, βρίσκουμε διέξοδο στην εξαφάνιση από το σπίτι μας ή στα ναρκωτικά. Είναι πολλοί νέοι που έχουν χάσει τη ζωή τους από τα ναρκωτικά. Όλοι μας, μόλις αποφασίσουμε να κλείσουμε πίσω μας την πόρτα του σπιτιού μας θα υπερέσουμε να ζήσουμε όπως ονειρευόμαστε. Όμως κάνουμε λάθος. Και όταν το καταλαβαίνουμε είναι αργά. Για τα αγόρια ίσως να μην είναι τόσο δύσκολο, ίσως να μπορούν να ζήσουν την ελευθερία που θέλουν. Αλλά για μία κοπέλλα είναι πολύ δύσκολο. Το ξέρω λόγω πείρας..."

" Η ιστορία μου αναφέρεται στα θέματα που ενδιαφέρουν την νεολαία μας. Η περιπέτειά μου αρχίζει από τα 12 μου χρόνια. Πήγαίνα τότε σε σχολή κομμωτικής. Σ' αυτή τη σχολή έγινε η αρχή της περιπέτειάς μου. Μέσα εκεί υπήρχε κάθε καρυδιάς καρύδι. Εγώ ήμουν ακόμη πιτσιρίκι, τι μπορούσα να ξέρω. Δεν ήξερα ούτε να καπνίζω, ούτε τις καφετέριες και τις ντισκοτέκ. Ήθελα όμως να τα μάθω πρόωρα. Και γι αυτό μου το ξεκίνημα με "βοήθησαν" πολλές κοπέλες μέσα απ' τη σχολή.

Ήταν βέβαια κοπέλλες πολύ πιο μεγάλες από εμένα. Τελικά εγώ, με λίγα λόγια, ζητούσα μια παρέα να μπορώ να γυρίζω από καφετέρια σε καφετέρια και από ντισκοτέκ σε ντισκοτέκ. Και πράγματι βρήκα πολλές τέτοιες παρέες, αλλά τελικά άραξα σε μια χειρότερη.

Η παρέα μου ήταν πράγματι τελείως ελεύθερη να γυρίζει από το πρωί μέχρι το βράδυ στις καφετέριες γιατί οι γονείς τους δεν ήταν και πολύ αυστηροί. Οι δικοί μου οι γονείς ήταν πολύ αυστηροί λόγω της ηλικίας μου. Έτσι έψαχνα να βρω έναν τρόπο να μπορώ να κάνω τη ζωή της παρέας μου. Και έτσι βρήκα τη λύση. Αρχισα τις κοπάνες απ' τη σχολή. Και κατάφερα να πλησιάσω τη ζωή της παρέας μου.

Για κάμποσο καιρό πέρασα καλά. Αλλά η ιστορία της κοπάνας δεν μπορούσε να κρατήσει άλλο. Είχε γίνει αισθητή στην οικογένειά μου.

Τώρα έφαχνα να βρω μια άλλη λύση. Δεν άργησα. Ήταν μια λύση κάπως επικίνδυνη αλλά το είχα πάρει απόφαση. Χωρίς να σκεφθώ τις συνέπειες που μπορούσα να έχω λόγω της ηλικίας μου σηκώθηκα και έφυγα απ' το σπίτι μου. Έτσι έκανα το πρώτο βήμα προς το δρόμο της καταστροφής.

Δεν πέρασε πολύς καιρός και ξαναγύρισα. Ξέχασα να σας πω ότι με την παρέα μου διασκεδάζα μέχρι κάποια ώρα, όμως μετά που έμενα μόνη μου μέσα στους δρόμους σκεφτόμουν—που νά πάω, τι να φάω. Σκεφτόμουν την Αστυνομία πως αν με έπιανε θα με ξαναγύριζε σπίτι μου. Όλα αυτά σκεφτόμουν τα βράδια που έμενα μόνη μου μέσα στους δρόμους.

Υπήρχαν βέβαια και πολλοί καλοθελητές, φυσικά μόνο αγόρια, που μου έδιναν βραδυνή στέγη. Όμως ζητούσαν ένα πράγμα, που εγώ δεν μπορούσα να τους το δώσω. Ήταν το μόνο πράγμα που είχα ήμουν παρθένα.

Ξανάφυγα από το σπίτι μου πολλές φορές, όχι μια και δύο. Πάλι μέσα στους δρόμους με το πρόβλημα που να πάω, τι να κάνω και πάντα με το φόβο. Μέχρι ένα βράδυ εκεί που περπατούσα μόνη μου, μου μίλησε ένα αγόρι περίπου 20 χρονών. Δεν ξέρω γιατί του εμπιστευτήκα ότι έχω φύγει από το σπίτι. Αυτό το είχε καταλάβει φυσικά και μου πρότεινε να περάσουμε μαζί τη βραδιά και δέχτηκα.

Εκείνη τη νύχτα δεν πρόκειται να την ξεχάσω ποτέ. Χωρίς να το θέλω έγινα ολοκληρωμένη γυναίκα. Σιχάθηκα όμως τον κόσμο όσο τίποτε άλλο. Ίσως το περίμενα αλλιώς.

Αποφάσισα πάλι να γυρίσω στο σπίτι μου. Αλλά ξανάφυγα. Τώρα τα βράδια δεν ήμουν μόνη. Πάντα κάποιο αγόρι υπήρχε δίπλα μου, μέχρι που γνώρισα ένα αγόρι που ήταν τοξικομανής. Χωρίς να περάσει πολύς καιρός άρχισα να παίρνω τα πρώτα χαπάκια.

Για δύο χρόνια γινόταν αυτή η δουλειά. Σ' όλο αυτό το διάστημα πήγαινα στο σπίτι, αλλά ξανάφευγα. Όταν πια σταμάτησα να φεύγω απ' το σπίτι μου, να παίρνω ναρκωτικά, όταν πλέον είπα να πράξω μια για πάντα γιατί είχα σιχαθεί τη ζωή

αυτή, είχα μισησει τον κόσμο, είχα μπουχτίσει τις καφετέριες και τις ντισκοτέκ. Και έρχεται ξαφνικά μια άλλη περιπέτεια. Είχα μείνει έγκυος, και είχα μπει στον τέταρτο μήνα. Οι γιατροί δεν δέχονταν να κάνω έκτρωση με κανένα τρόπο αλλά ούτε και το θέλανε. Πως να θέλουν ένα παιδί που ούτε εγώ η ίδια δεν ήξερα ποιάς είναι ο πατέρας του.

Με πολύ ταλαιπωρία καταφέραμε να βρούμε έναν γιατρό. Όταν πια τέλειωσε αυτή η ιστορία για διαφορους λόγους ξανάφυγα από το σπίτι μου και αυτή τη φορά με κυνήγησε ο πατέρας μου ώσπου με βρήκε. Το αποτέλεσμα ήταν να μου κόψει τα μαλλιά που με τόση αγωνία περίμενα να μεγαλώσουν.

Ξέχασα να σας πω ότι όταν έφευγα απ' το σπίτι μου και δεν είχα που να κοιμηθώ, τι να φάω, πουλούσα ακόμα και το σώμα μου σε διάφορους άνδρες που έψαχναν κάτι κορίτσια σαν και μένα για να κάνουν το κέφι τους. Και κάτι ακόμα. Το πρώτο μου λάθος ήταν που εμπιστεύθηκα τον κόσμο και τον πρώτο άνδρα που μου έτυχε στο δρόμο μου. Πράγματι λυπάμαι για τη ζωή που έκανα και θα προσπαθήσω να νίνω και εγώ κυρία του εαυτού μου.

Αυτή λοιπόν είναι η μικρή μου ιστορία. Ποτέ μη βρίσκετε διέξοδο στην εξαφάνιση και τα ναρκωτικά. Κακό δεν κάνετε σε κανέναν μονάχα στον εαυτό σας. Γιατί να καταστρέψετε τα όνειρά σας, τον εαυτό σας, για διάφορα μικροπροβλήματα; Δεν μπορώ να πω βέβαια πως και μετά δεν πρέπει να έχουμε μερικά δικαιώματα. Πρέπει, αλλά σε μια λογική ηλικία.

Β. Αίτια που οδηγούν τους μαθητές στη λήψη ναρκωτικών

Είναι πια γεγονός ότι στις ηλικίες αυτές κυκλοφορούν και στη χώρα μας τα ναρκωτικά. Ενώ πριν λίγα χρόνια τα τέτοια περιστατικά ήσαν σπάνια και η είδηση προκαλούσε ιδιαίτερη εντύπωση, τώρα αποτελούν δυστυχώς καθημερινό αναγνώρισμα στον ημερήσιο τύπο. Όποιο φύλλο εφημερίδας κι αν ανοίξει κανείς, όλο και σε κάτι σχετικό με ναρκωτικά θα πέσει το μάτι του.

Τα αίτια είναι πολλά και διάφορα όπως

1. Η έξαρση της φαντασίας που είναι φυσική στην ηλικία. Ο δειλασμός από την "άγνωστη χώρα". Ο μιμητισμός και ο σχηματισμός προς ένα συρμό. Η ανωριμότητα και η επισοικαιότητα δικαιολογημένα από την ηλικία. Η σχολική φόβος και το σκαριαρχείο όταν δεν πάνε καλά στα μαθήματα.

2. Η διασπασμένη οικογένεια που στην ηλικία αυτή ιδιαίτερα πληγώνει, (το 70 τοις εκατό των τοξικομανών που νοσηλεύονται στην ειδική κλινική του Δημόσιου ψυχιατρείου Αθηνών είναι από "σπασμένα σπίτια". Η απογοήτευση από την ασυνέπεια της ζωής και το κακό παράδειγμα στο σπίτι. Η μη ύπαρξη θερμής και με κατανόηση ατμόσφαιρας όπως και η έλλειψη διαλόγου στο σπιτικό περιβάλλον.

3. Ο κλονισμός της πίστης σε ηθικές αξίες, και το γκρέμισμα των ιδανικών. Οι απογοητεύσεις που είναι εύκολες και συχνές από τη μη ικανοποίηση "τώρα και δια μιας" των επιθυμιών μέσα στη ζωή με την "αρχή της ευχαρίστησης", η οποία δεν δέχεται αναβολή και ζητά άμεση ικανοποίηση, κατάλοιπο της κοντινής στην ηλικία τους βρεφικής συμπεριφοράς, ιδίως μέσα σε οικογένειες με λίγα και κακοσυνηθισμένα παιδιά, που έμαθαν να τους προσφέρονται τα πάντα πτιν καν καλά καλά τα ζητήσουν.

4. Η μη ικανοποίηση της αχόρταγης επιθυμίας για μπρά-
βε και η απογοήτευση όταν δεν "επιβεβαιώνονται" από τους
άλλους.

5. Η απώλεια της εκτίμησης και της εμπιστοσύνης στον
εαυτό τους με την πρώτη αποτυχία.

Η οικογένεια

Οι Έλληνες γονείς συχνά δε βοηθούν τη σταδιακή και
προοδευτική ανάπτυξη και ωρίμαση ούτε στη βαθμιαία και υπεύ-
θυνα οικονομική ανεξαρτητοποίηση του παιδιού. Δεν είναι ενη-
μερωμένοι ώστε να πληροφορήσουν τα παιδιά έγκαιρα και κατά-
λληλα, και αυτά που τους λείπουν, τις πιο πολλές φορές,
τα μαθαίνουν από κακούς συμβούλους.

Το Σχολείο

Το Σχολείο, σχεδόν καθόλου δεν ασχολείται με το θέ-
μα και δεν δραστηριοποιείται σε μια σταδιακή ενημέρωση από
πολύ νωρίς. Λείπει η αναγκαία και μεθοδική ενημέρωση, στις
σωστές δόσεις, ανάλογα με την ηλικία και με τον κατάλλη-
λο τρόπο, με πνεύμα πραγματικής αγάπης και με κόπο για
τα νειάτα.

Σ' αυτό το σημείο παραθέτουμε μια περίπτωση που έπε-
σε στην αντίληψη μας και προσπαθήσαμε να την αντιμετωπί-
σουμε.

Κάνοντας ενημέρωση στο Γυμνάσιο κάποιας κοινότητας ανα-
καλύψαμε μία περίπτωση σχετική με τα ναρκωτικά.

Σε κάποια συζήτηση που είχαμε με τους καθηγητές, κά-
ποιος μας ανέφερε τις αλλαγές που είχε διαπιστώσει σ' έ-
να μαθητή του. Είπε: "Ότι αν και ήταν "άριστος" μαθητής
τελευταία είχε μειωθεί η επίδοσή και απόδοσή του στα μαθή-
ματα και έκανε συχνά απουσίες.

Η διαγωγή του είχε αλλάξει, κάθε άλλο παρά κόσμια ή-

ταν. Αν και τον είχαν συμβουλευτεί, αυτός εξακολουθούσε τα ίδια. Είχαν αποφασίσει να ενημερώσουν τους γονείς τους.

Εμείς αποφασίσαμε να παρακολουθήσουμε αυτό το παιδί και να έλθουμε σε επαφή μαζί του. Αυτό το πετύχαμε με τις συχνές επισκέψεις και συζητήσεις που κάναμε σ' αυτή την τάξη με σκοπό, να γνωρίσουμε τα παιδιά, να τα ενημερώσουμε σε διάφορα θέματα και ειδικότερα να προσεγγίσουμε τα...κώστα που ήταν και ο αντικειμενικός μας σκοπός και να τον βοηθήσουμε σε οποιαδήποτε πρόβλημά του.

Παρατηρήσαμε λοιπόν, ένα παιδί με απλανές βλέμα, αφηρημένο πολλές φορές, χωρίς προβληματισμό που δε συμμετείχε στις συζητήσεις, δεν τον ενδιέφεραν όπως έδειχνε τα θέματα, δεν είχε κρίσει, η μνήμη του ήταν απ' ότι έδειχνε εξασθενημένη. Η διάθεσή του ήταν αντικοινωνική, τον διέκρινε δυσπιστία, επιθετικότητα, απομόνωση, εσωστρέφεια, υποβάθμιση της προσωπικότητας, χωρίς ιδανικά, χωρίς ελπίδες.

Σ' ότι συζητούσαμε και ρωτούσαμε τη γνώμη του αντιδρούσε. Κάποια στιγμή τον πλησιάσαμε, ενώ ήταν μόνος του και τον ρωτήσαμε γιατί αντιθρά μ' αυτό τον τρόπο. Μας είπε "δεν ξέρω" και γύρισε να φύγει. Τον παρακαλέσαμε να καθήσει κοντά μας, να συζητήσει μαζί μας οτιδήποτε τον απασχολεί και τον διαβεβαιώσαμε ότι αυτό θα μείνει μεταξύ μας και ότι έπρεπε να μας έχει εμπιστισύνη. Τον είδαμε να κοντοστέκεται, σαν να ήθελε να πει κάτι που τον βασάνιζε, αλλά και πάλι φοβόταν. Έφυγε..... Με τον τρόπο που αντέδρασε μας έδωσε την εντύπωση ότι κάποια στιγμή θα μιλούσε.

Στην επόμενη επικοινωνία μας φάνηκε πιο τολμηρός. Μας είπε, ενώ το πρόσωπό του ήταν βαθεία κουρασμένο και αρκετά νευρικές οι κινήσεις του: Οι γονείς μου είναι χωρισμένοι και εγώ μένω με τον πατέρα μου. Μέχρι να πάω στο Γυμνάσιο όλα πήγαιναν καλά. Ο πατέρας μου μ' αγαπούσε και τον αγαπούσα. Με την μητέρα μου δεν είχαμε πολλές σχέσεις γιατί έμενε μακριά.

Όμως σ' αυτή τη φάση, στις διάφορες παρέες που έμπλεξα μέσα στο Γυμνάσιο άρχισαν τα πρώτα περπατήματα, άρχισαν οι κοπάνες και τα φέματα στο πατέρα μου που εξακολουθούσε να μου έχει εμπιστοσύνη. Έπηρεαζόμουν από τους συμμαθητές μου. Εκείνοι δεν έλεγαν τίποτα στους δικούς τους, έτσι για να μη δώσουν λογαριασμό σε κανένα. Εγώ τους ακολουθούσα. Αργότερα όμως σκεφτόμουν πως έπρεπε να πω στην αλήθεια στο πατέρα μου. Δεν το έκανα. Άρχισα να παραμελώ τα μαθήματά μου. Ο πατέρας μου κατάλαβε πως κάτι συμβαίνει και μου πρότεινε να ακολουθήσω την σχολή σχεδιαστών, γιατί είχα κλίση στη ζωγραφική. Εγώ δεν δέχτηκα. Μετά από σύγκρουση με τον πατέρα μου φεύγω από το σπίτι και πηγαίνω σε φίλους μου.

Ήμουν απογοητευμένος. Γνωρίζομαι με κάποιον που παίρνει χάπια. Για πρώτη φορά τα δοκιμάζω. Ήταν ADRAN. Η εμπειρία μου παρά τις διαβεβαιώσεις του φίλου μου ήταν φρικτή. Αισθάνομαι πλήρη κατάπτωση, θέλω να πεθάνω, και είμαι στα δέκα έξη χρόνια μου.

Ο πατέρας μου ήρθε και με βρήκε. Με παρακάλεσε να γυρίσω σπίτι. Γύρισα. Δεν σταμάτησα όμως αυτή τη συνήθεια και τις παρέες, οι οποίες με προμήθευαν.

Κάποια μέρα μου πρότειναν να δοκιμάσω "μαύρη". Τους λέω πως δεν έχω δοκιμάσει άλλη φορά και δεν ξέρω τι είναι αυτό. Μου εξηγούν πως είναι κάτι, σαν τσιγάρο, πως θα αισθανθώ ως ραία, σαν να έπινα λίγο κρασί. Με κατάφεραν να δοκιμάσω. Στη δεύτερη ρουφιξιά ζαλίστηκα και έκανα εμετό. Πέρασε αρκετός καιρός για να ξαναδοκιμάσω.

Ο φίλος μου είχε φύγει για την Γερμανία και δεν είχα σύνδεσμο. Λίγο πριν της γιορτές των Χριστουγέννων γνωρίζομαι με κάποιον γνωστό του Βασίλη που μου είχε δώσει πρώτη φορά ναρκωτικά. Αυτός με κερνά "χασίς" άλλες δύο φορές. Αρχίζει να μ' αρέσει. Το συνηθίζω. Ένιωθα ευχάριστα, γλυκά. Αυτός δεν με ξανακερνά με την δικαιολογία πως είναι

ακριβά. Τώρα όμως εγώ νοιώθω την ανάγκη της "μαύρης" και δεν ξέρω με ποιό τρόπο θα την εξοικονομήσω.

Με τους φίλους μου τώρα συζητώ για την "κονόμα", που θα βρούμε χρήματα για να πάρουμε "μαύρη". Από το "χαρτί" ο ένας, από το "ντίλ" ο άλλος. Δηλαδή από τις πωλήσεις με κάποιο καπέλο.

Η αφήγηση του Κώστα σταματά για λίγο. Καπνίζει συνέχεια. Κοιτάζουμε τα χέρια του, τρέμουν επικίνδυνα. Η ματιά του είναι καρφωμένη στο πάτωμα.

Εμείς είχαμε συγκινηθεί απ' όλη την αφήγηση. Βρισκόμασταν σε πολύ δύσκολη θέση. Είχαμε ν' αντιμετωπίσουμε ένα τεράστιο πρόβλημα, μια ευαίσθητη προσωπικότητα. Του είπαμε να ηρεμήσει και ότι θα τον βοηθήσουμε ν' αντιμετωπίσει τα προβλήματά του.

Του είπαμε πως ο δρόμος που έχει διαλέξει, δεν είναι ο σωστός πως οδηγεί στην καταστροφή. Με τα ναρκωτικά δεν λύνει κανένα πρόβλημα, ούτε αποκτά κανενός είδους την ελευθερία. Ότι θα γίνει δούλος των ναρκωτικών, θ' αυξηθούν τα προβλήματά του.

Του είπαμε πως η ζωή είναι όμορφη μόνο όταν έχει προβλήματα, και ακόμα πιο όμορφη όταν μπορείς να τα λύσεις. Με τα ναρκωτικά δεν λύνονται. Τα ιδανικά πρέπει να συνοδεύουν τη ζωή μας, γιατί άνθρωπος χωρίς ιδανικά είναι "μέρα χωρίς ήλιο". Στους γονείς πρέπει να υπάρχει υπακοή, σεβασμός, να μας ενδιαφέρει το μέλλον, η μόρφωση, η διάκριση. Το να θέσουμε σκοπούς στη ζωή μας, είναι η κινητήριος δύναμη της ζωής.

Με το Κώστα συναντιόμασταν συνέχεια πια. Είχε αρχίσει να μας βλέπει σαν δικούς του ανθρώπους. Γίναμε φίλοι. Μ' αυτό το τρόπο, με τις συχνές, συναντήσεις και συζητήσεις κατορθώσαμε να τον απομακρύνουμε, σιγά-σιγά από τις παρέες του. Ήταν όμως ανήσυχος. Φαινόταν κάτι να του λείπει. Ήταν η δόση του. Τον πείσαμε ότι δεν πρέπει να πάει να τους βρει. Ότι αν προσπαθήσει θα νικήσει.

Μας έλεγε ότι τον προβλημάτιζε. Σιγά-σιγά τον πείσαμε ότι πρέπει να μιλήσει στους γονείς του και ότι θα τον βοηθήσουμε και μεις σε αυτό. Στην αρχή αντέδρασε. Μετά από πολύ συζήτηση δέχτηκε. Πήγαμε στους γονείς του, συζητήσαμε το πρόβλημά τους. Αυτοί μας δέχτηκαν με χαρά, μας μίλησαν για το πρόβλημά τους. Προσπαθήσαμε να φτιάξουν οι σχέσεις του Κώστα με τους γονείς του. Τον παροτρύνουμε ότι πρέπει ν' αρχίζει να διαβάζει, να ασχολείται με τη ζωγραφική, οι σχέσεις του με τους γονείς του έφτιαζαν. Άρχισε να κάνει παρέα με άλλα παιδιά, παιδιά σωστά με ενδιαφέροντα, άρχισε να απεκτά ζωή, ζωντάνια. Ήταν ευχαριστημένος για την καινούργια του ζωή. Συνέχεια μας ευχαριστούσε γι' αυτό που του προσφέραμε και δεν ήθελε να μας χάσει. Εμείς του κάναμε πάντα παρέα και είμαστε πολύ ικανοποιημένες, γιατί είχαμε πετύχει κάτι, είχαμε ξαναφέρει έναν άνθρωπο στο σωστό δρόμο.

Στη συνέχεια ο Κώστας αφού είδε ότι όλα πήγαιναν καλά ότι ήταν ευχαριστημένος από την καινούργια του ζωή, ήθελε να πείσει και τον "φιλο" που τον είχε μύσει στα ναρκωτικά να γίνει καλά. Μας μίλησε γι αυτόν και μας έφερε σε επαφή μαζί του. Αυτός μας είπε την δική του ιστορία.....

Με τον ίδιο τρόπο που είχαμε πείσει τον Κώστα, προσπαθήσαμε να πείσουμε και αυτόν, ότι μπορούσε να σωθεί. Αυτή τη φορά είχαμε στο πλευρό μας και την βοήθεια του Κώστα, ο οποίος είχε ζήσει την δική του εμπειρία, και μπορούσε να βοηθήσει.

Του είπαμε πως μόνο εάν θέλει ο ίδιος θα μπορέσει ν' αλλάξει δρόμο, του συστήσαμε την "Ιθάκη" όπου θα μπορούσε ν' αποθεραπευτεί, επειδή η κατάστασή του ήταν προχωρημένη. Είχε πάθει εξάρτηση στα ναρκωτικά. Μετά από πολύ συζήτηση τον πείσαμε.

Χάνεις την ελευθερία σου

Μια και μιλάμε για σχολεία, αξίζει ν' αναφέρουμε κι έ-

να αποσπασμα από το "κόκκινο βιβλιαράκι των μαθητών". "Αν κάποιος σου δώσει χάπια, ενέσεις ή κάποιο είδος χασίς, έχεις ακόμα τη δυνατότητα να αρνηθείς. Αν δεχτείς πρέπει να ξέρεις, ότι κινδυνεύεις να χάσεις ένα μεγάλο μέρος της ελευθερίας σου, δηλαδή της ελευθερίας να διαλέξεις μόνος σου τι θα κάνεις.

Πριν αρχίσεις έχεις τον καιρό να διαλέξεις. Ύστερα δεν αποφασίζεις εσύ αλλά το ναρκωτικό. Δεν είναι θέμα ηθικής. Είναι μια συνέπεια της χρήσης των ναρκωτικών και της συγκρότησης του νευρικού μας συστήματος.

Αυτό το κομμάτι είναι μια παράτρυνση και μία τρίτη συμβουλή προς τους μαθητές να προσέξουν πάρα πολύ και να μη παρασυρθούν από τη πολυδιαφημιζόμενη "ελευθερία" που σ' αυτή τη περίπτωση σημαίνει υποδούλωση και εξαχρέωση.

ΓΙΑΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΕΙΣ:

A. Γιατί δοκιμάζει

1. Από μύδα.
2. Από περιέργεια.
3. Ακολουθώντας το παράδειγμα γονέων ή συγγενών.
4. Επειδή νομίζει ότι θα ξεφύγει από κάποιο πρόβλημα.
5. Από μίμηση φίλων.
6. Για να αποδείξει ότι είναι ο σκληρότερος της παρέας.
7. Όταν "εκβιάζεται" ή πιέζεται άμεσα ή έμμεσα από φίλο ή συμμαθητή.
8. Όταν νοιώσει πολύ μελαγχολικός σε μια στιγμή μοναξιάς.
9. Για να γνωρίσει την ευχαρίστηση, που έχει ακούσει ότι η χρήση τους εδρίστη προξενεί.
10. Επειδή το βρίσκει εύκολα από τη φύση της εργασίας τους γιατρούς- νοσοκόμα.
11. Επειδή το άρχισε σε θεραπεία από κατάγματα, έμφραγμα της καρδιάς ή άλλη πάθηση.

Β. Γιατί συνεχίζει αμέσως μετά

1. Επειδή η παρέα ή το περιβάλλον συνεχίζει.
2. Επειδή το βρίσκει εύκολο.
3. Επειδή έχει οικονομική άνεση.
4. Επειδή κινδυνεύει να χαρακτηριστεί "δειλός αν οπισθοχωρήσει".
5. Επειδή είναι απληροφόρητος ή
6. Επειδή είναι κακώς πληροφορημένος.
7. Επειδή εκβιάζεται, άμεσα πλέον από τους προμηθευτές.
8. Επειδή δεν αντιμετωπίσθηκε σωστά από τους γονείς, σ' όλη την διάρκεια των πρώτων του εμπειριών.
 - α. Έγινε οικογενειακό συμβούλιο όπου τραυματίστηκε το εγώ του και έπεσε στα μάτια των συγγενών.
 - β. Έλαβαν αυταρχικά μέτρα, πολλές φορές εξαιρετικά αυστηρά.
 - γ. Γενικά δεν φάνηκε η κατάλληλη ψύχραιμη στάση απ' την αρχή, οπότε αυτό εργάσθηκε στο να τονίσει ακόμα περισσότερο την έλλειψη αυτοπεποίθησης και παραδοχής από τα άτομα της οικογένειας του.

9. Επειδή φοβάται ότι θα αντιμετωπισθεί σωστά.

10. Επειδή δεν κλήθηκε ο ειδικός να τους οδηγήσει σωστά και υπεύθυνα.

11. Επειδή έμπλεξε στα γρανάζια της δικαιοσύνης, οπότε σύμφωνα με την νομοθεσία καταδικάζεται πάνω από δύο χρόνια φυλακή για απλή χρήση, όταν βεβαίως ο δικαστής θελήσει να εξαντλήσει την επείκειά του. Είναι σε όλους γνωστό τι εμπειρίες αποκτά ο κρατούμενος έστω και για λίγο διάστημα όταν στερηθεί την ελευθερία του και εννοώ τον κίνδυνο να γίνει γνήσιος τοξικομανής ή να αποκτήσει τις βάσεις για μια παράνομη μελλοντική ζωή.

Γ. Γιατί συνεχίζει πλέον

1. Δεν πιστεύει ότι μπορεί να θεραπευθεί διότι:
 - α. Δεν την σκέπτεται αρχικά σαν εναλλακτική λύση.

β. Δεν έχει σχετικά ενημερωθεί για τις δυνατότητες της αποτοξίνωσης.

γ. Δεν θέλει την αποτοξίνωση γιατί, κατ' βάση δειλιάζει να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα.

δ. Μπορεί να δοκίμασε και για οιοδήποτε λόγο δεν κατάφερε να ξεφύγει από τα δόντια της εξάρτησης.

2. Αρνείται βοήθεια παλινδρομώντας ανάμεσα στην απόφαση να αρχίσει θεραπεία και στη σκέψη να συνεχίσει τον κόσμο της φυγής.

3. Δεν αισθάνεται σιγουριά μια και μετά την λήξη οιασδήποτε θεραπείας, δεν είναι βέβαιος εάν θα έχει ανθρώπους που μπορεί να στηριχθεί.

4. Δεν έχει πεισθεί ότι θα αποκατασταθεί "κοινωνικά" μια και γνωρίζει την νοστροπία και θέση των συνανθρώπων του απέναντι στο προβλήμα του. Φοβάται ότι θα θεωρείται "περιθωριακός ή απόβλητος".

5. Δεν έχει πεισθεί ότι με την αποθεραπεία θα αποκτήσει εμπιστοσύνη στον εαυτό του, θα μπορέσει να εργασθεί, θα ικανοποιήσει τις προσωπικές του στοιχειώδεις ανάγκες και θα ενταχθεί τελικά στην λοιπή "μη εξαρτημένη" κοινωνία και το κυριώτερο θα επανακτήσει την θέση του στην οικογένεια και τους φίλους του.

Φθάνουν όμως όλοι αυτοί οι παράγοντες για να γίνει κανείς τοξικομανής; ή μήπως υπάρχει κάποια προδιάθεση στο ίδιο το άτομο, μήπως δεν παρατηρείται ή (δία ανταπόκριση σε όλους τους ανθρώπους, αλλά μανάχα μερικοί είναι πιο ευάλωτοι, πιο ευαίσθητοι στα ερεθίσματα, στις προσπάθειες διεύθυνσης στους μηχανισμούς άμυνας του ατόμου από τους επιτηδείς; Έχει γίνει αντικείμενο πολλών συζητήσεων ή θέση της επιστήμης σήμερα σχετικά με το ερώτημα αυτό. Διάφορες απόψεις έχουν κατά καιρούς διατυπωθεί, καλύπτοντας όλο το φάσμα των λύσεων.

Έτσι υπάρχουν οι υπέρμαχοι της ψυχοπαθητικής προσωπικότητας που θεωρούν το άτομο συναισθηματικό ανώριμο και

κοινωνικά δυσπροσάρμοστο, και άλλοι που πιστεύουν ότι τα στοιχεία αντικοινωνικότητας και δυσπροσαρμοστικότητας ακολουθούν τη χρήση ενός ναρκωτικού, ίσως και με την πρέση της "παράνομης" ιδιότητάς τους.

Στις πανεπιστημιακές παραδόσεις του μαθήματος της Ψυχιατρικής από τον καθηγητή Κουρέτα έλεγε ότι τα άτομα τα οποία καθίστανται τοξικομανή δύναται να είναι:

1. Νευρωτικά Άτομα λαμβάνοντα την τοξική ουσία δια να καταπολεμήσουν το άγχος.

2. Ψυχωτικά Άτομα (μελαγχολικά κυρίως) δια να καταπολεμήσουν την κατάθλιψη.

3. Ψυχανώμαλα Άτομα εις τα οποία η τοξικομανία συνδυάζεται με γενικωτέραν αντικοινωνικήν συμπεριφοράν και σεξουαλικές διαταραχές.

4. Φυσιολογικά Άτομα στα οποία εχορηγήθη φάρμακο (μορφίνη π.χ.) δια πρόκλησιν αναλγησίας και στη συνέχεια ανεπτύχθει εθισμός σε αυτό. Γενικών όμως σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω κατηγορίες και να ανήκουν οι τοξικομανείς είναι άτομα με υπόστρωμα ψυχοπαθολογικών, με ανώριμο προσωπικότητα και αδύναμον εγώ τα οποία αναζητούν μέσω της επιδράσεως του φαρμάκου να λυτρωθούν από το άγχος, την ανασφάλειαν, τας ανικανοποίητους σεξουαλικές ορμάς.

Τα ευάλωτα στα ναρκωτικά άτομα

Σε κάθε εποχή όπου βασιλεύει η δυσαρέσκεια, η απογοήτευση και πολλά άτομα ζουν χωρίς ελπίδα, οι άνθρωποι δεν έχουν ιδανικά, κανένα σκοπό σε μια ζωή όπου είναι έντιμος ο ανταγωνισμός και η κοινωνική αδικία, σε περιόδους πολέμων ή μεγάλων κοινωνικών αναστατώσεων και ανακατατάξεων όπου δημιουργούνται και τα πολλά θύματα, είναι πολλοί εκείνοι που μη έχοντας γερά θεμελιωμένη τη προσωπικότητά τους, καταφεύγουν στη λησμονιά που προσφέρουν τα διάφορα ηρεμιστικά και τα αγχολυτικά ή γλυστρούν στη "μαγική" λύση των προβλημάτων τους, την οποία υπέσχονται οι "φανταστικοί κόσμοι" των διαφόρων ναρκωτικών. Προσπαθεί το άτομο να βρει στο ναρκωτικό τη πληρότητα που του λείπει, την ευτυχία που του είναι άπιαστη με τις δικές του δυνάμεις.

Στις σύγχρονες βιομηχανικές και μεταβιομηχανικές κοινωνίες, καταναλωτής των διαφόρων ναρκωτικών δεν είναι πλέον ο "απέβλητος", το "ρεμάλι" της κοινωνίας, ο "αλήτης", ο "σωματέμπορος" ο φτωχοναυτικός και γενικά ο μέσης ηλικίας άνθρωπος. Σήμερα είναι ο νέος, συχνά δε και ο ενήλικος από μια "ενυπόλιπτη οικογένεια", ο γιός ή η κόρη γονέων που ανήκουν στο "κατεστημένο" ή στα μεσαία κοινωνικοοικονομικά στρώματα και που δεν έχει έρθει άλλοτε σε σύγκρουση με το νόμο, φανερά τουλάχιστον.

Ευάλωτα στα ναρκωτικά άτομα έχουν γίνει πλέον άτομα απ' όλες τις κοινωνικές τάξεις, όπως πληροφορείται κανείς από τα αστυνομικά δελτία ή διαβάζει στον σημερινό τύπο, όπου βλέπει και πολλά εντυπωσιακά και αριστοκρατικά θεωρούμενα ονόματα. Διαφορές μεταξύ τους υπάρχουν περισσότερο κυρίως ως προς το είδος του ναρκωτικού. Ενώ δηλαδή το χασίς, η "μαύρη" χρησιμοποιείται από τα "κατώτερα" κοινωνικά στρώματα, η "ανωτέρη" τάξη χρησιμοποιεί τη σύριγγα με τη μορφίνη ή την ηρωίνη, "την άσπρη".

Η μαριχουάνα, η οποία έχει γίνει της μόδας, χρησιμοποιείται από όλους, ενώ η πολύ δαπανηρή κοκαΐνη από ανθρώπους της "κουλτούρας", τους "καλλιτεχνικούς" κύκλους ή τους κύκλους της

θεωρούνται "καλής κοινωνίας".

Η τεχνολογική πρόοδος, η πληθωριστική κοινωνία, η διάλυση της οικογένειας, η αλλαγή συνθηκών ζωής με τις συνεχείς μετακινήσεις συντρίβουν τον καθένα αλλά πιο πολύ τους νέους. Όσο ανεβαίνει η οικονομική στάθμη τόσο περισσότερο δυσκολεύεται η επικοινωνία και ο διάλογος ανάμεσα στους ανθρώπους.

Ο νέος γίνεται ακόμα πιο ευάλωτος όταν δεν έχει ιδανικά και δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλημάτά του "τώρα" και "αμέσως" πανικοβάλλεται μπροστά στη πρώτη και τη παρρημική δυσκολία και ανώριμος όπως συχνά είναι, δε μπορεί να οργανώσει τις απαραίτητες αναστολές, τότε καταφεύγει στα ηρεμιστικά και τα υπνωτικά, στα παραισθησιογόνα ή στα ναρκωτικά της ομάδας της μορφίνης. Επιδιώκει την ανεύρεση ενός "χαμένου παράδεισου", τη "Γη της Επαγγελίας." Ξεκινά τα ναρκωτικά σαν μια πράξη για απελευθέρωση και ανεξαρτησία σαν ένα βήμα προς την ελευθερία και ξεγελιέται από μια παροδική δήθεν "επιτυχία" των επιδιώξεων του, όταν αισθάνεται "απελευθερωμένος" από άγχη, δεσμεύσεις, αναστολές "χαίρεται" το ξαλάφρωμα από βάρη και επώδυνες καταστάσεις, μια πρωτόγονη ελευθερία και κυριαρχία πάνω στο πόνο, στο χώρο, στο χρόνο, στον εαυτό του και στις δυνατότητές του πάνω στους άλλους.

Αντιμετώπιση του προβλήματος από διάφορους φορείς.

Η κατανάλωση των ναρκωτικών αυξάνει και απλώνεται σε όλα κοινωνικά στρώματα και σε όλες τις ηλικίες με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους.

Μπροστά στον κίνδυνο είναι αναγκαία μια εκστρατεία για την πρόληψη της χρήσης των ναρκωτικών και την διαφώτιση της κοινής γνώμης. Το πρόβλημα, όμως, αυτό είναι πολύ δύσκολο και πολύπλοκο. Γιατί κάθε διαφώτιση ή ενημέρωση στο σοβαρό και τραγικό θέμα των ναρκωτικών, μπορεί να βλάψει αν δεν στηρίζεται σε κάποια επιστημονική βάση.

Η προβολή κάθε θέματος, που σχετίζεται με τα ναρκωτικά από τον τύπο και τα άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, γίνεται τόσο αδέξια και τόσο προκλητικά, ώστε ο τοξικομανής να ηρωποιείται, ενώ παράλληλα με την περιγραφή της ηδονιστικής ή διεγερτικής επίδρασης των ναρκωτικών να εντείνεται του αμύητου να τα δοκιμάσει.

Η έντονη και σκανδαλιστική προβολή των υποθέσεων ναρκωτικών από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης δίνει το έναυσμα στα άτομα με την μειωμένη αντίσταση και την ευάλωτη προσωπικότητα να στραφούν προς τον κόσμο των τεχνητών παραδεδειγμένων.

Μέχρι σήμερα το θέμα "ενημέρωση-Ναρκωτικά" δεν είχε τύχει της ανάλογης προσοχής. Οι αρμόδιοι υποστηρίζουν με αρκετή σοβαρότητα, ότι ο Έλληνας είναι βαθειά προσκολλημένος στις παραδόσεις της φυλής, ότι έχει βαθύ μέσα του το αίσθημα της θρησκείας και της οικογένειας, ώστε να αντιδρά αρνητικά σε κάθε απόπειρα προσηλυτισμού στον κόσμο των ναρκωτικών. Και ακόμα, ότι ο Έλληνας είναι υγιής προσωπικότητα ώστε να μη δέχεται εύκολα την πλαστή μεταβολή της θυμικής του κατάστασης.

Παρά την ορθότητα όλων αυτών, ωστόσο οι κοινωνίες έπαψαν σήμερα, λόγω του τεχνολογικού πολιτισμού και της εύ-

κολης επικοινωνίας, να έχουν στεγανά. Διαμερφώνεται έτσι, μια παγκόσμια συνείδηση και για τα καλά, αλλά και για τα οδυνηρά. Κάτω από το πρίσμα αυτό η πολιτεία, όλοι οι αρμόδιοι φορείς και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πρέπει να συνεργαστούν για μια διαφώτιση που θα στοχεύσει στο να προλάβει τη δημιουργία νέων τοξικομανών και όχι να "διαφωτίσει" τους ήδη υπάρχοντες. Οι δημοσιογράφοι προβάλλουν ειδησεογραφικά τις υποθέσεις ναρκωτικών. Συχνά αγνοούν την επιστημονική προβληματική της υπόθεσης, και καθώς οι υποθέσεις ναρκωτικών δίνουν φύλλα στις εφημερίδες, η προβολή και η περιγραφή των λεπτομερειών προσλαμβάνει ανεπίτρεπες διαστάσεις. Οι τοξικομανείς δίνουν συνεντεύξεις μέσα από τις οποίες εξαίρονται οι ηθονομικές ιδιότητες των ναρκωτικών.

Η προβολή των υποθέσεων ναρκωτικών αν δεν γίνει σε κάποια επιστημονική βάση μπορεί να φέρει αντίθετα αποτελέσματα. Ο τρόπος που γίνεται η διαφώτιση και η προβολή είναι εξίσου σοβαρός με την καταδίωξη των ναρκωτικών και την εξάρθρωση των δικτύων διακίνησής τους. Η ενημέρωση της κοινής γνώμης πρέπει να κινείται παράλληλα με τις προσπάθειες για την πρόληψη. Είναι αναγκαίο να αλλάξουν - και αλλάζουν ήδη - οι αναχρονιστικές κοινωνικές δομές, που άφησαν τους νέους στο περιθώριο κάθε κοινωνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας. Η συμμετοχή των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων, θα τους καταστήσει προσωπικότητες με σαφείς κατευθύνσεις στη ζωή θα τους κάνει ικανούς να αντισταθούν στην πολιτιστική διάβρωση και στον ξενόφερτο τρόπο ζωής.

Κοινότητα

Με τον όρο κοινότητα εννοούμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο οι οικογένειες, τα σχολεία, τα κοινοτικά κέντρα υγείας και η τοπική αυτοδιοίκηση λειτουργούν και αλληλεπιδρούνται.

Κοινωνιολογικά η κοινότητα είναι το δεύτερο επίπεδο μετά την οικογένεια και πριν από την κοινωνία.

Η οικογένεια είναι το επίπεδο όπου ο άνθρωπος κυριαρχείται και πολυδιάστατα δημιουργείται. Για να περάσει στην κοινότητα η μορφή είναι ο χώρος όπου γίνεται η σωστή κινητοποίηση των αξιών που ο άνθρωπος πήρε από το οικογενειακό του περιβάλλον, δηλ. οι ανθρώπινες αξίες γενικά καθώς και ο προσδιορισμός των στόχων ζωής. Έτσι το κοινωνικό επίπεδο υπάρχει για να υπηρετήσει μια βαθιά ανθρώπινη υπαρξιακή ανάγκη της ωρίμασης και ολοκλήρωσης της προσωπικότητας. Μονάχα μετά αυτές τις διεργασίες σε κοινοτικό επίπεδο ο άνθρωπος είναι ώριμος και κοινωνικά εξοπλισμένος να προχωρήσει στη συμμετοχή του στις κοινωνικές λειτουργίες όπως είναι η παιδεία, η Δικαιοσύνη, η Εκκλησία, η Εργασία. Αυτές οι κοινωνικές λειτουργίες έχουν σα στόχο να υπηρετήσουν τα νόμιμα συμφέροντα των ανθρώπων που αποτελούν την κοινωνία καθώς και τους στόχους που η οικογένεια και η κοινότητα των ανθρώπων αυτών έθεσαν. Ο δεσμός της κοινότητας-κοινοτικός δεσμός είναι ισχυρότερος του κοινωνικού δεσμού, γιατί βασίζεται σε κοινά ιδανικά, και η ποιότητά του μεταφέρεται και στο κοινωνικό επίπεδο. Όταν ασθενεί ή δεν λειτουργεί ο κοινοτικός δεσμός τότε ασθενεί και η κοινωνία και το άτομο μέσα σε αυτή γίνεται αντικοινωνικό.

Είναι γνωστό πως ζούμε σε έναν μεταβατικό κόσμο. Η αμφισβήτηση γκρέμισε καθιερωμένες αξίες που ο άνθρωπος δεν πρόλαβε να αντικαταστήσει ακόμα, νέα είδωλα.

Ο άνθρωπος άρχισε να έχει δυσκολίες στις σχέσεις του με τους άλλους ανθρώπους, έχασε την επικοινωνία μαζί τους, άρχισε να απομονώνεται, να απομακρύνεται από τον κοινοτικό δέσμο, το κοινοτικό περιβάλλον. Η αίσθηση της "μοναξιάς" μέσα στο πλήθος τον έπνιξε, τον εξουθένωσε, τον αποδυνάμωσε και τον έκανε μια ηθικά ανώριμη προσωπικότητα. Αυτή η ανώριμη προσωπικότητα δυσκολεύεται να αντιμετωπίσει κάθε είδους ανασφάλεια. Συναισθηματική κυρίως, αλλά και κοινωνικο-οικονομική. Δεν μπορεί να την επεξεργαστεί, να την ερμηνεύει και καταλήγει στον ανεξέλεγκτο φόβο, στον πανικό, στο υπαρξιακό άγχος.

Η Κοινωνική ψυχολογία πιστεύει πως μονάχα μια λύση υπάρχει Ένα ανθρωποκεντρικό σύστημα αξιών, που θα αναστήσει την κοινότητα και θα την χρησιμοποιήσει σαν όργανο και σα μέσο για να αποκαταστήσει τον Άνθρωπο. Να τον κάνει ανθρώπινο, συμμετοχικό, αλληλέγγυο, κοινοτικό. Να του δώσει την κοινή εμπειρία με τον άλλο άνθρωπο, την συμμετοχικότητα, να τον βγάλει από την απομόνωσή του ΕΓΩ και να του δώσει την σιγουριά και τη γαλήνη του εμεός, της ομάδας, της κοινότητας.

Να τον κάνει ικανό να αγαπήσει και έτοιμο να αγωνιστεί για να επιβιώσει ότι αγαπά.

Να τον κάνει ικανό να δώσει ήθος και περιεχόμενο στην εργασία του και να μη γίνεται δούλος του ίδιου του πρεζοντος του. Να ζει και όχι να αυτοαναλώνεται. Ένα ανθρωποκεντρικό κοινωνικό σύστημα όπου η αποκέντρωση της εξουσίας θα είναι ουσιαστική και αληθινή και οι Δήμοι θα είναι ανθρώπινες ομάδες προσωπικής επαφής και όχι τεχνοκρατικά τερατουργήματα.

Εκεί θα μπορεί η κοινότητα να λειτουργήσει αποτελεσματικά και άμεσα.

- Με σχολές γονέων και εφήβων όπου θα ενημερώνονται και θα επιμορφώνονται νέοι και ενήλικες.
- Με συμβουλευτικές σταθμούς, οικογενειακούς και εφηβικούς, που θα βοηθούν στην ερμηνεία και κατανόηση των κοινωνικών και ψυχολογικών προβλημάτων.
- Με κέντρα-λέσχες για το παιδί και τον νέο, που θα του δίνουν τη δυνατότητα να ενταχθεί σε ομάδες, να φτιάξει ιδανικά, να απασχοληθεί δημιουργικά, να συναντήσει ειρηνικά ομιλίκους.
- Με κοινοτικό αθλητισμό, κοινοτικό συναγωνισμό παιχνιδιών ή πολιτιστικών και αισθητικών δραστηριοτήτων.
- Με αναβίωση της γειτονιάς και της λειτουργίας της συντροφικότητας, του αισθήματος του συν-ανείκω σε κάποιο χώρο πραγματικό, των ιδεών και της συμμετοχής.

Αυτή μας φαίνεται η μόνο λύση που θα δώσει απάντηση στα σημερινά αδιέξοδα του αλλοτριωμένου ανθρώπου, που θα σταματήσει την φοβερή κοινωνική επιθετικότητα, την αντικοινωνικότητα που μονάχα μια της έκφραση είναι τα ναρκωτικά.

Σχολείο.

Το σχολείο σαν κοινωνικός θεσμός έχει σκοπό την παιδεία, την εξεύρεση δηλ. και τη χορήγηση των απαραίτητων μέσων για τη μόρφωση του νέου ατόμου. Η μόρφωση όμως αυτή, για να είναι ορθή και ωφέλιμη, πρέπει να σκοπεύει στους εξής δυο στόχους. 1. Στην παροχή γνώσεων. 2. Στην ανάπτυξη των ηθικοπνευματικών δυνάμεων του ατόμου.

Ιδιαίτερα το σχολείο της μέσης εκπαίδευσης πέρα από την επιστημονική και τεχνική κατάρτιση οφείλει να εξυπηρετεί όσα το δυνατό πιο υπεύθυνα την ψυχική εξέλιξη του έφηβου έτσι ώστε μετά την έξοδο του από την εφηβεία, να έχει αποκτήσει τις βάσεις για τη δόμηση μιας ολοκληρωμένης και συγκροτημένης προσωπικότητας. Όταν λοιπόν ο βασικότερος αυτός παράγοντας της διαμόρφωσης της προσωπικότητας του νέου, το σχολείο, αποφεύγει τις περισσότερες φορές να πάρει θέση και να δουλέψει πάνω σε καυτά θέματα δεν μπορεί να βοηθήσει το νέο άνθρωπο, όταν χάνεται μέσα στους λαβύρινθους των προβληματισμών του και το χειρότερο ακόμα, με τον τρόπο λειτουργίας του (προγράμματα, εξετάσεις) κάνει τον έφηβο να άγχεται ακόμα περισσότερο, τότε η ευθύνη του σχολείου είναι τεράστια και ο θεσμός υπόλογος και απέναντι στην κοινωνία και απέναντι στο ίδιο το άτομο.

Και ως είμαστε ειλικρινείς το ελληνικό σχολείο μέχρι σήμερα δεν κάνει όσα πρέπει για να παραδώσει στο κοινωνικό σύνολο μέλη με δυνατότητες προσαρμογής και εξέλιξης, ανθρώπους ψυχικά ισορροπημένους.

Και για αυτή του την ολιγωρία θα κληθεί δυστυχώς να πληρώσει τμήμα σκληρό αργότερα το έθνος. Και όλοι εμείς όσοι ζούμε στην εκπαίδευση και διαπιστώνουμε καθημερινά την ξεκάθαρη τούτη αλήθεια, που ώρες-ώρες καταντάει αγανάκτηση. Ας συνειδητοποιήσουμε όλοι μας πως σαν άτομα, σαν έθνος, σαν ανθρωπότητα δε χρειαζόμαστε μονάχα επιστήμονες και τεχνοκράτες.

Έχουμε ανάγκη από ανθρώπους επιστήμονες και από άτομα ψυχικά ισορροπημένα και σώστα προσαρμοσμένα σε μια κοινωνία. Στην πρώτη φάση του αγώνα για τη διαφώτιση του μαθητή έχουμε να προτείνουμε.

Ι. Να προστεβεί ειδικό κεφάλαιο στο μάθημα της Υγιεινής σχετικό με τα ναρκωτικά όπυ.

α. Να φαίνεται η διάκριση των ναρκωτικών σε κύρια (χασίς, όπιο, ηρωίνη) συνθετικά (πεθιδίνη, μεθαδόνη) και σε ψυχοτροπικές ουσίες κατασταλτικά, διεγερτικά. Η διάκριση αυτή είναι ανάγκη να γίνει γιατί επικρατεί σύγχυση ως προς το ποιές ουσίες είναι ναρκωτικές και ποιές όχι.

β. Να γίνεται περιγραφή των κυριότερων από αυτά.

γ. Να ταν(ζονται διεξοδικά οι συνέπειες από τη χρήση (ξεχωριστά για κάθε ναρκωτική ουσία) και το κείμενο να συνοδεύεται από αποκαλυπτικές φωτογραφίες της αβλιότητας των ναρκωμανών.

2. Να συγκροτηθεί στο υπουργείο Νέας Γενιάς ομάδα ειδικών επιστημόνων από ψυχολόγους, παιδαγωγούς, γιατρούς που θα ασχοληθούν σε βάθος με το πρόβλημα των ναρκωτικών στα σχολεία και θα προτείνουν τρόπους αντιμετώπισής του.

3. Να διοργανωθούν σεμινάρια στις πρωτεύουσες των μεγάλων νομών της χώρας με την έναρξη του σχολικού έτους. Στα σεμινάρια αυτά να κληθούν καθηγητές των λυκείων της περιφέρειας για να παρακολουθήσουν ενημερωτικά προγράμματα σχετικά με την καταπολέμηση των ναρκωτικών στα σχολεία.

4. Οι υπεύθυνοι καθηγητές μετά την παρακολούθηση των σεμιναρίων να διοργανώνουν εκδηλώσεις στις πόλεις που βρίσκονται τα σχολεία τους πέρα από τις ομιλίες να γίνονται ακόμα εκθέσεις φωτογραφιών, προβολές ολότητας, διανομές φυλλαδίων μαγνητοφωνημένες ομιλίες και ομολογίες πρώην ναρκωμανών.

Βυμίσουμε ότι εκείνο που προέχει είναι το πλησίασμα του μαθητή.

Είναι ανάγκη η έδρα να έρβει πιο κοντά στο θρανίο. Όσο πιο κοντά πλησιάζουμε το παιδί, τόσο πιο μακριά αποδιώχνουμε τον κίνδυνο, όχι μόνο των ναρκωτικών, αλλά τον κάθε κίνδυνο, (όχι μόνο των ναρκωτικών,)

που απειλεί την νιότη του τόπου μας,
χέρι βοήθειας περιμένει ο έφηβος σήμερα.

Εκκλησία

Η άποψη και η συμβολή της Εκκλησίας.

Σε έντυπο της Μητρόπολης Νίκαιας διαβάσαμε.

Τι πρέπει να γίνει.

Μα μόλις είναι ανάγκη να γραφεί ότι χρειάζεται σταυροφερία με σύστημα και χωρίς βραδύτητα. Διότι η προλαβαίνουμε τώρα το κακό ή χάνουμε τα παιδιά μας.

Μια έρευνα που έγινε τελευταία αποκάλυψε ότι αγόρια και κορίτσια όχι μεγαλύτερα πολλές φορές των 13-14 ετών καπνίζουν Μαριχουάνα και όχι μόνο στις μεγαλουπόλεις αλλά και στα χωριά μας. Μαθήτριες εβεβαίωσαν ότι παιδιά 14 ετών παίρνουν ναρκωτικά ακόμη και στις σχολικές εκδρομές.

Μερικές προτάσεις της εκκλησίας.

Α. Να κινηθούν άμεσα οι γονείς. Είναι ευχάριστο ότι άρχισε μια κίνηση με την ομοσπονδία Γονέων και Κηδεμόνων Αθηνών και περιχώρων. Εδώ τονίζεται η ανάγκη περισσότερης αγάπης και κατανόηση από όλους μας, ιδιαίτέρως από τους γονείς, προς τα παιδιά.

Β. Μαζί με τους γονείς να ενώσουν τις δυνάμεις τους και οι εκπαιδευτικοί. Να προειδοποιήσουν τα παιδιά για τους μεγάλους κινδύνους των ναρκωτικών.

Γ. Μεγάλη ευθύνη έχει και η εκκλησία μας. Με τα κηρύγματα τις ειδικές ομιλίες, τα έντυπα, τα κατηχητικά Σχολεία τις Χριστιανικές Μαθητικές ομάδες, με επισκέψεις των Κληρικών στα σπίτια των ενοριών, πρέπει να διαφωτίζει μικρούς και μεγάλους.

Δ. Τέλος είναι πολύ ευχάριστα ότι και πολλά από τα ίδια τα παιδιά αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο που διατρέχουν και απεφάσισαν σε πολλά σχολεία να κάνουν μια δική τους εκστρατεία. "Εμείς είπαν μερικοί μαθητές ενός σχολείου, από τη μεριά μας. Θέλουμε να κάνουμε πολλά για τα παιδιά της ηλικίας μας. Σκοπεύουμε να ξεκινήσουμε μια εκστρατεία. Και αυτό πιστεύουμε ότι το πρόβλημα ξεκινά από την έλλειψη γνώσεων.

Πολλοί από τους μαθητές δεν μπορούν να ξεχωρίσουν το τσιγάρο από το χαρτί. Και έτσι πέφτουν θύματα. Αρκεί να μας αφήσουν οι μεγάλοι. Και βέβαια πρέπει να βοηθήσουμε εμείς οι μεγάλοι τα παιδιά μας σε αυτή την ευγενική και σωτήρια πρωτοβουλία τους. Αλλιώς θα χαθούμε.

Η θέση της εκκλησίας όπως αναπτύσσεται στην παράγραφο Γ θα πρέπει να θεωρηθεί σωστή και ουσιαστική. Από τις ειδικές εκδηλώσεις σε επίπεδα Μητροπόλεων ή ενοριών, με την αναφορά στο πρόβλημα σε κάθε κήρυγμα ή ομιλία στις μαθητικές ομάδες και την ανάγκη αλλαγής νοοτροπίας από τους κληρικούς, προκύπτει φανερά η δυνατότητα της συμβουλής της θρησκείας στο όλο πρόβλημα. Αντιλαμβάνεται κανείς τις επιπτώσεις σε νεανικό ακροατήριο όταν συνθήματα για την πίστη στο θεό ελευθερία της σκέψης και του ατόμου και τη συμβολή της εκκλησίας στην καθημερινή στήριξη του ατόμου ακούγονται παράλληλα με στομφώδεις ομιλίες και απειλές για το πυρ το εξώτερον, αν μιλήσεις κανείς για σεξ, ή ναρκωτικά. Αυτό που πρέπει πραγματικά να γεμίσει τους κληρικούς με ικανοποίηση ότι έχουν την ευκαιρία με την εξομολόγηση να ακούνε σχέσεις, διαθέσεις, και προβλήματα, όπως και νοοτροπίες που πιστεύω ότι εύκολα τουλάχιστο, δεν μπορούν να βγούν στο φως.

Πρέπει έτσι να νοιώσουν το αίσθημα της αποκλειστικότητας πάνω στον ψυχισμό και προβληματισμό των νέων που τόσο τους δίνει την ευχέρεια της νουθεσίας, κατεύθυνσης και ενημέρωσης όσο και τους επιφορτίζει με μια τεράστια ευθύνη. Παράλληλα, η αποφυγή μεγαλοσχημών φράσεων ή κηρυγμάτων, η εφαρμογή πιο προσιτών θεμάτων, συντομωτέρων και πιο ρεαλι-

στικών ομιλιών θα φέρει πάλι πίσω τα παιδιά στην πίστη, γιατί πρέπει να πειστούμε ότι ένα από τα βασικά αίτια της φυγής με τα ναρκωτικά είναι η έλλειψη ιδανικών. Η αγάπη και η κατανόηση που κηρύσσει ο Χριστιανισμός, είναι αυτά που λείπουν στην πλεινότητα των νέων αυτών, ώστε υπάρχει μια πραγματική βάση, πέρα από την καθαρή ανάγκη προσηλυτίσης.

Πως μπορούμε να προλάβουμε σαν γονείς το πρόβλημα των ναρκωτικών.

1. Να ενημερώσουμε τα παιδιά μας υπεύθυνα είτε εμείς αφού δεχθούμε να ενημερωθούμε σωστά, είτε οι ειδικοί.

2. Να τα πλησιάσουμε χωρίς απειλές και τιμωρίες.

3. Μην τα απομονώνουμε από τα σπορ, μην τα αποκαρδιώνουμε από περίεργο χόμπυ, μην απορρίπτουμε περίεργες συνήθειες όπως φωτογραφίες ή άλλες τρέλλες στο δωμάτιό τους.

4. Να δώσουμε τρυφερότητα, τόσο στα αγόρια όσο και στα κορίτσια. Είναι σφάλμα να πιστεύουμε ότι τα αγόρια γίνονται μαλακά αν τα χαϊδεύουμε ή τα φιλάμε. Αντίθετα είναι γεγονός ότι η σταθερότητα βασίζεται σε μια τρυφερή και θερμή σχέση γονέων παιδιών.

5. Να εκλέξουμε το κατάλληλο σχολείο.

6. Να εκλέξει το παιδί το κατάλληλο επάγγελμα, όχι επειδή πρέπει να γίνει επιστήμονας ή να συνεχίσει την παράδοση των γονιών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πόσοι από τους γονείς είναι δυστυχημένοι και "βράζουν στο ζουμί" τους γιατί αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν μια εργασία, που δεν τους πήγαινε, που δεν εκπληρούσε βασικές ανάγκες και αρχές τους και παραμένουν για την βιοποριστική ανάγκη.

Η συμβουλή ενός ειδικού πάνω στον επαγγελματικό προσανατολισμό, αφού βέβαια εξαντληθεί ο διάλογος με τους γονείς, θα συμβάλει σημαντικά, τουλάχιστο στο να μη γίνουν λάθη, τραγικά που θα καταστρέψουν τη ζωή του νέου.

7. Να δείχνουμε λογική στην κατανάλωση υλικών αγαθών αλλά και στη χρήση οινόπνεύματος, νικετίνης, ηρεμιστικών φαρμάκων, δίνοντας το καλό παράδειγμα.

8. Να συζητούμε με ειλικρίνεια, δεν είναι σωστό να πανικοβάλλει τους γονείς αλλά αν δεν λάβουμε υπ' όψη μας στην όλη διαπαιδαγώγηση, όταν δηλαδή τα παιδιά δεν μιλήσουν με τον διδάλογο, τον σεβασμό, την υπευθυνότητα, την συνέπεια, το αίσθημα της αυτοπεποίθησης, την πίστη της δημιουργίας, μην εκπλαγούμε εάν μάθουμε ότι το παιδί μας κάνει χρήση ναρκωτικών, ή μας τηλεφωνήσουν από κάποιο αστυνομικό τμήμα, ότι έκανε κάποιο αδίκημα για να εξοικονομήσει την δόση του. Το πρόβλημα φυσικά των ναρκωτικών στη χώρα μας δεν είναι τόσο μεγάλο όσο στον ευρωπαϊκό χώρο ή στην Αμερική. Θα πρέπει όμως να γίνει κοινή συνείδηση των γονιών, ότι δεν είναι σωστό ή λογικό να αποφεύγουν, να καταδικάζουν ή να αφορίζουν κάθε πράξη που σχετίζεται με τα ναρκωτικά, ούτε να τρομοκρατούνται από τα μεγάλα γράμματα του τύπου ή της τηλεόρασης, αλλά να προσπαθήσουν να χωνέψουν ότι μπορεί να προλάβουν, αρκεί να καταλάβουν ότι τα παιδιά τους είναι άνθρωποι, ανεξάρτητοι, υπεύθυνοι, δημιουργικοί, δεν αποτελούν συνέχεια του εαυτού τους, έχουν δικά τους όνειρα και σχέδια, προβλήματα και ευαισθησίες.

Σε όλα αυτά μπορούν να τα πλησιάσουν, να τα δεχτούν και να νοιώσουν ότι έφτιαξαν γερούς, ώριμους, και ελεύθερους ανθρώπους.

Ο γονιός που πραγματικά ενδιαφέρεται θα μπορεί να ξεχωρίσει ότι "κάτι δεν πάει καλά τελευταία", στις συνήθειές του στο ύψος του, στις αντιδράσεις του, (οξυθυμία, αντιδραστική και αρνητική διάθεση, άστοχες κινήσεις).

Προσπαθεί να απομονωθεί περισσότερο από πρώτα, ζητάει ξαφνικά να μην τον ενοχλούν όταν διαβάζει. Μπορεί να χαλαρώνει τις προσπάθειές του, να μη μπορεί να συγκεντρωθεί, να δείχνει πιο κουρασμένος ή κακοδιάθετος. Κάποια στιγμή, μπορεί να τον βρούμε να πίνει ένα ποτό, να καπνίζει ένα τσιγάρο ή ένα τσιγαρίκι ή και κάτι παραπάνω. "Να χτυπάει ηρωΐνη". Όταν αντιληφθούμε κάτι τέτοιο, πως πρέπει να αντιδράσουμε;

- α. Δεν πρέπει να γίνουμε έξαλλοι.
- β. Δεν πρέπει να νομίσουμε ότι έχουμε μπροστά μας ένα αλκοολικό ή ένα τσιγκομανή.
- γ. Χωρίς πανικό και χωρίς απειλές να μην φωνάζουμε φίλους του περιβάλλοντος για βοήθεια ή να κάνουμε οικογενειακό συμβούλιο.

Αντίθετα πρέπει.

- α. Να μάθουμε πότε, για πόσο και τι παίρνει μετά από συζήτηση μαζί του.
- β. Να δείξουμε ενδιαφέρον, στοργή και κατανόηση.
- γ. Να έρθουμε κοντά του, να ανοιχτούμε, να τον κάνουμε να αναγνωρίσουμε τα σφάλματα, που έγιναν και από τις δυο πλευρές.
- δ. Να κρατήσουμε το πρόβλημα στην οικογένεια.
- ε. Να ζητήσουμε την βοήθεια ειδικών του γιατρού, του ψυχιάτρου κάποιου που τελικά θα δώσει κατευθύνσεις, αφού πρώτα καταλάβει το πρόβλημα.

Είναι φυσικά εύκολο να δίνει κανείς οδηγίες ή συμβουλές. Θα μου πείτε, γονείς, ότι όταν γαρίζετε κατακουρασμένοι από την δουλειά, ψυχικά ράκη από την καταπίεση των "μη" και την ανάγκη εφαρμογής των κανόνων συμπεριφοράς, προσαρμογής και αποδοχής απαράδεκτων θέσεων στην καθημερινότητα και περιμένετε μιιά στιγμή να ξεκουραστείτε, να ηρεμήσετε, πως μπορείτε, να έχετε στο μυαλό σας όλα αυτά πως γίνεται ένας άνθρωπος να σκέπτεται και να προλαβαίνει τα πάντα; Όχι βέβαια, κανείς δεν ζήτησε υπεράνθρωπους. Κανείς δεν είπε ότι δεν ορίζετε τον εαυτό σας ή ότι δεν έχετε υποχρέωση για αυτόν. Προς Θεού, οι καθημερινές σχέσεις, οι αρχές, η νοοτροπία είναι ίσως αυτά που θέλουν αλλαγή, μια μικρή τροποποίηση ώστε το αποτέλεσμα που περιμένετε από τις θέσεις σας και τις αρχές σας να είναι θετικό, και όχι αρνητικό, που φυσικά θα είναι αρνητικό, όταν δεν μεθοδεύσετε ή δεν πιστέψετε ότι πολλά πράγματα αγνοείτε ή παραμελείτε ή δεν θέλετε να βίξετε.

Στο κάτω-κάτω ο διάλογος με τα παιδιά δεν βοηθάει μόνο αυτά, αλλά και εσάς, που έτσι βγάζετε ένα φορτίο που ίσως φέρνετε επάνω σας από παλιά βιώματα, ίσως κάνετε ένα βήμα

προς την ωριμότητα με το να δεχθείτε ενδεχόμενα σφάλματα σας ή να βρεθείτε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε ένα πρόβλημα, που είχατε απωθήσει ή να δώσετε απάντηση σε διάφορα ερωτήματα όπως "τι φταίει που η κόρη μου δεν μου μιλάει, φαίνεται ψυχρή ή ο γιος μου δεν θέλει την παρέα μου, αποφεύγει τις εξόδους μαζί μας κ.λ.π.

Δεν αξίζει μια τέτοια προσπάθεια; ελάτε λοιπόν, σήμερα κιόλας, μιλήστε με τα παιδιά μας, δώστε τους το χέρι, δώστε ένα ζεστό βλέμμα, δείξτε ότι μαζί τους προχωράτε, νοιώστε τα προβλήματά τους. Θα έχετε κάνει έτσι ένα μεγάλο βήμα, να τα κρατήσετε μακριά από την μάστιγα της εποχής μας.

Έχει αποδειχθεί όταν οι αρχές μιας οικογένειας είναι σωστές, υγιείς ειλικρινείς και δεν βασίζονται στην επιφάνεια στην υποκρισία και στο ψέμα, οι πιθανότητες επαναφοράς των νέων ειπάρια πολύ μεγάλες. Αντίθετα, όταν οι γονείς αντιδρούν με την άρνηση είτε αφήνουν το πρόβλημα έξω από την πόρτα, πολλές φορές μαζί με τα παιδιά, είτε ζητούν να αλλάξουν επώνυμο τα παιδιά τους γιατί ντροπιάζουν την οικογένεια, κάνουν το πρόβλημα ακόμη πιο έντονο.

Τέλος δεν πρέπει να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Το πρόβλημα ξεκινάει από την έλλειψη επαφής γονέων-παιδιών, φορέων, αρχών-παιδιών, την μόνωση της εποχής μας την έλλειψη διαλόγου, την καταπίεση από την σύγχρονη "πολιτισμένη" μορφή ζωής, (διαμερίσματα, κλουβιά, έλλειψη χώρων εκτόνωσης) και την επακόλουθη νοοτροπία των γονιών μην αγγίζεις, μην τρέχεις, πιο σιγά, ενσχυείς τους από κάτω, μη εκείνο, μη το άλλο αλλά και από την έλλειψη κατανόησης.

Πολιτεία

Ο πρωταρχικός ρόλος για αυτή την ενημέρωση ανήκει στη Πολιτεία και είναι υποχρέωση της. Επιβάλλεται, μέσα από ένα ευρύ προγραμματισμό, να αγκαλιάσει και να βοηθήσει κάθε φέμελα ή μαζική οργάνωση που εργάζεται υπεύθυνα προς αυτή την κατεύθυνση. Χρησιμοποιώντας όλα το κύρος της και όλα τα υπάρχοντα μέσα, πρέπει να περάσει τη πληροφόρηση σε όδο γίνεται πλατύτερες μάζες.

Αν δεχθούμε ότι η πληροφόρηση πρέπει να ξεκινήσει σε κάποια πρώιμη ηλικία, τότε μοιραία οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι επιβάλλεται κάποια ειδική επιμέριση του εκπαιδευτικού προσωπικού έτσι ώστε οι πληροφορίες που τυχόν θα παρέχονται μέσα στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος να είναι εγγυημένες και σύμφωνες με τη γενικότερη σύγχρονη αντίληψη και κρατική πολιτική γύρω από το θέμα των ψυχοτρόπων ουσιών.

Στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο, άτομα που θα μπορούσαν να πληροφερήσουν το κοινό λόγω επαγγέλματος είναι οι γιατροί, οι νοσηλευτές, οι νομικοί, οι δημοσιογράφοι και οι φορείς που σχετίζονται με τη δίωξη, δηλ. με τα κατασταλτικά μέτρα κατά της παράνομης διακίνησης ψυχοτρόπων ουσιών.

Η πληροφόρηση πρέπει να περάσει με όλους τους προσφορότερους τρόπους μέσα στην ίδια τη νεολαία, που είναι και ο κύριος στόχος επίθεσης, για να πάψει ο εφησυχασμός, για να μειωθεί η άγνοια γύρω από το πρόβλημα, για να διαλυθούν οι συγχύσεις και οι σκόπιμες στρεβλώσεις.

Η πληροφόρηση μπορεί να γίνει από την πολιτεία με τα κρατικά μέσα ενημέρωσης.

Τηλεόραση-Ραδιόφωνο.

Μέχρι σήμερα ήταν δύσκολο να πάρει κανείς την ευθύνη πάνω του και να προτείνει στα κρατικά μέσα ενημέρωσης να αναλάβουν μια διαφωτιστική εκστρατεία κατά των ναρκωτικών. Και αυτό, γιατί τόσο το ραδιόφωνο όσο και η τηλεόραση, που έχουν την τιμή να μπαίνουν ελεύθερα σε κάθε ελληνικό σπίτι υποτίθεται για να μορφώνουν, ενημερώνουν, ψυχαγωγήσουν- κατάφεραν με τον τρόπο λειτουργίας τους, να κλονίσουν επικίνδυνα την εμπιστοσύνη των ακροατών-θεατών τους, αφού ελάχιστοι ήταν εκείνοι που έ-

παιρναν στα σοβαρά όσα προγράμματα έβγαζαν στον αέρα οι σταθμοί ραδιοφωνίας-τηλεόρασης.

Σήμερα που οι κρατικοί σταθμοί δείχνουν πως αρχίζουν να βρίσκουν το ήρθο τους και θέλουν να σταθούν στο ύψος της αποστολής τους, ξανακερδίζοντας έτσι την ελθονισμένη εμπιστοσύνη του κοινού του, θα μπορούσαν αν ήθελαν να βοηθήσουν στον αγώνα για την πάταξη της μαστιγας των ναρκωτικών στη χώρα μας.

Πάνω σε αυτό εμείς προτείνουμε.

1. Να καθιερωθεί εβδομαδιαία ενημερωτική εκπομπή που θα έχει για θέμα της τους κινδύνους από τις σύγχρονες μαστιγες, όπως είναι π.χ. τα ναρκωτικά, το αλκοόλ, τα αφροδίσια.
2. Στην εκπομπή αυτή μια φορά το μήνα να βίγεται το θέμα των ναρκωτικών από έναν ψυχολόγο, έναν εκπαιδευτικό και ένα γιατρό-μαζί με έναν νοσηλεύτη-τρια οι οποίοι θα έχουν την ευθύνη της προετοιμασίας και της εκπομπής, που για να μπορέσει να ανταποκριθεί στον αντικείμενικό της σκοπό, τη σωστή δηλαδή ενημέρωση του κοινού, θα πρέπει .
 - α. Να καλούνται ειδικοί επιστήμονες και με τη σωστή τους επιχειρηματολογία να τεκμηριώνουν την άποψη πως τα ναρκωτικά είναι επικίνδυνα για τη σωματική και ψυχική υγεία του ατόμου (η θέση αυτή να βγαίνει πάντα μέσα από συζήτηση και όχι με διάλεξη.)
 - β. Να γίνεται η παρουσίαση ατόμων που είχαν κάποτε εμπειρίες από ναρκωτικά και θα φανερώσουν με ποίο τρόπο κατάφεραν να απαλλαγούν από τη συνήθεια αυτή.
 - γ. Να επιλέγονται ταινίες από τον ελληνικό και τον ξένο χώρο, που θα παρουσιάζουν σκηνές ενδεικτικές της αβλήτοτητας από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών και ότι άλλο γενικά θα μπορούσε να βοηθήσει τόσο στη διαφώτιση του κοινού όσο και στην καταπολέμηση της μαστιγας.
 - δ. Να επισημαίνονται οι μέθοδοι, με τις οποίες πλησιάζουν οι έμποροι των ναρκωτικών τα υποψήφια θύματά τους.

Τύπος

Αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα για τη χώρα μας το γεγονός, πως η συντριπτική σχεδόν πλειοψηφία του τύπου έχει ταχθεί φανερά κατά των ναρκωτικών και δεν υπάρχει ούτε μια περίπτωση, από το χώρο των σοβαρών εφημερίδων και περιοδικών, που να έγινε προσπάθεια προπαγανδισμού ή διαφήμισης ναρκωτικών. Και όχι μόνο αυτό αλλά κατά καιρούς εφημερίδες και περιοδικά μεγάλης κυκλοφορίας έχουν αποδειχθεί σε αγώνα διαφώτισης του ελληνικού λαού σχετικά με τον κίνδυνο που εγκυμονεί η χρήση τους.

Έτσι τα τελευταία χρόνια είδαμε αξιόλογες δημοσιεύσεις συγκλονιστικά ρεπορτάζ, αποκαλυπτικές φωτογραφίες και άλλες έντονες προσπάθειες, που συμβάλουν θετικά στη λύση του προβλήματος. Είναι προς τιμήν του ελληνικού, που διάλεξε και κρατάει αυτή τη θέση και το καταλαβαίνουν αυτό καλύτερα μόνο όσοι ξέρουν πως σε χώρες του εξωτερικού υπάρχουν έντυπα που σχεδόν αποκάλυπτα διαφημίζουν ναρκωτικές ουσίες ή προπαγανδίζουν κιόλας τις εμπειρίες από τα ναρκωτικά.

Παρά όλα αυτά όμως δε λείπουν και τα κρούσματα ανευθυνότητας ή ακόμα και σκόπιμης διαστρέβλωσης της αλήθειας από μέρους ελάχιστης, ευτυχώς μερίδας του τύπου. Είναι π.χ. ορισμένα έντυπα που καταπιάνονται με το θέμα των ναρκωτικών κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αναρωτιέται κανείς που τελικά το πάνε και σε τι αποβλέπουν. Έτσι εύλογα θα μπορούσε ο κριθέννας να υποθέτει ότι εκείνο που ενδιαφέρει τους υπεύθυνους των εντύπων αυτών είναι μάλλον η αύξηση της πώλησης των φύλλων τους παρά η σωστή ενημέρωση του αναγνωστικού τους κοινού.

Τελειώνοντας με τον τύπο θα πρέπει να τονίσουμε πως χρειάζεται απόλυτη υπευθυνότητα η παρουσίαση περιστατικών ή φωτογραφιών που έχουν σχέση με τα ναρκωτικά και τέλεια επίγνωση των αποτελεσμάτων που θα έχει μια άστοχη ή σκόπιμη διαστρεβλωμένη δημοσίευση. Είναι ανάγκη το τελευταίο αυτό να γίνει συνείδηση σε εκδότες και δημοσιογράφους, για να είναι ολόκληρα θετική η προσφορά του τύπου στη σταυροφορία κατά των ναρκωτικών.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του προβλήματος στον
Ελληνικό χώρο

Οφείλουμε να δούμε το πρόβλημα της αντιμετώπισης των τοξικομα-
νών στην ελληνική πραγματικότητα και να το αντιμετωπίσουμε με
ανάλογο πνεύμα.

Στην Ελληνική κοινωνία θετικά στοιχεία είναι.

- α. Έχει την οικογένεια ακόμα σε παλιά, παραδοσιακά και "ασφα-
λή" πρότυπα.
- β. Διατηρεί την "γειτονιά" σε μεγάλη έκταση.
- γ. Παρουσιάζει ασφάλεια σε όλο τον ηπειρωτικό και νησιωτικό
χώρο.
- δ. Δεν έχει πρότυπα "οικογενειών με τις βαλίτσες" που τρέ-
χουν και μετακομίζουν, επειδή τους προσφέρεται ανετώτερη ζωή.
- ε. Παρουσιάζει χαμηλό δείκτη εγκληματικότητας.
- στ. Δεν προσφέρει χώρους ή εκδηλώσεις όπου τα ναρκωτικά θα μπο-
ρούσαν να χρησιμοποιηθούν άνετα, και πο κυριώτερο.
- ζ. Συνειδητοποίησε ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών παίρνει ανη-
συχητικές διαστάσεις, αρκετά νωρίς και κινητοποιήθηκε.
- η. Και τέλος ότι η πολιτική ηγεσία άρχισε να το συνειδητο-
ποιεί και αντιδρά.

Τα αρνητικά στοιχεία της ελληνικής κοινωνίας που θα αποτελέσουν
κάποιο εμπόδιο στην ταχεία αντιμετώπιση είναι.

Ι. Η νοστρηπία του στρουθοκαμήλου θα μας κρατήσει αρκετό και-
ρό πίσω. Αφορά τους γονείς, δασκάλους, φορείς και διοίκηση
και λίγο πολύ όλους μας. Δεν φταίμε, έτσι μάθαμε, όπως και
όλος ο κόσμος. Είναι ένα διεθνές φαινόμενο, που η ομαλή σκέ-
ψη και η ψυχολογία αποδίδει στην αδυναμία της ανθρώπινης φύ-
σης, στη κόμψη και τις υποχρεώσεις της καθημερινής ζωής του
ανθρώπου και στην ανάγκη προσαρμογής-λούφαγμα.

Έτσι η ανασφάλεια μιας βέσης οι φόβοι από γενικώτερα
προβλήματα (σεισμός, πόλεμος) μας κάνουν συντηρητικούς, επιφυλακ-
τικούς, πολλές φορές δειλούς και μόνον όταν ο κίνδυνος περ-
νάει στο κατώφλι μας τότε αναγκαζόμαστε- ευτυχώς έχι πάντα -να
επαναστατήσουμε, να διαμαρτυρηθούμε, να πάρουμε θέση και να
ζητούμε την κεφαλή των εμπόρων και την αυστηρή τήρηση των

νόμων, ξεχνώντας ότι γίναμε όλοι αθελά μας αίτιοι του κακού με την ανεκτικότητα, την απάθεια και την μη πληροφόρηση.

2. Η χαλάρωση της σχέσης του νέου προς την εκκλησία, που για λόγους που δεν μπορούμε να αναπτύξουμε εδώ, προστίθεται στον κατάλογο των αιτίων ανασφάλειας, έλλειψης ιδανικού και άντλησης δύναμης στο νέο και τέλος

3. Η δυσκόλεια αλλαγής νοοτροπίας των αρχών, της απαγκίστρωσης δηλαδή από το πιστεύω, ότι ο ναρκομανής πρέπει να μπει στην φυλακή, γιατί είτε παραδοσιακά καλλιεργήθηκε αυτή η νοοτροπία ή την επιβάλλει η νομοθεσία που ισχύει σήμερα και που τιμωρεί τον χρήστη όπως και κάνει χρήση με τον έμπορο ναρκωτικών.

Τέλος θίγουμε ένα από τα τρωτά των ναρκωμανών που μας έκανε εντύπωση, είναι το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούν.

ΝΤΟΥΜΑΝΙ. Πυκνό σύννεφο καπνού.

ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΗΣ. Βελονάκιας, Ενεσάκιας.

ΒΑΡΒΙΤΟΥΡΙΚΑ. Ζαχαρωτά, κίτρινες ζακέτες, μπλέ διάβολοι, ουρανοί.

ΑΜΦΕΤΑΜΙΝΕΣ. Κουκλίτσες.

ΚΟΚΑΙΝΗ. Κάππα, νυφάδα, χιδόνι, χρυσή σκόνη, πρέζα.

ΚΩΔΕΙΝΗ. Μαθητής.

ΜΟΡΦΙΝΗ. Βεφα, λευκό "ύφασμα", μάρφο.

ΗΡΩΙΝΗ. Άλογο, Ερρίκος, ύλη, Πρέζα. Ηρωϊνομανής. Ρίνας.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ. Χασοδίκης.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ. Σχολείο, Δάσκαλος, Καρακόλια.

ΦΥΛΑΚΗ. Σίδερα, στενή, στρουγκού.

ΜΑΣΤΟΥΡΑΣ. Ο "φτιαγμένος".

ΧΑΡΜΑΝΗΣ. Αυτός που αναμένει τη δόση του, ο στερημένος.

ΠΡΟΛΗΨΗ

Η πληροφόρηση στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη της τοξικομανίας.

Η πρωτογενής πρόληψη απευθύνεται στα άτομα που δεν έχουν κάνει χρήση της ναρκωτικής ουσίας, ενώ η δευτερογενής σε άτομα που κάνουν περιορισμένη χρήση.

Η πρόληψη θα μπορούσε να γίνει με δυο μεθόδους.

- Η πρώτη είναι να περιορίσουμε με κάποιο τρόπο τις ναρκωτικές ουσίες, ώστε να μην μπορούν τα άτομα να τις βρουν και να τις χρησιμοποιήσουν (νομοθετικά μέτρα).

- Η δεύτερη είναι να δώσουμε στα άτομα την δυνατότητα να τις αποφύγουν (κοινωνικά μέτρα, διαφώτιση, εκπαίδευση).

Η πρώτη μέθοδος είναι όχι αρκετή, δεδομένου ότι τα ναρκωτικά είναι πολύμορφα και λόγω του ότι υπάρχουν τα υποκατάστατα με τα οποία μπορεί το άτομο να βρει την ικανοποίηση που ζητάει.

Η δεύτερη μέθοδος είναι αυτή που μας εγγυάται περισσότερο για κάποιο αποτέλεσμα και που φαίνεται πιο ρεαλιστική. Από τη δεύτερη μέθοδο θα συζητήσουμε την πληροφόρηση και την εκπαίδευση με την ευρεία έννοια του όρου. Η πληροφόρηση των ατόμων πάνω στους κινδύνους που διατρέχουν από την χρήση των ναρκωτικών μπορεί να αποτρέψει να το χρησιμοποιήσουν ή αν τα χρησιμοποιούν να περιορίσουν ή να σταματήσουν την χρήση τους. Με την πληροφόρηση λοιπόν επιδιώκουμε να επηρεάσουμε την συμπεριφορά των ατόμων. Δεν είναι όμως τόσο εύκολος ο επηρεασμός της συμπεριφοράς με μόνη τη γνώση, χρειάζεται λοιπόν σε συνδυασμό και παράλληλα με την διαφώτιση και η εκπαίδευση, η διαπαιδαγώγηση. Μια τέτοια μέθοδος πρωτογενούς πρόληψης είναι τα προγράμματα εκπαίδευσης για την υγεία που μπορεί να εφαρμοσθούν στο σχολείο και στην κοινότητα. Στα προγράμματα αυτά δεν απομονώνεται το πρόβλημα της τοξικομανίας αλλά μπαίνει σε ένα γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης για υπεύθυνες επιλογές και αφορά στο σύνολο της συμπεριφοράς.

Μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εκπαίδευσης, για την υγεία, δίδονται οι ευκαιρίες στα νεαρά άτομα να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, τις κοινωνικές δεξιότητες, τις διαπροσωπικές τους σχέσεις, την δυνατότητα να γνωρίσουν τις ανάγκες

τους, να γνωρίσουν τις ικανότητές τους και να λύσουν τα προβλήματά τους.

Γίνεται η προσπάθεια να αναπτύξουν τα παιδιά την ικανότητά τους, να παίρνουν αποφάσεις και να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες των αποφάσεών τους.

Μπορεί η παραπάνω μέθοδος πρόληψης μέσω της εκπαίδευσης να δίνει αποτελέσματα ουσιαστικά και σε βάθος αλλά είναι μακροπρόθεσμη.

Όμως το πρόβλημα των ναρκωτικών υπάρχει σήμερα και ποιά θα πρέπει να είναι η αντιμετώπισή του τώρα μέσα στη γενική σύγχυση που επικρατεί.

Το πρώτο όπλο που διαθέτουμε είναι η πληροφόρηση για τα ναρκωτικά. Αποτελεσματικό όπλο, αλλά επικίνδυνο όπως όλα τα όπλα, όταν δεν τα χρησιμοποιούμε σωστά. Μπορεί εύκολα να έχουμε αντίθετο αποτέλεσμα κινώντας την περιέργεια των ατόμων και να αυξήσουμε έτσι την χρήση των ναρκωτικών, όπως έχει συμβεί σε αρκετές χώρες.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο πότε σε ποιόν και από ποιον θα γίνεται η πληροφόρηση-διαφώτιση, ώστε να είναι αποτελεσματική και ακίνδυνη.

Βασικοί κανόνες και κατευθύνσεις για μια αποτελεσματική πληροφόρηση-επικοινωνία.

Πρέπει να γνωρίζουμε τα εξής.

- α. σε ποιούς θα πρέπει να απευθύνεται.
- β. από ποιούς θα πρέπει να γίνεται.
- γ. ο τρόπος και το περιεχόμενο.

α. Σε ποιούς θα πρέπει να απευθύνεται.

Η διαφώτιση θα πρέπει να είναι επιλεκτική ως προς τα άτομα και να απευθύνεται.

- Στα πρόσωπα που έρχονται σε άμεση επαφή με τα παιδιά, δηλ. γονείς, εκπαιδευτικούς.
- Στα πρόσωπα που έρχονται σε επαφή με νέους που έχουν το πρόβλημα, δηλ. αστυνομικούς, κοιν. λειτουργούς, νοσοκόμες-ους, γιατρούς, δικαστικούς.
- Σε άτομα που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη και την κοινωνική πολιτική.
- Στους νέους,

β. Από ποιούς θα πρέπει να γίνεται.

- Στους γονείς, εκπαιδευτικούς, αστυνομικούς, δικαστικούς, κ.λ.π. η ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται από ειδικούς που γνωρίζουν καλά το θέμα και τις αιτίες τους καθώς και τα προβλήματα της εφηβικής ηλικίας (επιστήμονες της συμπεριφοράς.)

- Στους νέους θα πρέπει να είναι άτομα αποδεκτά που δεν αντιπροσωπεύουν καμιά μορφή εξουσίας και που απολαμβάνουν της εμπιστοσύνης τους. Κατά προτίμηση άτομα νεαρής ηλικίας που γνωρίζουν καλά τα προβλήματα των νέων και έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν μαζί τους. Άτομα σε ορισμένες περιπτώσεις και από τα ίδια τα παιδιά.

γ. Τρόπος και περιεχόμενο.

Το περιεχόμενο πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με την ομάδα-στόχο.

Για τους γονείς.

- Ορισμένες βασικές πληροφορίες για τις ναρκωτικές ουσίες, χωρίς όμως να δίνεται έμφαση στην τοξικομανία γιατί αυτό ενισχύει την τάση που έχουν για διαφοροποίηση του προβλήματος.
- Γνώσεις γύρω από τα θέματα της ανάπτυξης στην παιδική και εφηβική ηλικία, με στόχο να καταλάβουν καλύτερα οι γονείς τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, να μειωθεί η απόσταση μεταξύ γονέων και παιδιών και να διευκολυνθεί ο διάλογος.
- Δημιουργία και διανομή στους κατάλληλους χώρους εντύπων με απλές και ουσιαστικές πληροφορίες.
- Ενίσχυση της προσπάθειας δημιουργίας σχολών γονέων και συμβουλευτικών κέντρων.
- Ενημέρωση και συζήτηση σε μικρές ομάδες.

Για τους εκπαιδευτικούς.

- Οργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης για θέματα ψυχολογίας παιδιού και εφήβου.
- Οργάνωση συναντήσεων εκπαιδευτικών για συζήτηση και προβληματισμό γύρω από τα θέματα που απασχολούν τους νέους.
- Βασικές πληροφορίες για τις ναρκωτικές ουσίες και τις αιτίες που οδηγούν στην χρήση ώστε να μπορούν να τις ενσωματώσουν στην διδασκαλία, την κατάλληλη στιγμή.

Για τους νέους.

- Η ενημέρωση γίνεται μόνο όταν έχει ζητηθεί από τα ίδια τα παιδιά. Να έχει τη μορφή συζητήσεως σε μικρές ομάδες παιδιών.
- Το περιεχόμενο να διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία, τις γνώσεις πάνω στο θέμα και την ενδεχομένη εμπειρία.
- Να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία.
- Να αποφεύγονται οι απαγορευτικές συστάσεις και οι υπερβολικές και ανακριβείς πληροφορίες με στόχο τον εκφοβισμό και τις συναισθηματικές αντιδράσεις γιατί μειώνουν την αξιοπιστία του ομιλητή και του περιεχομένου του μηνύματος.
- Να τονίζονται τα θετικά σημεία από την αποφυγή της χρήσης.
- Το περιεχόμενο να είναι βασισμένο όχι στο ιατρικό μοντέλο που δίνει έμφαση στην ουσία αλλά στο κοινωνικοψυχολογικό, όπου γίνεται περισσότερο συζήτηση για τις ανάγκες που προσπαθούν να ικανοποιήσουν οι νέοι με τα ναρκωτικά καθώς και για τις εναλλακτικές λύσεις.

Η αποτελεσματικότητα της πληροφόρησης εξαρτάται άμεσα από το ποιός είναι ο πομπός, ο δέκτης και από το περιεχόμενο του μηνύματος. Η ιδιομορφία, που παρουσιάζει η προσωπικότητα του έφηβου επιβάλλει μια ιδιαίτερη προσοχή στο χειρισμό αυτής της ομάδας γιατί εύκολα μπορεί να δημιουργηθούν αντιδράσεις, αντίθετες από αυτές που επιδιώκει να δημιουργήσει το μήνυμα που μεταφέρεται.

Πέρα από τις δικές μας προτάσεις που αναφέραμε σαν νοσηλεύτριες για την πρόληψη αναφέρουμε και τις προτάσεις για πληροφόρηση από την εισήγηση της ψυχιάτρου-κοινωνιολόγου Α. Κακκέβη σε κάποια διάλεξη τέτοιων φορέων για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών.

Λέγοντας πλατεια ενημέρωση εννοούμε.

I. T.V. Ραδιόφωνο. Πρόσωπα που γνωρίζουν το θέμα, όχι άνθρωποι με το μικρόφωνο και μόνον αυτό, κάθε εβδομάδα με ομιλίες και ελεύθερες συζητήσεις, Όχι εκπομπές τύπου "μια ταινία μια συζήτηση", όπου η κατάληξη είναι ότι "ο τοξικομανής" ξέφυγε με την θρησκεία και μόνο και μόνο και είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός προτύπου ζωής," αποφυγή δηλ. γενικοτήτων και αμπελοφιλοσοφιών. Μόνο έτσι πλησιάζει ο νέος και συνεργάζεται.

2. Σχολεία και εκπαίδευση γενικά. Σεμινάρια επιμόρφωσης των καθηγητών αλλά και ωρισμένων μαθητών σε κάθε τάξη μετά από κοινή υπέδειξη από τους δασκάλους και από τους συμμαθητές.

Ο Δημοσιογράφος Γ. Κόμης προτείνει.

2. 1. εισαγωγή στα σχολεία του μαθήματος περί ναρκωτικών (θα διδάσκεται από γιατρούς ή νοσηλευτές.)

2. Γιατρός ή νοσηλεύτης επίσης να διδάσκει το ίδιο θέμα με σειρά μαθημάτων - σεμιναρίων στους γονείς και κηδεμόνες και να τους επισημάνει πόσο αποφασιστικό ρόλο παίζουν οι ίδιοι οι γονείς στην καταπολέμηση της μάστιγας.

3. Δεν πρέπει να ντρεπόμαστε ή να φοβόμαστε να μιλάμε για τα ναρκωτικά.

4. Παρ' όλο που το πρόβλημα δεν έχει τις διαστάσεις, που καμμιά φορά του δίνουν οι εφημερίδες, η δημοσιογραφική απύπνιση είναι αναγκαία για να προλάβουμε το χειρότερο.

5. Κυκλοφορία βιβλίου ή πληροφοριακού εντύπου για την ενημέρωση σε όλους τους τομείς του προβλήματος.

6. Συντονισμός των τοπικών φορέων από την τοπική αυτοδιοίκηση με υπεύθυνη και σωστή ενημέρωση ώστε να ευαισθητοποιηθεί το κοινό και ωριμάσει για να δεχθεί κάθε νομοθετική ή θεσμική αλλαγή πάνω στο πρόβλημα των ναρκωτικών.

Βλέπουμε λοιπόν σύμφωνα με αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω πως οσοδήποτε ωραίοι οι νόμοι κι αν ψηφισθούν στην Βουλή, όσο κι αν δουλέψει ο μηχανισμός καταστολής της αστυνομίας, αν δεν υπάρξει παράλληλα μια ολοκληρωμένη πολιτική πρόληψη, όλα τ' άλλα είναι καταγικασμένα ν' αποτύχουν. Η προληπτική πολιτική τόσο στην υγεία όσο και στα άλλα κοινωνικά προβλήματα, όλοι το γνωρίζουμε πως στη χώρα μας, δεν υπήρξε ποτέ. Οι πολιτικοί-μπαλωματζίδες, δηλαδή μπάλωσε λίγο εδώ, μπάλωσε λίγο εκεί, δημιούργησαν το κράτος της Φωρεκώσταινας, όπως πολύ σαφά εκφράστηκε ο λαός μας.

Πρέπει να μπει ένα οριστικό τέλος σ' αυτή την νοστροπία. Με την έκφραση "Πολιτική πρόληψης" εννοούμε τα μέτρα εκείνα που υποχρεούται να πάρει η κυβέρνηση που θα χτυπήσουν το κακό στη ρίζα του: τα αίτια δηλαδή που προκαλούν την τοξικομανία στους νέους. Την ίδια στιγμή πιστεύουμε πως η πολιτεία δεν είναι ακόμα έτοιμη ούτε να πάρει ούτε να υλοποιή-

σει τελεσδίκια μέτρα που αφορούν νεολαιϊστικά προβλήματα.

Αντίθετα προτείνουμε το άνοιγμα άμεσου διαλόγου των αρμοδίων υπηρεσιών με μαθητές και γονείς σε πανελλαδικό επίπεδο. Ειςούτος ο διάλογος δεν θάχει σαν μοναδικό στόχο την υπεύθυνη πληροφόρηση από πλευράς πολιτείας, αλλά και τη διάμρφωση παράλληλα μιας κοινής γλώσσας, που θα ευκολύνει αφάνταστα τη σταδιακή εφαρμογή προληπτικών και άλλων μέτρων για την καταπολέμηση των ναρκωτικών στους νέους. Ταυτόχρονα, η πληροφόρηση θα στοχεύει στο να κάνει συνυπεύθυνους τους νέους πάνω στα δικά τους προβλήματα, ν' αυξήσει δηλαδή την κοινωνική τους συμμετοχή. Τα προληπτικά μέτρα τέλος είναι αυτά που χτίζουν την αυτοάμυνα της κοινωνίας, ενάντια σε οποιαδήποτε τάσεις διάβρωσης της βίας και του εγκλήματος στη περίπτωση μας.

Όλες οι αντιλήψεις, οι πολιτικές και τα μέτρα ενόψει στα ναρκωτικά, θεμελιώνονται πάνω σε δύο αντικρουόμενες απόψεις: Την ποινικοποίηση ή αποποινικοποίηση της χρήσης εθιστικών ουσιών (ναρκωτικών). Στη χώρα μας, ισχύει η ποινικοποίηση. Όσον αφορά την ηρωίνη είχαμε: την πολιτική της Αγγλίας, όπου η χρήση ηρωίνης είναι αποποινικοποιημένη και κατά γενική αντίληψη η τέτοια πολιτική της Αγγλίας, πηγάζει από την εμπειρία της σαν χρόνιου "πρωμηθευτή ναρκωτικών". Η πολιτική αυτή σημαίνει στην πράξη πως ο τοξικομανής γράφεται σε μια ειδική λίστα ηρωϊνομανών σε κάποιο νοσοκομείο της περιοχής του και μπαίνει σε διαδικασία απεξάρτησης.

Αυτό σημαίνει επίσης πως ο ηρωϊνομανής δεν έχει καμιά σχέση με μαφιόζους, αστυνομίες, κυνηγητά και εξευτελισμούς. Είναι μόνο ένας ασθενής που πάει στο γιατρό του για να θεραπευτεί. Η διορατικότητά της πολιτικής αυτής της Αγγλίας φαίνεται καθαρά αν τη συγκρίνουμε με την αμερικάνικη: Οι ηρωϊνομανείς στην Αγγλία ποτέ δεν ξεπέρασαν τους 3.000, ενώ στην Νέα Υόρκη, μονάχα οι ηρωϊνομανείς ξεπέρασαν τις 500.000 πράγμα που συντελεί στο 75 τοις εκατό των εγκληματικών πράξεων στην Νέα Υόρκη, καθώς και στη δημιουργία μιας τεράστιας μαύρης αγοράς, βουτηγμένης στη βία, στην ανθρωπινή εξαθλίωση και τους εξευτελισμούς. Στην Αμερική, η χρήση ηρωίνης είναι ποινικοποιημένη κι έχει καταγγελθεί σε

επίσημα συνέδρια πως ετούτο είναι σκόπιμο.

Όσον αφορά την χρήση του χασίς, σε μερικές χώρες είναι απο ποινικοποιημένη η χρήση του, η δε εμπορία του κατά κανόνα υπόκειται στο νόμο περί "καταστολής ναρκωτικών".

Στη χώρα μας, όλες οι ουσίες είναι ποινικοποιημένες, είτε σαν εμπορία είτε σαν χρήση. Το αποτέλεσμα είναι να ανθεί το μαύρο εμπόριο και η τοξικομανία να απειλεί τα παιδιά μας. Είναι γεγονός πως όταν ένας ηρωϊνομανής αποτοξινωθεί σε κάποιο νοσοκομείο, εδώ ή στο εξωτερικό δεν έχει και μεγάλη σημασία, είναι εντελώς πιθανό πως στην πρώτη ευκαιρία θα ξαναχτυπήσει την ένεση στο κορμί του. Γιατί αυτή η φοβερή έλξη της ηρωΐνης στα θύματά της; Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για καμμία έλξη. Αντίθετα, είναι ο νόμος, ο κατατρεγμένος της πολιτείας, η παρανομία και οι αμέτρητοι εξευτελισμοί που έχει υποστεί ένας τοξικομανής στην προσπάθειά του να προμηθευτεί την ηρωΐνη και είναι αυτοί ακριβώς οι λόγοι που τον έκαναν αθεράπευτη τοξικομανή.

Όταν δηλαδή αποτοξινωθεί σωματικά, δεν σημαίνει πως έχει απαλλαγεί κι από την ψρική και εξαθλίωση στην οποία τον ερχέριζει η τοξικομανία του. Όλες οι έρευνες έχουν αποδείξει πραγματικά, πως ο μεγαλύτερος βαθμός της εξαθλίωσης των τοξικομανών, οφείλεται στους κατατρεγμούς της παρανομίας που αναγκάζονται να ζουν.

Θ Ε Ρ Α Π Ε Ι Α Α Π Ο Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Η

Για την οργάνωση της περίθαλψης των τοξικομανών στη χώρα μας, θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν η 20ετής πείρα στον τομέα αυτόν άλλων χωρών, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει την αυτостоя μεταφορά μοντέλων. Αντίθετα για την καλύτερη λειτουργία, εντελώς απαραίτητη είναι η προσαρμογή των μοντέλων αυτών στις οικονομικοκοινωνικές συνθήκες. Έτσι π.χ. η συνεκτικότητα της ελληνικής οικογένειας, που είναι αρκετά ισχυρή, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, είναι κάτω από ωρισμένες προϋποθέσεις, ένα θετικό στοιχείο στη θεραπεία, που πρέπει να αξιοποιηθεί τόσο για οικονομικούς όσο και για καθαρά θεραπευτικούς λόγους.

Με βάση την εμπειρία των Ευρωπαίων, για να μην γίνει επανάληψη λαθών, για να αποφύγουμε δηλ. τμηματικό και περιστασιακό σχεδιασμό, κάναμε από την αρχή έναν πλήρη και όσο το δυνατόν σφαιρικό σχεδιασμό θεραπευτικής αντιμετώπισης της τοξικομανίας. Την ύπαρξη μιας τέτοιας μελέτης θεωρήσαμε απόλυτα αναγκαία και ανεξάρτητη από τη δυνατότητα υλοποίησης μικρού ή μεγάλου τμήματος του συνολικού πλάνου.

Με βάση τόσο την κοινωνικοψυχιατρική αντίληψη για πρωτοταγή, δευτεροταγή, τριτοταγή πρόληψη, όσο και τις πιο καινούργιες απόψεις για την θεραπεία των τοξικομανών, προτείνεται η δημιουργία των παρακάτω θεσμών, που αναλυτικά φαίνονται στο σχήμα.

I. "ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΑΠΟΤΟΞΙΝΩΣΗ"

Περιλαμβάνει δύο τμήματα με διαφορετικές λειτουργίες που ντιστοιχούν στην φάση I της θεραπείας. Τα τμήματα αυτά είναι:

- Iα Συμβουλευτικός Σταθμός
- Iβ Κλινική Σωματικής Αποτοξίνωσης

Iα. "Συμβουλευτικός Σταθμός"

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός (ΣΣ) είναι ο πρώτος και γι' αυτό πολύ σημαντικός κρίκος στη θεραπευτική αλυσίδα. Εδώ γίνεται η

πρώτη επαφή του τοξικομανούς με τη θεραπεία. Από την επιτυχία της θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό η μελλοντική πορεία.

Τα καθήκοντα ενός τέτοιου Σταθμού είναι πολύπλευρα. Ο ΣΣ θα πρέπει να είναι έτσι οργανωμένος που να μπορεί να επιτελεί τις ακόλουθες λειτουργίες.

I. Συμβουλευτικό έργο

II. Θεραπευτικό έργο (οικογενειακή, ομαδική ή ατομική ψυχοθεραπεία).

III. Πρόληψη.

IV. Επιδημιολογική έρευνα.

- Το κέντρο βάρους όμως στην εργασία ενός τέτοιου σταθμού βρίσκεται στην ενημέρωση και σωστή καθοδήγηση του τοξικομανή.

- Γι αυτό ένα από τα βασικά καθήκοντα των εξειδικευμένων συνεργατών του σταθμού, είναι οι επανειλημμένες συνεντεύξεις με τον τοξικομανή και το άμεσο περιβάλλον του (οικογενειακό).

- Στη διάρκεια αυτών των συνεντεύξεων το TEAM του σταθμού: 1. θα ενημερώσει και θα διαφωτίσει σωστά τον άρρωστο και το περιβάλλον του γύρω από τις θεραπευτικές δυνατότητες που υπάρχουν.

2. θα τον προετοιμάσει ψυχολογικά για τη συμμετοχή του σ' ένα από τα θεραπευτικά κέντρα (προγράμματα).

3. θα σχηματίσει ίδια αντίληψη για τις ιδιαιτερότητες των προβλημάτων του τοξικομανούς και τέλος

4. με βάση όλα τα παραπάνω, θα του προτείνει ένα αυστηρά εξατομικευμένο θεραπευτικό δρόμο. Αυτό σημαίνει π.χ. ό-τι στην περίπτωση ενός νέου με καλή οικογενειακή υποστήριξη και "ελαφρά τοξικομανία" (π.χ. χρήση χασίς σε μικρές ποσότητες), θα τον παραπέμψει στο τμήμα ψυχοθεραπείας του ίδιου σταθμού και όχι οπωσδήποτε στην κλινική για σωματική αποτοξίνωση, που είναι για βαρύτερες περιπτώσεις. Σε άλλες βαρύτερες περιπτώσεις ο ΣΣ θα προτείνει σαν πρώτο μέτρο την εισαγωγή στην κλινική για σωματική αποτοξίνωση. Μετά το τέλος της θεραπείας σε συνεργασία με τους θεράποντες της κλινικής

Σωματικής Αποτοξίνωσης, θα αποφασίσει, αν η παραπέρα θεραπεία (ψυχική εξάρτηση) θα γίνει στην κλινική ημέρας ή στο κλειστό κέντρο.

Όπως γίνεται φανερό μια αποδοτική πορεία για τον άρρωστο, εξασφαλίζεται τότε μόνο, όταν οι θεραπευτές της κάθε φάσης βρίσκονται σε στενή και αρμονική συνεργασία μεταξύ τους. Ειδικότερα μεταξύ ΣΣ και κλινικής, η στενή συνεργασία είναι εντελώς απαραίτητη. Εξ' άλλου για τον σκοπό αυτό, για τον καλύτερο δηλ. συντονισμό ή συνεργασία ΣΣ και κλινικής προτάθηκε η οργανική τους ενσωμάτωση. Δηλ. ο ΣΣ να λειτουργεί σαν "εξωτερικό ιατρείο" της κλινικής αποτοξίνωσης.

Ιβ. Κλινική ή Σωματικής Αποτοξίνωσης

Αποτελεί την αρχή της θεραπείας των τοξικομανών. Εν τούτοις η δημιουργία μόνον μιας τέτοιας κλινικής χωρίς τις υπόλοιπες δομές, θα άφηνε την προσφορά της αναξιοποίητη. Προτείνεται η κλινική αυτή να διαθέτει γύρω στα 15 κρεβάτια και να λειτουργεί σαν ένα είδος σταθμού επεμβάσεως σε κρίσεις. Αυτό σημαίνει την χωρίς όρους εισαγωγή τοξικομανών, όπως επίσης την επανεισαγωγή κάθε ήδη νοσηλευμένου που κινδυνεύει να υποτροπιάσει ή που υποτροπίασε.

Τα πλεονεκτήματα ενός τέτοιου τρόπου λειτουργίας, παρά το μεγάλο ποσοστό επανεισαγωγών (25 τοις εκατό σύμφωνα με στοιχεία του αντίστοιχου Ολλανδικού μοντέλλου), βεβαιώνεται από πολλές σύγχρονες επιστημονικές έρευνες. Στην Ολλανδία λειτουργεί από 2ετίας με επιτυχία ένα τέτοιο μοντέλλο ("DE WEG"), ενώ στη Ζυρίχη ετοιμάζεται αυτή τη στιγμή μια όμοια κλινική, μετά από εισήγηση του καθηγητή UHTENHAGEN.

Η διάρκεια νοσηλείας είναι κατ' ανώτατο όριο 30 ημέρες. Στο διάστημα αυτό γίνεται βασικά θεραπεία των σωματικών συμπτωμάτων της στέρησης και παράλληλα κινητοποίηση του άρρωστου, για τη συμμετοχή του στις επόμενες φάσεις της θεραπείας, που είναι η ψυχική αποεξάρτηση και επανασκοπική επικοινωνία.

Ο τόπος για την ίδρυση του πρώτου "Βερεπαιευτικού κέντρου αποτοξίνωσης" είναι σίγουρα η Αθήνα: 1. Γιατί είναι απαραίτητο να βρίσκεται, σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο. 2. Γιατί το πρόβλημα της τοξικομανίας στην Ελλάδα είναι βασικό πρόβλημα της Αθήνας.

Σαν χώρος προτάθηκε ο χώρος του Γεν. Νοσοκομείου Αθηνών. Για την αυτόνομη ύπαρξη του Κ.Β.Τ. (Κέντρο Βερεπείας τοξικομανών) στα πλαίσια ενός Γεν. Νοσοκομείου συνηγορούν απόλυτα οι παρακάτω λόγοι:

1. Περιορισμένο κόστος λειτουργίας (διοικητικά ή έξοδα φαγητό).

2. Η εργαστηριακή κάλυψη του Κέντρου από τα εργαστήρια του Γεν. Νοσοκομείου.

3. Η διασφάλιση στενής συνεργασίας με τα παθολογικά τμήματα του Νοσοκομείου σε περιπτώσεις βαρέων στερητικών συνδρόμων.

4. Το άγχος του τοξικομανούς για, οτιδήποτε έχει σχέση με ψυχιατρική κλινική.

Προσωρινά όμως μέχρι να ετοιμασθεί στο Γ.Ν.Α. η απαραίτητη υποδομή στο κέντρο Αποτοξίνωσης θα λειτουργήσει στο Ν.Ν.Π.

II. ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

(Ψυχική απεξάρτηση)

Η Βερεπεία στο ίδρυμα αυτό διαρκεί από 8-12 μήνες και αντιστοιχεί στη φάση II της Βερεπείας. Το κέντρο αυτό λειτουργεί με βάση την αρχή της θεραπευτικής κοινότητας.

Εδώ για 12 μήνες σε ένα αυστηρά ιεραρχημένο πλαίσιο συμπεριφερολογικής έμπνευσης, με πολλά όμως κοινωνιοθεραπευτικά και ψυχοδυναμικά στοιχεία, οι έρωστοι θα μάθουν από την αρχή τον "κοινωνικό βίο". Να είναι υπεύθυνοι, να διεκδικούν τα δικαιώματά τους, παράλληλα όμως να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.

Πράγματα καθόλου αυτονόητα για τον τοξικομανή.

Οι προϋποθέσεις για την εισαγωγή σ' αυτό το ίδρυμα είναι

1. Ότι προηγήθηκε σωματική αποτοξίνωση.

2. Ότι ο τοξικομανής διαβέτει τη θέληση και την κινητοποίηση για να ξεφύγει, με την βοήθεια των άλλων από τον φαύλο κύκλο των ναρκωτικών.

Σαν εναλλακτική λύση στο παραπάνω κλείστρο: τμήμα προτείνεται η "κλινική ημέρας για τοξικομανείς". Οι αρχές λειτουργίας και το πρόγραμμα είναι βασικά τα ίδια με αυτά που ήδη περιγράφηκαν. Οι διαφορές είναι δύο βασικά:

1. Εδώ οι άρρωστοι διαβέτουν μια υγιή και έτοιμη για προσφορά οικογένεια.

2. Οι άρρωστοι από το απόγευμα και μετά πηγαίνουν στο σπίτι τους. Σαν τόπος για την κλινική ημέρας προτείνεται κάποιο προάστιο της Αθήνας. Η διαμονή θα διαρκεί 8- 12 μήνες.

III. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Το προστατευόμενο σπίτι ανήκει στην III και τελευταία φάση της θεραπείας, την φάση της επανοσυνωικοποίησης. Το ΠΣ είναι ένα σπίτι κοινοβιακού χαρακτήρα, που διευθύνεται, από μια πεπειραμένη Κοινωνική Λειτουργία. Στη φάση ο θεραπευμένος τοξικομανής ενσωματώνεται σταδιακά στην κοινωνία ζει ανεξάρτητος και αυτόνομος, βοηθιέται όμως από την Κοιν. Λειτουργία στην εύρεση εργασίας και σε άλλα τυχόν προβλήματα. Αναφέρουμε εδώ σαν πρώτη φάση το θεραπευτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για εξαρτημένα άτομα από φαρμακευτικές ουσίες. (σχήμα).

Από απόψεις φαρμάκων τα κυριότερα που χρησιμοποιούνται κατά την θεραπεία των τοξικομανών είναι.

LIBRIUM-(ηρεμιστικό), ALOPERIDIN (αντιψυχωσικό), TAVOR (ηρεμιστικό), VALIUM (ηρεμιστικό), και πολλά άλλα ηρεμιστικά ανάλογα με την κατάσταση που βρίσκεται ο τοξικομανής. Ειδικά για την

θεραπεία των κατασταλτικών χρησιμοποιείται α) η μέθοδος Πεντο-
βαρβιτάλης και β) η μέθοδος φαινοβαϊβιτάλης, ενώ για την θε-
ραπεία των οπιούχων χορηγούμε ανάλογα θεραπευτικά σχήματα με-
βαδόνης. Πάντως σύμφωνα με πληροφορίες από το Υπουργείο Υγείας
και Πρόνοιας, έχει αρχίσει ήδη να υλοποιείται το πρόγραμμα
θεραπείας του Ζαφειριάδη και τα πρόσφατα κυβερνητικά μέτρα
είναι.

Κέντρο Σωματικής Αποτοξίνωσης.

Ηθμός του Κέντρου αυτού είναι ο Συμβουλευτικός Σταθμός στα
Εξάρχεια της Αθήνας, ο πρώτος κρίκος στην θεραπευτική αλυσί-
δα και η πρώτη επαφή του εξαρτημένου με το πρόγραμμα αποθε-
ραπείας. Αντιλαμβάνεται κανείς την σημασία του, μια και είναι
η πρώτη εικόνα του προετοιμασμένου "να θεραπευτεί" εξαρτημένου
και φυσικά μια καλή εντύπωση τον προετοιμάζει ζεστά για την
έναρξη ενός σχήματος αποθεραπείας ενώ μια αρνητική στάση τον
απομακρύνει και τον σπρώχνει ακόμα πιο "περιθωριακά."

Στο ενημερωτικό έντυπο του Κέντρου βλέπουμε τα παρακάτω στοι-
χεία του 1981.

- 3-5% έρχονται για να κάνουν Σωματική Αποτοξίνωση.
- 3-5% για να δουν αν υπάρχει δυνατότητα "εξωτερικής" Θεραπείας.
- 3-5% για να βρουν βοήθεια στην αναζήτηση εργασίας ή γιατί
έχουν έντονο πρόβλημα στέγης.
- 4-6% για να βρουν με την βοήθεια του Σ.Σ φάρμακα.
- 20-30% γιατί τους έστειλαν οι γονείς ή άλλα κοντινά τους
πρόσωπα.
- 12-20% για να βοηθηθούν στην επίλυση νομικών προβλημάτων.
- 2% μόνο γιατί είναι οριστικά αποφασισμένοι να κάνουν μια
μακρόχρονη θεραπεία.
- 30-40% για να πληροφορηθούν απλά για τις δυνατότητες θε-
ραπείας που υπάρχουν.

Ο ρόλος λοιπόν του Σ.Σ είναι σημαντικός και αποβλέπει στην
κινητοποίηση των εξαρτημένων για θεραπεία. Ειδικότερα στο-
χεύει σε .

- α. Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης.
- β. Λεπτομερειακή ενημέρωση πάνω στο ειδικό θεραπευτικό πρό-
γραμμα.
- γ. Σε περίπτωση που συμφωνηθεί η εισαγωγή στο Κέντρο Σω-

ματικής αποτοξίνωσης Ιον ενημέρωση στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Κέντρου Σωματικής Αποτοξίνωσης, 2ον εξέταση από τον γιατρό του Σ.Σ.

δ. Συμβουλευτικό έργο σε περίπτωση νομικών προβλημάτων.

ε. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, νοσηλεία σε Γενικό Νοσοκομείο, ο Σ.Σ. βοηθάει στην εξασφάλιση θέσης και την εισαγωγή, περιλαμβάνει.

1) Τμήμα διαλογής.

2) Τμήμα ψυχοθεραπείας.

3) Τμήμα κοινωνιοθεραπείας.

Συνολικά στελεχώνεται από δυο κοινωνικούς λειτουργούς, τρεις ψυχολόγους, δυο ψυχιάτρους, ένα ψυχαναλυτή και ένα νομικό Σύμβουλο.

Το κέντρο σωματικής αποτοξίνωσης άρχισε να λειτουργεί τον Αύγουστο σε μια από τις πτέρυγες του κτηριακού συγκροτήματος Νταού Πεντέλης, 27 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας, με δαπάνη τριών εκατομμυρίων για την οργάνωσή του. Μπορεί να καλύψει 15-20 νέους και νέες, και άρχισε με ηλικίες των 17-23 χρόνων, χρηστών, "σκληρών" ναρκωτικών. Βρίσκεται μέσα στο πράσινο, τον καθαρό αέρα και φιλοξενεί τους νέους σε ένα καθαρό και "εκπαιδευτικού ξενοδοχειακού τύπου" περιβάλλον.

Η διαβίωση γίνεται με όρους, κανονισμούς, πειθαρχία, αφού ελεγχθεί σοβαρά η κάθε περίπτωση, έτσι ώστε να υπάρχει κάποιος κοινός γνώμονας για όλους που θα υποβληθούν σε θεραπεία.

Κύριοι θεραπευτικοί στόχοι είναι.

α) Αντιμετώπιση σωματικού στερητικού συνδρόμου.

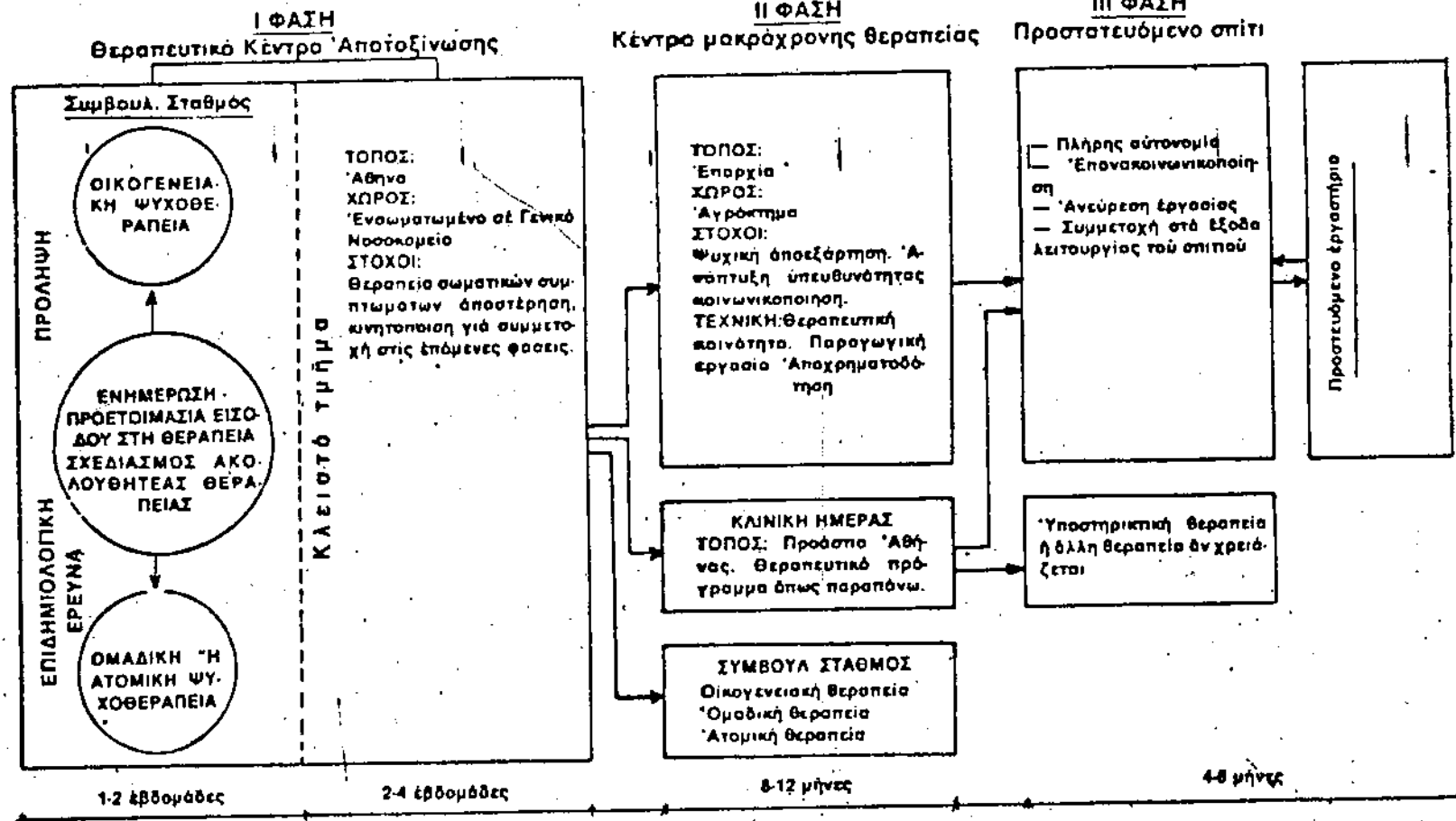
β) Κινητοποίηση για συμμετοχή στις επόμενες φάσεις του "Ειδικού Θεραπευτικού προγράμματος."

γ) Εξοικίωση στις αρχές λειτουργίας της θεραπευτικής κοινότητας.

δ) Έλεγχος- αξιολόγηση κινήτρου για συμμετοχή στη II φάση του προγράμματος.

Οργανώνει τρεις περιόδους. Ιη) Από 1-6 μέρα (ελαστικότητα, ομαδικότητα.)

2η) Από 12 μέρα μέχρι II φάση(έλεγχος βαθμού κινητοποίησης, ετοιμότητα για την επομένη φάση.)

160

3η) Από 6-24 μέρα (υποχρεωτική συμμετοχή, αρχές θεραπευτικής κοινότητας.

Επικεφαλής του προγράμματος είναι ο Ψυχίατρος Φοίβος Ζαφειρίδης, εκπαιδευτικός στην Γερμανία και Ολλανδία που μαζί με τον κ. Ζάχο ψυχολόγο και το λοιπό Ιατρικό και Νοσηλευτικό προσωπικό δίνουν τον εαυτόν τους για την υπόθεση αυτή. Ευχή όλων μας είναι το πρόγραμμα αυτό να καρποφορήσει μετά την ολοκλήρωση και των υπόλοιπων φάσεων, ώστε εξαρτημένοι και γονείς να βλέπουν με αισιοδοξία την πραγμάτωση των δύσκολων "άπιαστων" κάποτε ανείρων τους, την σωστή επανακοινωνικοποίηση.

1) Ναρκωτικά σήμερα.

Τύπος. "Ναυτικά Χρονικά" Ε.Π.Ε. Δημ. Ππούκη Πειραιάς 1983.

Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

2) Τμήμα ναρκωτικών.

3) Θεραπευτικό Πρόγραμμα Υ.Π.Υ.Κ.

Ψυχίατρος Ζαφειρίδης Φοίβος.

Υπεύθυνος υλοποίησης προγράμματος.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.

Όταν ο τοξικομανής τελειώσει όλη την διαδικασία θεραπείας αυτό συχνά θεωρείται σαν τέλος της υπόθεσης. Πως δηλαδή μετά από ένα ορισμένο χρόνο μακριά από κάθε επαφή με τα ναρκωτικά, όλα βαίνουν "κατά ευχήν." Στην πραγματικότητα τώρα είναι που αρχίζει η πιο δύσκολη φάση πραγματικής εξόδου από την τοξικομανία, γιατί τώρα είναι που θα πρέπει να φτιάξει δεσμούς με την κοινωνία, είτε σαν εργαζόμενος, είτε σαν μέλος της, στη θέση της παρέας των τοξικομανών που τόσο καιρό έζησε μαζί τους. Ετούτη η νέα πραγματικότητα βάζει τον πρώην τοξικομανή μπροστά σε μεγάλες δυσκολίες. Στο επόμενο βήμα προς την απελευθέρωση από το δηλητήριο, θα πρέπει να γίνει αποδεκτός από το κοινωνικό περιβάλλον, πράγμα καθόλου εύκολο και αυτό είναι η μεγάλη ευθύνη της κοινωνίας. Σε αυτό το σημείο ο πρώην τοξικομανής ζει όχι μόνο δύσκολα, αλλά και σε μια περίεργη σύγχυση.

Εδώ είναι που ζει σε ένα απόλυτο περιθώριο, στην δική του απόλυτη μοναξιά. Ο πρώην τοξικομανής βρίσκεται τώρα στην εύθραστη ζώνη, στο περιθώριο δηλαδή δυο πολύ διαφορετικών τρόπων ζωής. Η σύγκρουση αυτών των δυο αντίθετων τρόπων ζωής μπορεί να εκφραστεί σαν "σύμπτωμα του περιθωρίου" (ευρεθιστικότητα, υπευαισθησία, έντονο αίσθημα μοναξιάς, αίσθημα διπλής ταυτότητας, υπεραυτογνωσία, και πιθανόν υπερκοινωνική συμπεριφορά, υπερβολική ευγένεια, συνέπεια.)

Ο τοξικομανής που είναι καθ' οδόν προς την κοινωνία, βρίσκεται σε μια τέτοια σύγκρουση μετάβασης, όπως περιγράφηκε συνοπτικά πιο πάνω. Είναι διαρκώς αβέβαιος και αμήχανος μέσα στο καινούργιο μεταβατικό ρόλο του. Αυτό του δημιουργεί μια ιδιόμορφη υπερευαισθησία με τον τρόπο που του συμπεριφέρονται. Μια συνηθισμένη μικροσύγκρουση ρουτίνας ή η παρατήρηση μπορεί να τον κάνει να νιώσει σαν μη αποδεκτός από το κοινωνικό περιβάλλον. Μια συνηθισμένη αποτυχία σε κάτι, μπορεί να τον σπρώξει εύκολα σε πτωχισμό. Για αυτό χρειάζεται αμέριστη υποστήριξη και ενθάρρυνση από τους πιο κοντινούς του, ώσπου να αποκαταστήσει την χαμένη και καταστραμμένη αυτοπεποίθησή του. Δυστυχώς όμως στην Ελλάδα δεν υπάρχει κάποιο κέντρο αποκατάστασης. Για να φθάσουμε στο σημείο να λέμε ότι ένας τοξικομανής είναι έτοιμος για να βγει στην κοινωνία " να αποκατασταθεί" πρέπει να έχουν γίνει.

- 1) Η σωστή πληροφόρηση-ενημέρωση στο κοινό και ειδικότερα σε οικογένειες πασχόντων για την αντιμετώπιση αυτών των ανθρώπων.
- 2) Τα ολοκληρωμένα συστήματα θεραπείας.

Οπωσδήποτε θα πρέπει να συνειδητοποιήσει ο καθένας μας ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι τίποτα άλλο, παρά μόνο "θυμάτα" που πρέπει να δουν κάποτε στον ήλιο μοίρα, να βγαίνουν στην κοινωνία και να συνεργαστούν και να παράγουν όχι μόνον για αυτούς αλλά και για μας.

Εδώ είναι λοιπόν το έργο μας. Το έργο του Νοσηλεύτη, της Νοσηλεύτριας που θα πρέπει να επαγρυπνεί, να λέει, να συμβουλεύει, σε κάθε γωνιά, σε κάθε σημείο, σε κάθε σπίτι, σε κάθε ομάδα που τυχόν θα παραβρίσκεται, Να αγκαλιάζει τους τοξικομανείς, να τους ενθαρρύνει, να τους αναπτρώνει, και να τους δίνει λύση και μια αρχή για το σωστό ξεκίνημα.

ΡΟΛΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑΣ-ΤΟΥ

Η νοσηλεύτρια-της σφείλει να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις του, οι οποίες πρέπει να είναι πολλές γύρω από το πολύπλοκο αυτό θέμα των ναρκωτικών, για να βοηθήσει τους ανθρώπους που ζουν στο άμεσο τουλάχιστον περιβάλλον της, συγγενείς και φίλους. Είναι ένας ρόλος δύσκολος αλλά επιβεβλημένος.

Μπορούμε να χωρίσουμε τη δουλειά της Νοσηλεύτριας-τη σε διάφορα στάδια.

I. Αρχίζουμε από εκείνο της πληροφόρησης-πρόληψης.

Το πεδίο πάνω στο οποίο πρέπει να δουλέψει είναι μεγάλο, η διαφώτιση κυρίως είναι ανάγκη να στρέφεται προς τους νέους και να είναι προπάντων ειλικρινής.

Πρέπει να ξέρει το τρόπο, να βρει τις κατάλληλες λέξεις για να δώσει στο καθένα, να καταλάβει σωστά, τον κίνδυνο που απορρέει από τη χρήση των ναρκωτικών και οδηγούν το άτομο στο θάνατο. Επίσης καλά είναι να παρουσιάζει όλη την αθλιότητα στην οποία καταντά ο άνθρωπος λόγω εξαρτήσεως του από τα ναρκωτικά. Μια αθλιότητα που σχετίζεται με την ατομική του αλλά και την κοινωνική του υπόσταση.

Οι αγροτικές κοινότητες φαίνεται να έχουν μεγαλύτερη την ανάγκη διαφώτισης και ενημέρωσης πάνω στο θέμα των ναρκωτικών που είναι η μάστιγα της σημερινής κοινωνίας.

Είναι αλήθεια και πως σήμερα υπάρχουν κοινότητες οι οποίες δεν διαθέτουν ούτε μια τηλεόραση για να ενημερώνονται, μπορεί όμως να έχουν κάποιο ραδιόφωνο, αλλά και αυτές τις περισσότερες φορές φαίνεται να το χρησιμοποιούν για διασκέδαση και τίποτα παραπάνω. Από αυτές τις κοινότητες φαίνεται να έχουμε και τα περισσότερα κρούσματα χρήσης ναρκωτικών. Αγόρια και κορίτσια από αυτές τις κοινότητες βέλοντας να κάνουν κάποια καλύτερη ζωή και να αποκτήσουν την δικιά τους ελευθερία, φεύγουν για τις μεγάλες πόλεις και χωρίς να βέλουν οδηγούνται σε αυτό τον δρόμο μόνο και μόνο γιατί δεν γνωρίζουν καλά την ζωή.

Ο δάσκαλος που μπορεί να υπάρχει σε αυτές τις κοινότητες δεν πέρνει την πρωτοβουλία να κάνει την ενημέρωση σε αυτό το θέμα ίσως γιατί δεν έχει την διάθεση και δεν το βλέπει σκόπιμο επειδή το επίπεδο αυτών των ανθρώπων είναι

χαμηλό και δεν καταδέχεται να επικοινωνήσει με τους ανθρώπους αυτούς.

Το πρώτο ερέθισμα που θα δώσει είναι κάποια ανακοίνωση που θα κολλήσει στην τζαμαρία κάποιου καφενίου με την βοή- του Προέδρου. Αυτή η ανακοίνωση γίνεται γνωστή σε όλους τους κατοίκους. Ο χώρος δε της συγκέντρωσης αυτών των ανθρώπων είναι το Δημοτικό Σχολείο. Η Νοσηλεύτρια-της πρέπει να είναι επιδέξια στην επικοινωνία γιατί η επιτυχία στην εργασία της, εξαρτάται από την ικανότητα αναπτύξεως σχέσεων με τους άλλους ανθρώπους. Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία, είναι ότι η Νοσηλεύτρια-της πρέπει να προσαρμοστέ όσες γνώσεις και αν έχει στο επίπεδο των ανθρώπων της κοινότητας αυτής. Ο τρόπος με τον οποίο θα ομιλεί πρέπει να είναι απλός και κατανοητός.

Εκείνο που θα προσελκύσει το ενδιαφέρον αυτών των ανθρώ- πων είναι η εξωτερική εμφάνιση της Νοσηλεύτριας-του, πρέπει α- κόμη να είναι απλή, σοβαρή ευχάριστη, εχέμυθη, όχι κουραστική συνεργάσιμη, και καθόλου απότομη.

Σε αυτή την ομάδα δεν θα μιλήσει π.χ. για το L.S.D. αλ- λά θα πρέπει να τους προβληματίσει με κάποιες αφίσες και κά- ποια σλαϊτς που έχει να προβάλλει. Αν υπάρχουν γράμματα, στις αφίσες και τα σλαϊτς θα πρέπει να είναι μεγάλα και καθαρά μην τυχόν κάποιος έχει πρόβλημα με τα μάτια του, επίσης η φωνή της πρέπει να είναι καθαρή και στην ένταση που πρέπει γιατί μπορεί να υπάρξουν άτομα που δεν ακούνε καλά. Θα φροντίσει να μην υπάρχει μονόλογος, αλλά διάλογος που η έ- δια επιδιώκει υποβάλλοντας σε αυτούς τους ανθρώπους ερωτήσεις μικρές και κατανοητές.

Αν μπορεί να καλύψει τα έξοδα κάποιου έργου που μπορεί να προβληθεί γύρω από τα ναρκωτικά και που θα μπορούσε να κριθεί αναγκαίο από αυτήν καλό θα ήταν να γί- νει. Αφού η ομάδα αυτή προβληματίζεται με αυτά που θα προβάλλει η Νοσηλεύτρια-της το επόμενο βήμα που θα κάνει εί- ναι να βίξει το τσιγάρο-κάπνισμα θα πρέπει να τους πείσει πως το τσιγάρο ήταν εκείνο που οδήγησε πολλά άτομα να κά- νουν χρήση ναρκωτικών, γιατί προσφέροντας κάποιος έστω και φίλος μας ακόμα που δεν τον γνωρίζουμε καλά, ένα τσιγάρο

μας δημιουργεί την επιθυμία, για άλλο ένα τσιγάρο και αργότερα για κάτι άλλο και έτσι ο φίλος μας μας οδήγησε στον θάνατο. Η Νοσηλεύτρια-της αν τύχει και κερδίσουν τα άτομα της ομάδας την εμπιστοσύνη της ίσως να βοηθήσει και σε άλλα πολλά προβλήματα.

Μπορεί να υπάρξουν άτομα που κερδίζοντας την εμπιστοσύνη της και την συμπάθεια της να της ομολογήσουν ότι οδηγήθηκαν στο δρόμο των ναρκωτικών μόνο και μόνο γιατί είχαν οι γονείς τους συνεχείς διαμάχες και θεώρησαν τα ναρκωτικά λύση του προβληματός τους. Άρα λοιπόν ευθύνεται και ο καθένας από τους γονείς για την κατάντηα του παιδιού του.

Τα ναρκωτικά όμως δεν αποτελούν λύση των προβλημάτων του ανθρώπου. Σε αυτό το σημείο μπορεί να σταθεί και να δημιουργηζωντανό διάλογο, μια ανθρώπινη σχέση που θα τους βοηθήσει σε δύσκολες στιγμές προβληματισμού, εκδήμη και απελπισίας.

Η ψυχική δηλαδή επικοινωνία του Νοσηλευτή-τριας με τους άλλους ωφελεί πολύ. Οι γνώσεις του γύρω από την ψυχολογία του βοηθούν στην προσέγγιση του προβλήματος του συνανθρώπου και ο διάλογος του μπορεί να δώσει διέξοδο στον ασφυκτικό χώρο του άλλου.

2. Εκεί όμως που ο ρόλος μας είναι πολύ σημαντικός και καθοριστικός είναι στην αντιμετώπιση των ίδιων των ναρκωμανών, όταν μπαίνουν στο Νοσοκομείο για αποτοξίνωση. Γενικώς η συμπεριφορά και επιζήμια και εσφαλμένη είναι για τους ανθρώπους αυτούς. Στα παλαιότερα χρόνια, ο ναρκωμανής ήταν άαβρωπος χωρίς επιδιώξεις, χωρίς οικογένεια, αποδιωγμένος ή ο ίδιος απομακρυσμένος μόνος του από το κοινωνικό σύνολο ζούσε συντροφιά με το "συνάφι του" και μοναδικό μελήμά του άπομενε η εξασφάλιση της δόσης του.

Σήμερα όμως τα πράγματα είναι διαφορετικά. Οι σύγχρονοι ναρκωμανείς είναι άτομα που ανήκουν σε όλα τα κοινωνικά στρώματα. Πολλοί απ' αυτούς, κινούνται άνετα στο χώρο της μόρφωσης και της τέχνης ή έχουν ένα σταθερό επάγγελμα, δημιουργούν οικογένεια και συμμετέσχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή. Προσπαθούν βέβαια με κάθε τρόπο να απεκρύψουν από τον κύκλο των γνωστών

τους το πάθος τους για τα ναρκωτικά, γιατί ξέρουν καλά πόσο πόσο θα τους στοιχίσει η στάμπα του ναρκομανή. Έτσι όσοι καταφέρνουν να περάσουν απαρατήρητοι, δεν αντιμετωπίζουν σχεδόν κανένα πρόβλημα στις σχέσεις τους με τους άλλους, μια και θεωρούνται υγιή και φιλοσοφικά άτομα.

Υπάρχει όμως και η άλλη πλευρά. Είναι τα άτομα εκείνα που για διάφορους λόγους δεν καταφέρνουν να κρατήσουν κρυφή τη συνήθειά τους αυτή και από κει και ύστερα χαρακτηριζόμενοι για ναρκομανείς- όχι ίσως στους φακέλλους της Αστυνομίας, αλλά στο περιβάλλον τους- αντιμετωπίζουν ένα σωρό προβλήματα στις σχέσεις τους με τους άλλους.

Οι άλλοι (φίλοι, συγγενείς) είτε αποφεύγουν τις συναναστροφές μαζί τους, είτε έμμεσα αφήνουν να φανεί ότι αυτοί είναι επιζήμιοι για την οικογένεια, την δουλειά το σχολείο, την παρέα.

Αυτή ακριβώς η συμπεριφορά είναι και χαρακτηριστική βολή για το ναρκομανή. Την ερμηνεύει εχθρική στάση της κοινωνίας γενικότερα απέναντί του, με αποτέλεσμα να κλεινεται στον εαυτό του, να αποκόβεται από το κοινωνικό σύνολο, να επιζητάει μόνο την παρέα των δικών του νοιώθοντας έτσι μια έντονη αντιπάθεια, πολλές φορές και μίσος, για όλους εκείνους που δεν είναι ομοιοί του.

Αυτοί οι άνθρωποι χρειάζονται κατανόηση, συμπάθεια, αγάπη, τρυφερότητα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι είναι ασθενείς. Αυτό είναι απόλυτο αν βέλουμε να βοηθήσουμε σωστά. Προσοχή λοιπόν από κοντά οι ασθενείς για να μπορούμε να ελέγχουμε κάθε τους κίνηση.

"Ναι στην καταπολέμηση των ναρκωτικών, όχι όμως στο αμελίκτο κατηγορώ κατά των θυμάτων τους".

Με αυτή τη σκέψη ξεκινάει ένας αγώνας προσεγγίσεως. Ο ασθενής μας πρέπει να μας εμπιστευθεί. Αυτό είναι πρωταρχικό για να πετύχει η θεραπεία. Διότι καμμία θεραπεία δεν πετυχαίνει, αν ο άρρωστος δεν θέλλει να θεραπευτεί.

Και προς Θεού, ποτέ μην αφήσουμε τους τοξικομανείς να πιστέψουν ότι τα πάντα έχουν τελειώσει για αυτούς. Πρέπει να τους δείξουμε με οποιοδήποτε τρόπο ότι είναι και θα είναι ικανοί για οτιδήποτε.

Η Νοσηλεύτρια-της πρέπει να φέρεται με ευγένεια και μεγάλη λεπτότητα. Το παραμικρό μπορεί να τον πληγώσει. Χρειάζεται συμπαράσταση. Ύψος ο τρόπος της συμπεριφοράς της να είναι τέτοιος που να μην δείχνει την παραμικρή αποξένωση ή αποκοπή του εαυτού της και της κοινωνίας που αντιπροσωπεύεται από την κοινωνία των ασθενών των ναρκομανών. Διότι αυτή η απομόνωση που νοιώθουν και η αποκοπή τους οδηγεί τις περισσότερες φορές στην αυτοκτονία.

Επίσης ο συμβουλευτικός χαρακτήρας της αντιμετώπισης τους να μην είναι προσβλητικός, αλλά απλώς να δείχνει μέσα από αυτόν το ενδιαφέρον του για την αποκατάσταση της υγείας του. Να είναι πρόθυμος να τους ακούει και να προσπαθεί μαζί τους να επιλύσει τα τυχόντα προβλήματά τους που θα τους εμπιστευθούν.

Καλείται λοιπόν η Νοσηλεύτρια-της να παίζει ένα ρόλο δύσκολο, αλλά που βοηθάει αυτούς τους ανθρώπους μαζί με την φαρμακευτική αγωγή, να βγουν από το περιθώριο που έχουν καταδικασθεί, άρρωστα άτομα μέσα στην κοινωνία.

Α Π Ο Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Η

Αυτό το σημείο είναι το πιο σπουδαίο και το πιο ευαίσθητο:

1. Η αποκατάσταση των ατόμων αυτών γίνεται από το κέντρο ημέρας. Το οποίο δέχεται εξαρτημένα άτομα από τα ναρκωτικά και έχουν ανάγκη για εντατική θεραπεία. Αυτός ο χώρος στον οποίο μπορούν να παραμείνουν νεαρά εξαρτημένα άτομα πρωές ή απογευματινές ώρες θα πρέπει να είναι μεγάλος, ζεστός και ευχάριστος.

2. Να δίνεται στα άτομα αυτά η ευκαιρία για ομαδικές συζητήσεις με τις οποίες τα νεαρά άτομα συνειδητοποιούν τις ι-

σχυρές και αδύνατες πλευρές του εγώ, ενώ συγχρόνως αποκτούν συνείδηση της ενταξέως τους σε μια ομάδα.

3. Να προσφέρεται η δυνατότητα για διάφορες ασχολίες με σκοπό να δημιουργήσουν ένα θετικό βίωμα, μετατρέποντας βαθμιαία την παθητική στάση απέναντι στη ζωή, σε ενεργητική. Τα προγράμματα που θα υπάρχουν να είναι τέτοια ώστε να περικλείουν τον κίνδυνο της επιστροφής των νέων στις παλιές συνήθειες και ομάδες. Όλα αυτά τα φροντίζει η Νοσηλεύτρια-της.

Σημαντική επίσης είναι η πληροφόρηση από πλευράς Νοσηλεύτριας-τη πάνω σε θέματα ΑΣΗΨΙΑΣ-ΑΝΤΙΣΗΨΙΑΣ. Πολλές επιπλοκές και πολλοί θάνατοι δημιουργούνται από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών με διάφορα άσηπτα αντικείμενα που προκαλούν μολύνσεις και από το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται τα ίδια αντικείμενα από πολλά άτομα, μεταδίδοντας έτσι ο ένας την ασθένεια του στον άλλον. ΠΡΟΣΟΧΗ λαιπόν μην προσβέτουμε στο κακό το χειρότερο.

Η σωστή ενημέρωση των γονιών και η κατανόηση του προβλήματος θα βοηθήσουν τον τοξικομανή τόσο στην θεραπεία όσο και στην αποκατάσταση. Είναι αλήθεια πως οι αρρωστημένες οικογένειες που συντέλεσαν στο να γίνει κάποιος τοξικομανής, θα πρέπει να τους δώσουμε να καταλάβουν ότι τα παιδιά τους, δεν παύει να είναι παιδιά τους και ότι χρειάζονται κατανόηση και υποστήριξη. Με τη σωστή βοήθειά τους και με την αγάπη τους θα τα κρατήσουν κοντά τους και δεν θα τα χάσουν ποτέ.

Πιστεύουμε ότι και εμείς ο κλάδος των Νοσηλευτών θα πρέπει να περάσουμε κάποιο χρόνο, σε ειδική εκπαίδευση όσο αφορά την αντιμετώπιση και τη θεραπεία των τοξικομανών για να μπορέσουμε να προσφέρουμε κάτι περισσότερο και καλύτερο, ελπίζουμε ότι και αυτό θα το καταλάβουν οι επεύθυνοι και ότι θα γίνει κάποια μέρα πραγματικότητα.

Τέλος όλοι μας θα πρέπει να καταλάβουμε τα κύτταρα της κοινωνίας μας, ότι οι ναρκωμανείς, είναι τα θύματα, είναι οι

δυστυχημένοι που θέλουν αγάπη, συναδέλφωση και ομαλότητα και άλλοι είναι εκείνοι που θέλουν κυνήγι, τιμωρία και περιφρόνηση. Εμπρός λοιπόν αγώνας και πάλι αγώνας για να φτιάξουμε μια κοινωνία όμορφη, μια κοινωνία ειρηνική και βιώσιμη, χωρίς ναρκωτικά.

Τέλος έχουμε να κλείσουμε μαζί με τις προτάσεις που έχουμε αναφέρει η πολιτεία να αναλάβει υπεύθυνα την οργάνωση σεμιναρίων για την σωστή ενημέρωση των Νοσηλευτριών πάνω στο θέμα των ναρκωτικών.

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Είναι γεγονός ότι τα ναρκωτικά, εξασθενίζουν την προσωπικότητα του ατόμου, είναι επικίνδυνα και πρέπει να ελεγχθούν. Άλλο τ' όσο είναι γεγονός ότι ο τρόπος αντιμετώπισης τους σήμερα είναι λαθεμένος. Σήμερα, η προσπάθεια να περιορισθεί η χρήση τους, στηρίζεται στην καταστολή, στις δίκες, στις φυλακίσεις, στην τρομοκρατία. Οι μεγαλέμποροι του "λευκού θανάτου" διαφεύγουν συνήθως την σύλληψη, και αυτοί που αποτελούν πάντα το "θύμα" είναι μερικοί άτυχοι νέοι, που θέλησαν από περιέργια να δοκιμάσουν λίγο χασίς. Θα πρέπει λοιπόν να στραφούμε όλοι μας, εναντίον των εμπόρων των ναρκωτικών και όχι εναντίον των παιδιών εκείνων που η κοινωνία μας, η κοινωνία της χυδαίας κατανάλωσης και της πνευματικής μιζέριας τα έσπρωξε εκεί.

Τα παιδιά εκείνα θα πρέπει να τα αγκαλιάσουμε, να τους προσφέρουμε σωστή θεραπεία και να τους δώσετε εκείνα τα ερεθίσματα για μια κοινωνική αποκατάσταση.

Στο τέλος-τέλος ακόμα θα πρέπει να αναγνωρίσουμε την ανάγκη μιας ορισμένης εξάρτησης και να τους παρέχουμε το ναρκωτικό φάρμακο με ελεγχόμενο τρόπο από ειδικές κλινικές.

Έτσι θα αποφύγουμε την εγκληματικότητα που έχει ανέβει στα ύψη και το ποσοστό της το μεγαλύτερο γίνεται από τοξικομανείς που ψάχνουν τη "δόση τους"

Στο τέλος δεν θα πρέπει να ξεχνάμε όλοι μας και όλοι εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για αυτή την "τραγωδία" πως σωστή πρόληψη σημαίνει θάνατος για τα ναρκωτικά.-

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1.	Πρόλογος.	σελίδα	1
2.	Εισαγωγή.	σελίδα	3
3.	Ιστορική αναδρομή.	σελίδα	4,5,
4.	Επιδημιολογικά Στοιχεία.	"	6,7,8
5.	Στοιχεία ναρκωτικών Στον Ευρωπαϊκό Χώρο	"	8,9,10
6.	Πηγές παραγωγής Ναρκωτικών .	"	10,
7.	Το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί με.	"	11,12
8.	Εξωκρατικές πηγές.	"	12,13
9.	Παράνομες πηγή παραγωγής ναρκωτικών.	"	13,14
10.	Φυσικά Ναρκωτικά, Όπιο, Μορφίνη, ,	"	14,15,16,17
11.	Ημισυνθετικά Ναρκωτικά. Ηρωίνη,Κοκαΐνη, Χασίς, L.S.D.	"	17,18,19,20
12.	Συνέπειες από την χρήση ναρκωτικών.	"	20,21,22,23
13.	Ναρκωτικά και AIDS.	"	23,24
14.	Αίτια που οδηγούν τους νέους στην λήψη ναρκωτικών "	"	25,26,27
	28,29,30,31,32,33,34,35.		
15.	Πόσο φτάνε οι παρέες.	"	35,36,37
			38,39
16.	Αίτια που οδηγούν τους μαθητές στη λήψη ναρκωτικών"	"	40,41,42
			43,44,45,46
17.	Γιατί γίνεται κανείς Τοξικομανής.	"	46
18.	Γιατί συνεχίζει αμέσως μετά	"	47
19.	Γιατί συνεχίζει πλέον.	"	47,48,49
20.	Τα ευάλωτα στα ναρκωτικά άτομα.	"	50,51
21.	Αντιμετώπιση του προβλήματος από διάφορους φορείς.	"	53,54
22.	Κοινότητα .	"	53
23.	Η οικογένεια.	"	54,55
24.	Σχολείο.	"	56,57,58
25.	Εκκλησία.	"	58,59,60
26.	Πως μπορούμε να προλάβουμε σαν γονείς το πρόβλημα των ναρκωτικών.	"	60,61,62,63
27.	Πολιτεία.	"	64,65,66
28.	Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του προβλήματος στον Ελληνικό χώρο	"	67,67
29.	Πρόληψη.	"	69,70,71
			71,72,73,74,75
30.	Θεραπεία - Αποκατάσταση.	"	72,73,74
			75,76,77,78,79,80,81,82,83,84,85
31.	Ρόλος Νοσηλεύτριας-του.	σελίδα.	86,87,88,89,90,91,92
32.	Επίλογος.	"	93.

- Βαρουχάκης Χ. Τοξικομανία- Νευρολόγος- Ψυχίατρος.
- Βασδέκης Γιάννης. Αποκαλύπτω όσα κρύβουν για τα ναρκωτικά.
- Γκίνης Γιάννης Φάκελος. Ναρκωτικά.
- Δαβαρούκας Ανδρέας. Τοξικομανία προβλήματα και αλήθειες.
- Ζαφειρίδης Φοίβος- Ψυχίατρος 1983-1984.
- Καρατζαφέρης Σπ. Εκδόσεις Αθήνα 1982.
- Κοβάνης Χ. Εκδόσεις Αθήνα 1980.
- Κοκκέβη Α. Εισήγηση L.S.D.- MESCALINE- HASHISH.
- Μίνας Εγκληματολογική κοινωνιολογία.
- Μπούκης Δημοσθένης Τα Ναρκωτικά σήμερα.
- Οικονομόπουλος Γεώργιος Εκδόσεις Κοινότητα Αθήνα 1980.
- "Ναυτικά Χρονικά" Πειραιάς 1981.
- Παπαναστασίου Νικ. Ναρκωτικά και Τοξικομανία.
- Πλατάκος Θεόδωρος Ψυχοπαθολογικά εκδηλώσεις του Στρατευομένου .
- Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας Θεραπευτικό πρόγραμμα 1983-1984.
- Τσιλιχρίστος Νικ. Ναρκωτικά "μύθος και πραγματικότητα" Αθήνα 1984.
- Ψυχογιός Αθ. Εκδόσεις Αθήνα 1981.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- JEROME JAFFE Ναρκωτικά-τσιγάρα-αλκοόλ.

